

ILVO

**Instituut voor Landbouw-
en Visserijonderzoek**

ILVO (IVA + EV)

Beleidsdomein Landbouw & Visserij

Ondernemingsplan ILVO 2018-2019

Vlaanderen
is landbouw & visserij

Vlaamse Regering

Joke Schauvliege
Vlaams minister van Omgeving,
Natuur en Landbouw
Koning Albert II-laan 20 bus 1
1000 BRUSSEL
T 02 552 63 00
F 02 552 63 01
kabinet.schauvliege@vlaanderen.be
www.vlaanderen.be

ILVO
De heer Joris Relaes
Administrateur-generaal
Burg. Van Gansberghelaan 92
9820 Merelbeke

uw bericht van uw kenmerk
26/01/2018

vragen naar /e-mail
Patricia De Clercq
patricia.declercq@vlaanderen.be

ons kenmerk
PDC/ks/2018/004
K37/2018~~0725~~-26493
telefoonnummer
02/552 63 00

bijlagen
datum
15 FEB. 2018

Betreft: ondernemingsplan

Geachte Administrateur-generaal,
Beste Joris,

Ik heb de jaarrapportering van het ondernemingsplan ILVO 2017 en het ondernemingsplan ILVO 2018 goed ontvangen.

Ik dank u en uw team voor de geleverde inspanningen in 2017 en nam intussen kennis van het ondernemingsplan 2018.

Met vriendelijke groeten,

Joke Schauvliege
Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw

Ondernemingsplan ILVO 2018-2019

Tussen:	De Vlaamse Regering, vertegenwoordigd door mevrouw Joke Schauvliege , Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw
en:	Het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek, Intern Verzelfstandigd Agentschap (IVA) zonder rechtspersoonlijkheid met Eigen Vermogen, vertegenwoordigd door de heer Joris Relaes, Administrateur-generaal IVA ILVO en Hoofd van de Beheerscommissie EV ILVO
Met looptijd van:	1/02/2018
Tot:	1/02/2019
Vastgesteld op:	31/01/2018

Het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO) is een Intern Verzelfstandigd Agentschap (IVA) met Eigen Vermogen (EV) binnen het Beleidsdomein Landbouw en Visserij. Het werd opgericht op 01/04/2006 (besluit 9/12/2005 en decreet 23/12/2005). In de werking zijn de twee juridische entiteiten IVA en EV één geheel en onlosmakelijk met elkaar verbonden. Overeenkomstig de decretale bepalingen hebben beiden de zelfde doelstellingen.

Het besluit van de administrateur-generaal tot delegatie van sommige bevoegdheden aan de afdelingshoofden dd. 16/11/2006 is verschenen in het Belgisch Staatsblad van 4/12/2006. Het besluit van de Vlaamse Regering van 16/02/2007 (BS 08/03/2007) regelt de werking, het beheer en de boekhouding van het EV. Het ministerieel besluit van 23/08/2010 omvat het huishoudelijk reglement van de Beheerscommissie van het EV. De leden werden aangeduid bij MB van 14/09/2015. Het besluit betreffende het Raadgevend Comité van 4 juni 2008 verscheen in het BS op 23/06/2008, het ministerieel besluit tot aanwijzing van de leden (06/04/2013) en van de samenstelling is verschenen in het BS van 18/04/2013. Het Besluit van de Administrateur-generaal tot indeling van het intern verzelfstandigd agentschap Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek van 17/08/2016 (BS 07/10/2016) regelt de organisatiestructuur en de beslissings- en managementorganen van IVA ILVO.

In de Beleidsnota Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid 2014-2019 en de beleidsbrief Landbouw en Visserij 2017-2018 worden, binnen de krijtlijnen uitgezet door de EU, aangegeven hoe Vlaanderen haar positie op vlak van land-, tuinbouw, visserij en voedingsproductie tracht te behouden en te versterken.

Dit Ondernemingsplan omvat het hele ILVO, zijnde IVA ILVO en EV ILVO. Deze twee sub-entiteiten hebben elk een begroting, gescheiden bestuursorganen en juridisch gescheiden personeelsbestanden. Op de werkvloer zijn de onderzoeks- en dienstverleningsactiviteiten echter verweven, het dagelijks bestuur van beiden vindt plaats via de Directieraad. Beiden streven ook dezelfde missie na. Daarom worden ze in dit ondernemingsplan ook samen genomen.

In antwoord op de brief van het Rekenhof betreffende het Diepteonderzoek 'Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek: wisselwerking tussen het agentschap en het Eigen Vermogen' geeft mevrouw de minister, Joke Schauvliege, aan dat, blijkens de wettelijke bepalingen, van beide entiteiten dezelfde (beleids)doelstellingen worden verwacht. Vandaar dat wat de inhoudelijke rapportering betreft, er wordt gekozen voor één gezamenlijke website, één gezamenlijk activiteitenverslag en één gezamenlijk onderzoeksprogramma. In de wettelijke bepalingen wordt nergens gesteld dat er een afzonderlijke inhoudelijke rapportering noodzakelijk is voor beiden sub-entiteiten. Er wordt geconcludeerd dat "IVA en EV ILVO binnen de huidige wettelijke bepalingen een maximale inhoudelijke samenwerking nastreven wat zich uit in een gezamenlijke rapportering. Met betrekking tot de financiën en de begroting wordt een aparte opvolging en rapportering gerealiseerd die, wat het EV ILVO betreft, bovendien wordt gevalideerd door een externe bedrijfsrevisor." Vanaf 01/01/2018 fungeert het EV ILVO als aankoopcentrale voor IVA ILVO, waarbij er een periodieke volledige doorfacturering plaats vindt. Dit brengt, naast efficiëntiewinsten, ook meer duidelijkheid voor de leveranciers.

Dit ondernemingsplan werd opgesplitst in 2 luiken. In het eerste luik zijn de ILVO strategische doelstellingen (ILVO SD's) terug te vinden. In een tweede luik zijn de strategische doelstellingen van het Beleidsdomein Landbouw en Visserij (L&V SD's) uit de Beleidsnota terug te vinden.

De ILVO SD's zijn de interne strategische doelstellingen ter optimalisatie van de werking van ILVO. Deze kaderen eveneens onder LV OD 6.1 'De overheid wordt slagkrachtiger, als hefboom voor duurzaam ondernemerschap' uit de Beleidsnota. De looptijd van deze strategische doelstellingen loopt van 2015 tot 2019. Op korte termijn worden deze doelstellingen opgevolgd door jaarlijkse of meerjaarlijkse operationele doelstellingen die hun uitwerking vinden zowel binnen de Centrale Diensten als binnen de afdelingen. Binnen de operationele doelstellingen worden actiepunten en projecten uitgewerkt, gemonitord door aangegeven indicatoren. Deze doelstellingen omvatten zowel de recurrente taken, de beheersdoelstellingen, doelstellingen opgelegd door regeringsafspraken, een doelstelling volgend uit de audit van Audit Vlaanderen als enkele beleidsdoelstellingen.

De LV SD's zijn de strategische beleidsdoelstellingen die rechtstreeks volgen uit de Beleidsnota Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid 2014-2019 en jaarlijks worden vertaald via de operationele beleidsdoelstellingen uit de Beleidsbrief. Deze doelstellingen zijn sectorgericht en verbonden met de onderzoeksstrategie en de dienstverlening van ILVO.

ILVO werkte een ambitieus maar realistische onderzoeksstrategie 2017-2020 uit. Bedoeling van deze strategie is de onderzoeksambities van ILVO voor de komende jaren uit te stippelen. Daarbij wordt vertrokken van de belangrijkste uitdagingen en trends waarmee de Vlaamse landbouw- en agrovoedingssector zal geconfronteerd worden in de toekomst. Ook de visserij en de exploitatie van andere mariene rijkdommen komen aan bod. Daarnaast wordt ook uitgegaan van de know how en onderzoeksmogelijkheden die binnen ILVO zelf aanwezig zijn en/of kunnen verworven worden op relatief korte termijn. De onderzoeksstrategie beschrijft de door ILVO nagestreefde meer systeemgerichte en multidisciplinaire benadering van ons onderzoek, evenals het inzicht dat het 'back to basics'- principe, gekoppeld aan de nieuwe technologische mogelijkheden van precisielandbouw en digitalisering, nieuwe perspectieven biedt om op het vlak van duurzaamheid versneld stappen vooruit te zetten. Kernwaarden binnen de nieuwe visie zijn systeemdenken, in kaart brengen van tacit knowledge en het uitbouw van de Living Labs. ILVO schaaft zich achter de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's) van de Verenigde Naties en onderzoekt op welke wijze we hier optimaal kunnen op in spelen, zowel op wetenschappelijk vlak als op vlak van onze interne werking.

Sinds de oprichting i.s.m. Flanders' FOOD en Fevia Vlaanderen van de Food Pilot binnen ILVO, kent het voedingsgerelateerd onderzoek binnen ILVO een echte 'boost'. Voedingsgerelateerde onderzoeksonderwerpen die door het bedrijfsleven aangedragen worden binnen de Food Pilot zijn steeds vaker het startpunt voor verder onderzoek stroomopwaarts in de agrovoedingsketen bij de primaire of toeleveringssector. ILVO is uitermate goed geplaatst om dergelijk onderzoek 'van bord tot grond' aan te pakken omdat hiervoor de nodige expertises aanwezig zijn binnen de organisatie en ze bovendien gemakkelijk inzetbaar is voor dit soort van projecten. Om de versterkte plaats van voeding binnen het ILVO onderzoek te expliciteren staat het letterwoord voor: Instituut voor Landbouw, Visserij en Voedingsonderzoek.

Bij deze nieuwe onderzoeksstrategie pakken we de methodiek aan voor monitoring van de EV-onderzoeksprojecten waarbij we rekening houden met de opmerkingen van de Inspecteur van Financiën, zodat het aantal VTE's en financiën binnen de EV-onderzoeksprojecten gemakkelijker op te volgen zijn. Om dit te realiseren werken we aan een, zelf uitgewerkte, op maat ontworpen opvolgingstool ODIS (Onderzoeks- en Dienstverleningsinformatiesysteem). Via deze tool is er afstemming per project voor de projectplanning (via de loontool en de personeelsplanning), het

projectbeheer, de budgettool en de uiteindelijke communicatie over de projectresultaten via de website.

De kredieten voor IVA ILVO zijn ondergebracht onder de begrotingsartikels KDO-1KAH2ZZ-LO (Lonen Landbouw- en Visserijonderzoek) en KDO-1KAH2ZZ-WT (Werking en Toelagen Landbouw- en Visserijonderzoek). Deze bestaan uit de programma's 1KA20200 (Werking) en 1KA20300 (Investerings). Een verdere opsplitsing naar de entiteiten verloopt via de codes KDOA00 (Centrale Diensten); KDOB00 (Plant met BA Plant 39, BB Plant 109 en BC Plant 96); KDOC00 (Dier met CA Dier 68 en CB Dier 1); KDOD00 (T&V met DA T&V 370 en DB T1V 115); KDOE00 (L&M). Het begrotingsartikel KBO-1KFH2EY-IS omvat de toelage die aan het EV ILVO werd toegekend voor:

- het onderhoud en werken aan onroerende goederen;
- de door de EU verplichte datacollectie en adviestaken ter ondersteuning van het EG-visserijbeleid;
- onderzoek en ontwikkeling naar meer duurzame landbouwsystemen
- onderzoek naar de technisch-economische haalbaarheid van de emissiereducties van de veeteeltsector;
- logistieke en operationele ondersteuning van de kwaliteitscontrole in de plantaardige sector;
- onderzoek met het oog op het realiseren van de duurzame ontwikkelingsdoelen van de VN wat landbouw- en voeding betreft.

Verder zorgt het EV ILVO voor eigen financiering via de projectwerking en de dienstverlening.

In het kader van het project 'Prestatiebegroting' ressorteren de ILVO-activiteiten onder het structurelement 'Dienstverlening, onderzoek en referentietaken m.b.t. landbouw, visserij en voeding'.

M.b.t. het kerntakenplan en de afbouw van bepaalde activiteiten werd in de beleidsnota 'Vlaamse Regering: Verbinden, verbouwen, vooruitgaan' gestipuleerd dat bepaalde onderzoekstaken die weinig of geen beleidsrelevantie of maatschappelijke waarde hebben en/of waarvoor geen of weinig externe onderzoeksmiddelen gevonden kunnen worden, worden afgebouwd. ILVO besliste in dit kader te opteren voor de afbouw van haar vleesveestapel na afloop van de huidige gerelateerde onderzoeksprojecten. Ook de werking rond arbeidsveiligheid wordt afgebouwd en ondergebracht bij het Sociaal Fonds van de landbouwsector. Daarnaast streeft men binnen ILVO naar steeds meer samenwerking over de afdelingen heen, wat resulteert in nog meer efficiëntie. Steeds vaker wordt apparatuur gedeeld en kennis samengelegd. Waar relevant ambieert de

Beleidsnota onderzoeksinspanningen te verdiepen en te accentueren. In het kader van de opgegeven richtcijfers voor personeelsbesparing (29 koppen tegen eind 2019) heeft ILVO momenteel reeds uitzicht op een besparing van 29 koppen.

Er werd voor 2016-2020 een Globaal Preventieplan ILVO opgemaakt, samen met een jaaractieplan Welzijn 2017.

De acties die in 2017 worden gepland op het gebied van diversiteit en gelijke kansen zijn terug te vinden in het Gelijke kansen- en Diversiteitsplan 2017.

De missie van het ILVO (Besluit van de Directieraad van 2/12/2014) luidt:

'ILVO is een onafhankelijk wetenschappelijk onderzoeksinstituut en dienstverleningsorganisatie van de Vlaamse overheid dat meewerkt aan het bevorderen van een duurzame landbouw, visserij en agrovoedingssector in Vlaanderen, België, Europa en in de wereld.'

De visie van het ILVO (Besluit van de Directieraad van 2/12/2014) luidt:

'ILVO wil voor de actoren in de landbouw- visserij- en agrovoedingsketen en voor de bredere plattelandsomgeving op een proactieve, objectieve en integere wijze nieuwe en bestaande trajecten van optimalisatie en verduurzaming onderzoeken.

ILVO gaat daarbij op een regelmatige basis in dialoog met het beleid, de stakeholders en de maatschappij en tracht daarbij in zijn eigen werking een voorbeeldfunctie te vervullen.

De kernwaarden van ILVO zijn Positief, Proactief, Professioneel, Voorbeeldfunctie en Samenwerken.'

2. Korte Inhoud Ondernemingsplan 2018

1. Inleidende tekst
2. Korte inhoud Ondernemingsplan 2018
3. Lijst met afkortingen
4. Operationele interne IVA en EV ILVO doelstellingen 2018 + operationele doelstellingen geldend voor ILVO uit de Beleidsbrief 2018
5. Welzijn en Preventie
 - a. Globaal Preventieplan 2018-2020
 - b. Jaaractieplan Welzijn 2018 ILVO
6. Gelijke kansen en Diversiteitsplan 2018 ILVO
7. Personeelscijfers 2018 IVA ILVO
8. Kerntakenplan ILVO
9. Begroting 2018 IVA ILVO

Bijlages:

Bijlage 1: ILVO Communicatieplan

Bijlage 2: ILVO toekomstvisie

3. Verklarende lijst van afkortingen:

ADLO	Afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling
AG	Administrateur generaal
AgO	Agentschap Overheidspersoneel
ANB	Agentschap voor Natuur en Bos
ANIMALAB	Animal and Marine Lab Dier
BS	Belgisch Staatsblad
BU-EV	Business Unit Eigen Vermogen
C	Koolstof
CEF	Connecting Europe Facility
COMILVO	Digitale interne nieuwsbrief ILVO
Cowedi	Comité van Wetenschappelijk Directeurs
CWI	Comité voor Wetenschappelijke Integriteit
DCLV	Dienstencentrum Lanbouw en Visserij
DIR	Directie
DR	Directieraad
EFSA	European Food Safety Authority
EIP	European Innovation Partnerships
ESCO	Energy Service Company
EV	Eigen vermogen
EVF	Europees Visserij Fonds
EV-Proj	Projectwerking Eigen Vermogen
FAVV	Federaal Agentschap voor de veiligheid van de voedselketen
FEEDAP	Additives and Products or Substances used in Animal Feed
FM	Facilitair Management ILVO
FOD	Federale Overheidsdienst Financiën
GGO	Genetisch gemanipuleerde organismen
GVB	Europees Gemeenschappelijk Visserijbeleid
H2020	Horizon 2020 projecten
HR	Human Resource
IP	Integratie protocols
IPR	Internationaal Privaat Recht
IPV	Instituut voor plattelandsvorming
IVA	Intern verzelfstandigd agentschap (in geval van ILVO zonder rechtspersoonlijkheid)
IWT	Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie
L&M	Landbouw en Maatschappij
L&V / LV	Landbouw en Visserij
LA	Loonadministratie
LNE	Departement Landbouw, Natuur en Energie
MF	Molecular Farming
N	Stikstof
NGS	Next-generation sequencing
NRL	Nationaal Referentie Laboratorium
OC	Onderzoekscoördinatieceel

OD	Operationele Doelstelling
ODIS	Onderzoeks- en DienstverleningsInformatieSysteem
P	Fosfor
PAS	Programmatische Aanpak Stikstof
PAS	Programmatische Aanpak Stikstof
PCR	Polymerase Chain Reaction
PDPO	Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling
PhD	Doctor of Philosophy, academische graad van doctor
PPT	Powerpoint
PSKW	Proefstation voor de Groenteteelt
PTOW	Plaats en tijd onafhankelijk werken
SD	Strategische Doelstelling
SDG's	Sustainable Development Goals
T&V	Technologie en Voeding
VEB	Vlaams Energie Bedrijf
VIB	Vlaams Instituut voor Biotechnologie
VEMIS	consortium dat werkt aan kennisopbouw rond luchtmissies in de veehouderij
VLM	Vlaamse Landmaatschappij
VO	Vlaamse overheid
VTE	Voltijds equivalent
VTO	Vorming, Training en Opleidingen (ILVO tool voor opvolging)
VN	Verenigde Naties
WG	Werkgroep
wn	werknemers

4. Operationele doelstellingen ILVO (IVA + EV) 2018				ILVO	Input	Output	
Interne Strategische Doelstellingen IVA + EV ILVO							
Nr.*	Doelstelling	Actie of Project	Meerjarig of jaarlijks	Thema	Verantwoordelijke(n)	Begrotingsartikel	Indicator
Nr. doelstellingen	1. Formuleer telkens doelstellingen 2. Structureer onder 'Nr.': vb. doelstelling = 1, operationele doelstelling = 1.1	Onderliggende acties	In het eerste ondernemingsplan van elke nieuwe regeerperiode wordt aandacht besteed aan de strategische meerjarencomponent. De ondernemingsplannen van de volgende jaren zijn een jaarlijkse update en bijsturing hiervan. De meerjarige doelstellingen worden dus jaarlijks hernomen.	Kies het thema van de in deze rij opgenomen doelstelling of activiteit uit de keuzelijst: - Beleidsdoelstelling - Recurrente taak - Beheersdoelstelling - Regeringsafpraak - Welzijn - Diversiteit en Gelijke kansen	Vermeld de verantwoordelijke(n).	Verwijs naar het bijhorende begrotingsartikel	Indicatoren verwijzen naar het uiteindelijke effect of streven aan het einde van de legislatuur, of naar de tussentijdse effecten of streven in het jaar X van het OP.
SD 1: In tijden van beperkingen en budgettaire besparingen worden de ILVO kernactiviteiten (onderzoek, advies en dienstverlening) en de onderzoekscapaciteit geoptimaliseerd en waar nodig verder versterkt							
OD1	De 'ILVO toekomstvisie 2017-2020 en verder' wordt geoperationaliseerd en gemonitord waarbij we de principes van systeemdenken en tacit knowledge toepassen bij het uitwerken van onderzoeksprojecten.	<ul style="list-style-type: none"> De principes van systeemdenken en tacit knowledge worden gecommuniceerd naar de onderzoekers en verder geïmplementeerd binnen het uitwerken van onderzoeksprojecten. De nodige opleidingen en ambassadeurs worden aangeduid. Elke afdeling werkt een actie uit m.b.t. tacit knowledge. De living labs worden verder uitgebouwd en gericht gecommuniceerd naar de belanghebbenden Er wordt onderzocht of 'Developmental Evaluation' kan worden toegepast. 	Meerjarig	Beheersdoelstelling	Bjorn Possé	KD0-1KAH2ZZ-LO + KD0-1KAH2ZZ-WT + middelen EV	Werd de nieuwe onderzoeksstrategie geïmplementeerd?
OD2	ILVO zal gericht onderzoeken op welke wijze er optimaal kan ingespeeld worden op de Sustainable Development Goals van de VN. In dit kader wordt de sociaal maatschappelijke rol van ILVO versterkt.	<ul style="list-style-type: none"> Er worden oefeningen uitgevoerd om de SDG's te implementeren binnen het ILVO onderzoek. Via de werkgroep Duurzaamheid en samen met externe specialist wordt er nagegaan hoe we de SDG's kunnen toepassen binnen onze interne ILVO-werking. 	Meerjarig	Beheersdoelstelling	Bjorn Possé	KD0-1KAH2ZZ-LO + KD0-1KAH2ZZ-WT + KB0-1KFH2EY-IS + middelen EV	Mate waarin de oefening wordt uitgevoerd
OD3	ILVO werkt een strategie uit voor een verdere kennisopbouw en diversiteit, via het optimaal inzetten of het aantrekken van pas afgestudeerden en post-docs	<ul style="list-style-type: none"> Om optimaal in te zetten op diversiteit wordt er een budget ter beschikking gesteld om buitenlandse bursalen op proef naar hier te krijgen. Er wordt overwogen om in dit kader een praktische proef + testen op synthetisch en analytisch vermogen in te richten om de nodige kwaliteitsgarantie te bieden. Om de kennisopbouw op lange termijn te bestendigen wordt ingezet op het aantrekken van post-docs. We onderzoeken welke kanalen we hier best voor inzetten (FWO-Pegasus, Marie-Slodowska Curie, internationale uitwisselingsprogramma's,...). 	Jaarlijks	Recurrente taak	Cathy Plasmans	KD0-1KAH2ZZ-LO + KD0-1KAH2ZZ-WT + middelen EV	Mate waarin de oefening wordt uitgevoerd
SD2: Er wordt proactief en performant gecommuniceerd met het beleid, de stakeholders en de maatschappij							
OD4	Om belanghebbenden optimaal te bereiken start ILVO met recorded digital presentations in eigen beheer.	<ul style="list-style-type: none"> In een experimentele fase zullen relevante ILVO-presentaties, gegeven tijdens studiedagen en andere events, via audiovisuele-producten (bv. webinars en podcasts) online verspreid worden zodat belanghebbenden optimaal kunnen bereikt worden. Na een eerste experimentele fase volgt een evaluatie. 	Jaarlijks	Recurrente taak	Greet Riebbels	KD0-1KAH2ZZ-LO + KD0-1KAH2ZZ-WT + middelen EV	Verloopt het project zoals aangegeven in de planning?
SD3: Het ILVO onderzoek is afgestemd op de toekomstige maatschappelijke evoluties en de beleidsuitdagingen							
OD5	Er wordt een energieplan voor ILVO opgemaakt.	<ul style="list-style-type: none"> Er wordt een omgevingsanalyse uitgevoerd en energiedoelstellingen opgemaakt. Er wordt een visie uitgewerkt over hoe ILVO toekomstgericht eigen mobiliteitsstromen zal organiseren in het kader van CO2 reductie. Personeel wordt gesensibiliseerd voor het duurzaam omspringen met energie. De doelstellingen binnen de VO-actieplannen 'Mobiliteit, Energie-Efficiëntie en 	Jaarlijks	Beleidsdoelstelling	Gerlinde De Vogheleer	KD0-1KAH2ZZ-LO + KD0-1KAH2ZZ-WT + middelen EV	Verloopt het project zoals aangegeven in de planning?
SD4: Het ILVO-onderzoek, het advies- en de dienstverlening verloopt klantgericht, kwalitatief, toepassingsgericht en innovatief							
OD6	ILVO implementeert een aankoopcentrale voor aankopen op het budget van de Vlaamse overheid via het Eigen Vermogen, waarbij er een maandelijkse doorfacturering plaats vindt.	<ul style="list-style-type: none"> De aankoopcentrale treedt in werking op 01/01/2018. Leveranciers worden geïnformeerd. Aankopen worden geboekt in AXI waarbij er een maandelijks doorfacturering van het VO-project per economische rekening plaats vindt naar VO via Orafin. De VO-budgetten worden zowel in AXI als in Orafin opgevolgd en geconsolideerd om het totaaloverzicht te verkrijgen. 	Jaarlijks	Beheersdoelstelling	Katrien De Bruyn	KD0-1KAH2ZZ-LO + KD0-1KAH2ZZ-WT + middelen EV	Verloopt het project zoals aangegeven in de planning?
OD7	Om een gestructureerde opvolging van de onderzoeksprojecten mogelijk te maken wordt de ODIS-webtool verder ontwikkeld en geïmplementeerd in afstemming met de cel financiën, IT en OC. Via ODIS worden gegevens elektronisch gekoppeld aan projecten waardoor er een optimale afstemming is tussen onderzoek en boekhouding.	<ul style="list-style-type: none"> Voor het subluik 'personeelsplanning' wordt de testfase afgerond en geëvalueerd, waarna de implementatie plaats vindt. De luiken voor documentbeheer en het opvolgen van de timing van wetenschappelijke en financiële rapportering worden verder ontwikkeld. Er wordt een testomgeving voorzien om proef te draaien. Na evaluatie volgt de implementatie. Na aanwerving van een jurist zullen eenduidige workflows worden opgemaakt voor de uitwerking, het beheer en de archivering van contracten van zowel onderzoeksprojecten als de dienstverlening. Bij de lancering van elk subluik wordt de nodige communicatie voorzien. Er wordt een globale handleiding uitgewerkt en een roadshow opgezet. Het luik 'budgetbeheer' wordt verder uitgewerkt. 	Jaarlijks	Beheersdoelstelling	Katrien De Bruyn/Björn Possé	KD0-1KAH2ZZ-LO + KD0-1KAH2ZZ-WT + middelen EV	Verloopt het project zoals aangegeven in de planning?

OD8	Om de continuïteit van de ILVO processen, die steunen op de toegankelijkheid van het netwerk en de centrale applicaties te verzekeren, wordt de redundantie verder verhoogd.	<ul style="list-style-type: none"> De kritieke IT-applicaties worden geïdentificeerd, de bijhorende maximaal aanvaardbare uitvalstijd en het maximaal aanvaardbaar dataverlies wordt in kaart gebracht. Via een kosten/batenanalyse zal worden onderzocht of er nood is aan een disaster recovery site voor de meest cruciale systemen. Er wordt onderzocht of dit financieel haalbaar is in de Cloud. 	Jaarlijks	Beleidsdoelstelling	Koen Grijspeerdt	KD0-1KAH2ZZ-LO + KD0-1KAH2ZZ-WT + middelen EV	Verloopt het project zoals aangegeven in de planning?
OD9	Om beveiliging van persoonsgebonden gegevens te verzekeren wordt een databeveiligings-GDPRplan uitgewerkt. Alle ILVO-websites zullen volledig gemigreerd worden naar https.	<ul style="list-style-type: none"> General Data Protection Regulation-plan wordt uitgewerkt. De nodige sensibilisatie wordt voorzien. Alle ILVO-websites worden volledig gemigreerd naar https, er wordt onderzocht of dit haalbaar is via Vlaanderen.be. 	Meerjarig	Beleidsdoelstelling	Bart Ampe	KD0-1KAH2ZZ-LO + KD0-1KAH2ZZ-WT + middelen EV	Verloopt het project zoals aangegeven in de planning?
OD10	ILVO zal haar risicobeleid met het oog op het waarborgen van de continuïteit verder professionaliseren.	<ul style="list-style-type: none"> De aanbevelingen van Audit Vlaanderen worden opgevolgd. 	Meerjarig	Beleidsdoelstelling	Catherine Blancquaert	KD0-1KAH2ZZ-LO + KD0-1KAH2ZZ-WT + middelen EV	Mate waarin het project gerealiseerd wordt
	Het ILVO cultuurbeleid heeft aandacht voor gelijke kansen en diversiteit	Acties binnen het Gelijke Kansen- en Diversiteitsplan ILVO worden uitgevoerd	Jaarlijks	Diversiteit en gelijke kansen	Sven van Wettere	KD0-1KAH2ZZ-LO + KD0-1KAH2ZZ-WT + middelen EV	Mate waarin de acties gerealiseerd werden (evaluatie door de werkgroep Diversiteit Landbouw- en
SD5: Er heerst een overkoepelende open cultuur waarbinnen streefdoelen van ILVO primeren boven de belangen van de onderzoeksgroep of de individuele medewerker en de voorbeeldfunctie wordt uitgedragen.							
OD 11	We zetten in op een open cultuur zodat alle job gerelateerde aangelegenheden op een respectvolle wijze bespreekbaar zijn tussen leidinggevende en medewerker (in beide richtingen) en tussen collega's onder elkaar ongeacht functie, graad of opleiding.	<ul style="list-style-type: none"> Het traject rond waarden wordt verder gezet met een externe consultant. Elk team gaat aan de slag met de waarden aan de hand van een specifiek sjabloon, uitgewerkt de externe consultant en uitgetest door de projectgroep. Verbindende communicatie tussen niveaus wordt geoptimaliseerd om zo de vertrouwensrelatie tussen de niveaus te bestendigen. 	Meerjarig	Beheersdoelstelling	Gerard Meganck	KD0-1KAH2ZZ-LO + KD0-1KAH2ZZ-WT + middelen EV	Mate waarin het project gerealiseerd wordt
SD6: ILVO is zowel nationaal als internationaal gekend voor haar kerntaken							
OD 12	ILVO ontvangt gericht proactief en responsief (buitenlandse) delegaties en biedt hen een geschikt inhoudelijk programma aan.	<ul style="list-style-type: none"> ILVO stimuleert het ontvangst van buitenlandse delegaties waarbij de kosten/baten verhouding van de geleverde inspanningen en toekomstige opportuniteiten van het ontvangst van elke delegatie weloverwogen worden afgewogen. Voor elke delegatie wordt een geschikt inhoudelijk programma uitgewerkt. ILVO zorgt voor opvolging van het bezoek 	Meerjarig	Recurrente taak	Cathy Plasmans	KD0-1KAH2ZZ-LO + KD0-1KAH2ZZ-WT + middelen EV	Mate waarin het project gerealiseerd wordt
SD7: ILVO is een aangename werkplek voor alle medewerkers en investeert optimaal in menselijk kapitaal							
OD13	We werken aan een duurzame motivatie van onze medewerkers door tegemoet te komen aan de behoeften aan competentie, autonomie en verbondenheid om burn-out of een teveel aan stress te voorkomen.	Prioritaire acties uit het preventieplan 'Psychosociale risico's' worden uitgerold. Er is alertheid voor symptomen van stress en burn-out.	Meerjarig	Beheersdoelstelling	Gerard Meganck	KD0-1KAH2ZZ-LO + KD0-1KAH2ZZ-WT + middelen EV	Mate waarin het project gerealiseerd wordt
OD14	Met het oog op het verbeteren van de veiligheid wordt het ganse elektriciteitscircuit van ILVO verder in kaart gebracht en aangepast waar nodig. Dit zal per site worden aangepakt.	<ul style="list-style-type: none"> Inventariseren van de circuits; Verplichte keuringen laten uitvoeren; Prioriteiten toekennen aan de tekortkomingen en deze laten herstellen; Herkeuren; Risicoanalyse uitvoeren; Uitbreidingen elektrische installaties: systematisch aanvullen eendraadschema's en risicoanalyse 	Meerjarig	Recurrente taak	Frank Lagaisse	KD0-1KAH2ZZ-LO + KD0-1KAH2ZZ-WT + middelen EV	Mate waarin het project gerealiseerd wordt
	Binnen het preventiebeleid wordt het Jaaractieplan 2018 verwezenlijkt	Het Jaaractieplan Welzijn 2018 dat kadert in globaal preventieplan, wordt verwezenlijkt	Jaarlijks	Welzijn	Frank Lagaisse	KD0-1KAH2ZZ-LO + KD0-1KAH2ZZ-WT + middelen EV	Mate waarin de planning gerealiseerd wordt.
SD8: Medewerkers zijn op een verantwoorde wijze flexibel inzetbaar							
OD15	We bereiden onze organisatie en onze personeelsleden voor op een modern loopbaanbeleid binnen de strikte beperkingen van het budget	<ul style="list-style-type: none"> Om een loopbaanperspectief te kunnen bieden in tijden van besparingen wordt door de Directieraad een eenduidige aanwervings-/bevorderingsstrategie gehanteerd. Na het in kaart brengen van een efficiënte strategie wordt er een geactualiseerd personeelsplan, uitgedrukt in functiefamilies en functiefamilie-niveaus, opgemaakt. Optimalisatie opvolging spontane sollicitaties: Aan de Administrateur-generaal en de afdelingshoofden wordt een overzicht van de spontane sollicitaties, gesorteerd op functie, ter beschikking gesteld. We onderzoeken of ons vacatureproces optimaal gericht verloopt. Optimalisatie van de selectieprocedure: Om bij te dragen aan de kwaliteit van het selectieproces en een betere verantwoording van de gemaakte keuzes, wordt gebruik gemaakt van een sjabloon voor de inhoud van het selectiegesprek en van een proces-verbaal voor de verantwoording van de keuze. De personeelsdienst wordt uitgenodigd voor elke selectie. 	Meerjarig	Beleidsdoelstelling	Gerard Meganck	KD0-1KAH2ZZ-LO + KD0-1KAH2ZZ-WT + middelen EV	Mate waarin het project gerealiseerd wordt
SD9: Onderzoeksresultaten worden optimaal gevaloriseerd							
OD16	Om valorisatie-opportunities optimaal te kunnen identificeren zal een gerichte valorisatiestrategie worden uitgewerkt waarbij valorisatie wordt opgesplitst in economische (commercieel) en maatschappelijke valorisatie (opleidingen). Een verdere verfijning maakt een doelgerichte strategie per deelgroep mogelijk.	<ul style="list-style-type: none"> De valorisatiestrategie wordt uitgewerkt. Valorisatie-opportunities worden gestructureerd in kaart gebracht en besproken tijdens de DR. De nodige opleidingen rond IPs, octrooien, licenties, ... worden gegeven. 	Meerjarig	Recurrente taak	Björn Possé	KD0-1KAH2ZZ-LO + KD0-1KAH2ZZ-WT + middelen EV	Mate waarin het project gerealiseerd wordt
Sectorgerichte Strategische Doelstellingen vanuit de Beleidsnota Landbouw- En Visserij toegepast op IVA + EV ILVO							

Nr.*	Naam*	Actie of Project	Meerjarig of jaarlijks	Thema	Verantwoordelijke(n)*	Begrotingsartikel	Indicator
SD1 Duurzame bedrijfsvoering wordt voorop gezet in de Flanders Agrofood Valley							
OD 1.2	De juiste bedrijfsvorm en de juiste financiering bepalen mee de toekomst.	Vanuit de thema's 'Visserij' en 'Maatschappelijk gedragen dierlijke productie' uit de ILVO Onderzoeksstrategie 2018-'20, verzorgt ILVO acties welke kaderen onder deze operationele doelstelling. Hierbij vermelden we o.a. het onderzoek naar de groepshuisvesting van zeugen, onderzoek naar de economische impact van het reduceren van antibioticagebruik ten voordele van beter management in de varkenshouderij, het in kaart brengen van de ecologische, economische en sociale duurzaamheid van onze vloot (VALDUVIS) en het valoriseren van visafval uit de verwerkende industrie (Genesis - Aanlandingsverplichting).	Meerjarig	Beleidsdoelstelling	A1 Onderzoekers	KDO-1KAH2ZZ-LO + KDO-1KAH2ZZ-WT + aanvulling EV-BU+ EV-Proj	Verloopt de uitvoering volgens planning?
OD 1.4	Professionalisering faciliteren door continue aandacht voor vorming, opleiding en advisering.	ILVO geeft invulling aan deze OD o.a. via de adviesverlening in het kader van het project 'KRATOS-Raad op Maat'. Via KRATOS krijgen landbouwbedrijven die niet van de huidige KMO-portefeuille gebruik kunnen maken, toegang tot technisch advies rond de verwerking van primaire landbouwproducten voor voedingsdoeleinden. Dit advies kan hen ondersteunen bij de thuisverwerking en bij het verbeteren van hun markt- en ketenpositie. De landbouwers krijgen ook de mogelijkheid zich te laten adviseren over de valorisatie van de neven- of reststromen die ontstaan bij de verwerking van primaire landbouwproducten voor voedingsdoeleinden.	Meerjarig	Beleidsdoelstelling	A1 Onderzoekers		Verloopt de uitvoering volgens planning?
OD 1.5	Blijvend inzetten op ondersteuning van mensen en bedrijven	Vanuit het thema 'Living labs' uit de ILVO Onderzoeksstrategie 2018-'20 verzorgt ILVO acties welke kaderen onder deze operationele doelstelling. Dit heeft o.a. betrekking op activiteiten binnen de Foot Pilot waarbij (KMO)-bedrijven worden begeleid bij wetenschappelijke analyses en toepassing van nieuwe innovatieve technieken. In 2018 wordt het op de markt brengen van de snelst vooropgestelde. Deze test werd ontwikkeld om antibioticaresiduen op te sporen bij varkens voor de slacht.	Meerjarig	Beleidsdoelstelling	A1 Onderzoekers/ Afdelingshoofd		Verloopt de uitvoering volgens planning?
SD2 Flanders Agrofood Valley wordt op de kaart gezet in binnen- en buitenland							
OD 2.1	De overheid ondersteunt de export van Vlaamse landbouwproducten.	Om producten te kunnen exporteren moeten sterke garanties geboden worden op sanitair, fytosanitair en voedselveiligheidsvlak. Hiervoor wordt door de bevoegde instanties vaak een beroep gedaan op de expertise van onder meer het Diagnosecentrum van ILVO.	Meerjarig	Beleidsdoelstelling	A1 Onderzoekers / Dienstverleners Diagnosecentrum Plant	KDO-1KAH2ZZ-LO + KDO-1KAH2ZZ-WT + aanvulling EV-BU+ EV-Proj	Verloopt de uitvoering volgens planning?
OD 2.3	Nichemarkten krijgen de aandacht die ze verdienen.	Vanuit het thema 'Meerwaardcreatie - rendabele productiesystemen' uit de ILVO Onderzoeksstrategie 2018-'20 verzorgt ILVO acties welke kaderen onder deze operationele doelstelling. Meer specifiek plant men te werken via het Platform voor instectenkweek.	Meerjarig	Beleidsdoelstelling	A1 Onderzoekers		Verloopt de uitvoering volgens planning?
OD 2.4	De biologische productie in Vlaanderen blijft verder groeien.	Vanuit de thema's 'Gezonde planten' en 'Meerwaardcreatie - rendabele productiesystemen' uit de ILVO Onderzoeksstrategie 2018-'20 verzorgt ILVO acties welke kaderen onder deze operationele doelstelling. Het ILVO beschikt over enkele hectares landbouwgrond die geaccrediteerd zijn overeenkomstig de bio-wetgeving. Zo wordt onderzoek verricht naar nieuwe machines in de biolandbouw en naar agro-ecologisch nuttige gewassen. Acties voor bio-onderzoek en kennisdeling worden versterkt door het uitbouwen van netwerken: de living labs Biolandbouw en Agro-ecologie vereenvoudigen de interactie met de sector.	Meerjarig	Beleidsdoelstelling	A1 Onderzoekers		Verloopt de uitvoering volgens planning?
SD3 De agrofoodketen staat sterk in Vlaanderen							
OD 3.1	Duurzaamheid is een verhaal van de ganse keten.	ILVO geeft o.a. invulling aan deze OD via het transformatieproject van het landbouw- en voedingssysteem: de voedingsketen verduurzaamt. Met ILVO als facilitator wordt er verder gewerkt aan het transformatieproject 'de voedingsketen verduurzaamt' met als partners Boerenbond, ABS, Fevia Vlaanderen, Bemefa, Unizo en Comeos Vlaanderen. De nodige communicatie naar de stakeholders wordt voorzien.	Meerjarig	Beleidsdoelstelling	A1 Onderzoekers	KDO-1KAH2ZZ-LO + KDO-1KAH2ZZ-WT + KBO-1KFH2EY-IS + aanvulling EV-BU+ EV-Proj	Verloopt de uitvoering volgens planning?
OD 3.3	Ondersteunen van de agrovoedingssector in zijn geheel.	De Food Pilot is het applicatie- en analysecentrum dat agro-voedingsbedrijven helpt bij het verbeteren van hun producten en processen en bij 'trouble shooting'. De Food Pilot werkt als een loket op maat van de vraag vanuit de agrofoodsector. ILVO ondersteunt als actief lid ook Flanders Food en Fevia Vlaanderen bij de uitwerking van een door het beleidsdomein Wetenschappen ondersteunde speerpuntcluster voor de agro-voedingssector.	Meerjarig	Beleidsdoelstelling	A1 Onderzoekers/ afdelingshoofd		Aantal testen uitgevoerd binnen de Food Pilot.
SD4 Flanders Agrofood Valley houdt rekening met zijn omgeving.							

OD 4.1	Uitdagingen voortkomend uit andere beleidsdomeinen worden opgevolgd, want deze vormen mee de landbouw van morgen	Vanuit de thema 'Expertisecentrum landbouw – klimaat' uit de ILVO Onderzoeksstrategie 2018-'20 verzorgt ILVO acties welke kaderen onder deze operationele doelstelling. Dit heeft o.a. betrekking op de PAS-gerelateerde onderzoeksprojecten via o.a. de rain out shelters. Het project rond alternatieve waterbronnen (diepdrainagewater in de varkenshouderij) wordt verder gezet. Het landschapsobservatorium wordt verder uitgebouwd. Voor het project 'citizen science approach' worden verdere acties gepland.	Meerjarig	Beleidsdoelstelling	A1 Onderzoekers		Verloopt de uitvoering volgens planning?
OD 4.3	Zowel ondersteunend en flankerend beleid als onderzoek sturen mee in de juiste richting.	Vanuit de thema 'Bio-economie' uit de ILVO Onderzoeksstrategie 2018-'20 verzorgt ILVO acties welke kaderen onder deze operationele doelstelling. Meer bepaald gaat dit voor ILVO vooral over de onderzoeksprojecten in het kader van de transitie naar een circulaire economie. Het varkensloket blijft verder inzetten op de vooropgestelde kerntaken. De uitwerking van een living lab voor de andere dierlijke sectoren (rundvee, pluimvee) wordt opgestart.	Meerjarig	Beleidsdoelstelling	A1 Onderzoekers	KD0-1KAH2ZZ-LO + KD0-1KAH2ZZ-WT + KB0-1KFH2EY-IS + aanvulling EV-BU+ EV-Proj	Verloopt de uitvoering volgens planning?
OD 4.4	Exploreren van duurzame alternatieven in de visserij	Vanuit de thema 'Visserij' uit de ILVO Onderzoeksstrategie 2018-'20 verzorgt ILVO acties welke kaderen onder deze operationele doelstelling. Hierbij kan o.a. het project VALDUVIS aangehaald worden, waarbij een meetinstrument voor duurzaamheid in de visserijsector ontwikkeld werd. Het TECHVIS-project ontwikkelt een techniek voor pulsvisserij d.m.v. elektroden voor garnalvisserij als duurzaam alternatief voor de traditionele boomkor.	Meerjarig	Beleidsdoelstelling	A1 Onderzoekers		Verloopt de uitvoering volgens planning?
SD5 Innovatie is de sleutel van de toekomst van Flanders Agrofood Valley							
OD5.1	Een geïntegreerd onderzoeks- en innovatiebeleid voeren in primordiaal.	Er wordt nagegaan hoe de onderzoeksvisie kan geoperationaliseerd worden. De opvolgingstool Odis geeft weer hoe we dit in de praktijk brengen. Voorbeelden van projecten zijn Coastbusters (bescherming zandstranden bij storm d.m.v. een natuurlijk rif), Edulies (mosselkweek op staalkabels in de windmolenparken), Salfar (haalbaarheidsstudie voor zilte landbouw in Vlaanderen) en Soja (de implementatie van sojateelt in de Vlaamse landbouw). ILVO zal in het onderzoek meer gebruik maken van een systeembenadering van de agro-ecosystemen enerzijds en anderzijds van het integreren van mogelijke kennis, zowel wetenschappelijke als ervarings- en stielkennis (tacit knowledge). Met deze nieuwe aanpak wil ILVO een antwoord bieden op de steeds complexere omgeving en de complexere problemen waarmee het agro-ecosysteem geconfronteerd wordt. Om dit te realiseren zal ingezet worden op de uitbouw van living labs en zullen een aantal technologieplatformen zoals Genomics, Meet@all, iSense, en het platform voor New Breeding Techniques verder uitgebouwd worden. Vertrekkende vanuit een inter- en transdisciplinaire aanpak maken we strategische middelen vrij voor doctoraten rond onderzoek van het darmmicrobioom, het bodemmicrobioom en de Crispr/Cas techniek. Via het 'Innovatief Bedrijfsnetwerk Smart Digital Farming' wordt ingezet op één gemeenschappelijke opportuniteit: de datarevolutie in de agrovoedingssector. Bedoeling is dat ILVO samen met de partners en de betrokken bedrijven actief en	Meerjarig	Recurrente taak	Joris Relaes,		Verloopt de uitvoering volgens planning?
OD5.2	De kwaliteit van het uitgangsmateriaal moeten we blijven verzekeren	ILVO is zeer actief in het bewaren en verbeteren van de kwaliteit van het uitgangsmateriaal in de sierteeltsector. Dit gebeurt voornamelijk via drie samenwerkingsverbanden met Vlaamse sierteeltbedrijven: - de 'Sietinet-community', waar ILVO zorgt voor de ondersteuning van 19 toonaangevende sierteeltbedrijven actief op het vlak van veredeling, weefselteelt, plantenbiotechnologie en -fysiologie. - 'Azanova', waarbinnen 21 vooruitstrevende azaleateelers hun krachten bundelen om samen met ILVO te investeren in de vernieuwing van het azalea-assortiment - 'BEST-select', waarbinnen 17 Vlaamse sierboomkwekerijen samen met ILVO nieuwe sierboomcultivars ontwikkelen.	Meerjarig	Beleidsdoelstelling	A1 Onderzoekers	KD0-1KAH2ZZ-LO + KD0-1KAH2ZZ-WT + KB0-1KFH2EY-IS + aanvulling EV-BU+ EV-Proj	Verloopt de uitvoering volgens planning?
OD5.3	We richten ons ook op biotechnologie en productinnovatie.	Door de bundeling van krachten tussen de voedingsbedrijven, Flanders Food en de Food Pilot van T&V wordt een belangrijke stimulans geven tot productinnovatie in de agro-voedingssector. Vanuit het thema 'Gezonde en kwaliteitsvolle voeding' uit de ILVO Onderzoeksstrategie 2018-'20 verzorgt ILVO acties welke kaderen onder deze operationele doelstelling. Via Crispr/cas investeren we blijvend in biotechnologie. Nutritionele behoeftes binnen het voedingsonderzoek worden verder geanalyseerd. Er wordt een onderzoeksproject uitgevoerd om de bitterstoffen in chicorei te reguleren.	Meerjarig	Beleidsdoelstelling	A1 Onderzoekers		Verloopt de uitvoering volgens planning?

OD5.4	Zeevisserij en aquacultuur.	Vanuit de thema 'visserij' uit de ILVO Onderzoeksstrategie 2018-'20 verzorgt ILVO acties welke kaderen onder deze operationele doelstelling. Samen met de UGent bouwt ILVO een labo rond stressfysiologie bij dieren uit. In eerste instantie wordt vooral gefocust op het bepalen van chronische stress bij vissen, waarvoor heel wat buitenlandse belangstelling bestaat bij voornamelijk bedrijven uit de toelevering aan de aquacultuursector.	Meerjarig	Beleidsdoelstelling	A1 Onderzoekers		Verloopt de uitvoering volgens planning?
SD6 De overheid is partner van Flanders Agrofood Valley							
OD 6.1	De overheid wordt slagkrachtiger, als hefboom voor duurzaam ondernemerschap.	Onder deze OD vallen alle interne ILVO OD's 1 tot 17 zoals hierboven opgesomd en toegelicht.	Meerjarig	Recurrente taak	Joris Relaes	KD0-1KAH2ZZ-LO + KD0-1KAH2ZZ-WT + aanvulling EV	Verloopt de uitvoering zoals vooropgesteld?
OD 6.3	Een communicatieve overheid zorgt voor kennis en draagvlak.	<p>Referentiewerking, Dienstverlening en Advies ILVO :</p> <p>Plant:</p> <p>Referentiewerking</p> <ul style="list-style-type: none"> -Gemandateerde referentiewerking (Onderzoek naar Cultuur- en Gebruikswaarde (CGW) van landbouwgewassen en Onderscheidbaarheid, Homogeniteit en Bestendigheid (OHB) - Referentie-instelling voor CPVO, Europees kwekersrechtonderzoek voor begonia en cichorei - Erkend Nationaal referentielaboratorium voor het FAVV (NRL plantenziekten) - Ringtesten - plant en bodemanalyses <p>Dienstverlening</p> <ul style="list-style-type: none"> - Labo-analyses: Teelt en Omgeving: chemische en fysische analyses van plant en bodem volgens een Belac accreditatie - Diagnosecentrum voor Plantenziekten, diagnostiek en analyses van plantenziekten en -plagen volgens een Belac accreditatie in een ISO14001 geaccrediteerde omgeving: - Nieuwe cultivars van land- en tuinbouwgewassen, siergewassen voor land- en tuinbouwsector - Ploidiebepalingen, genetische en genomische bepalingen en fenotypering van planten - Technische dienstverlening (Plant en Teelt). <p>Advies</p> <ul style="list-style-type: none"> - Adviesverlening aan KMO's en bedrijven (Technopool Sierteelt, Duurzaamheidsbeoordelingen, proefveldwerking en serreproeven) - Netwerk Onderzoek Biologische Landbouw & voeding, - Adviesverlening aan organisaties en netwerken (Bodemvruchtbaarheid, biologische landbouw.) <p>T&V:</p> <p>Referentiewerking:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Spuittechniek volgens een Belac accreditatie - Evaluatie testkits antibioticabepaling in voedingsproducten onder Afnor validatie - Organisatie van ringtesten volgens Belac accreditatie voor de zelfstandige laboratoria en laboratoria aanwezig in de voedingsindustrie - Gemandateerde referentiewerking (Begeleiding Melkcontrolecentrum (MCC)-Vlaanderen. - Gemandateerde referentiewerking omtrent Luchtemissies en duurzame productietechnieken in de landbouw (dotatie vanuit LNE.): - Erkend Nationaal referentielaboratorium voor het FAVV (NRL melk en melkproducten, NRL residuen van diergeneesmiddelen, NRL GGO's, NRL allergenen, NRL Watergehaltebepaling in pluimvee) - Referentie voor emissie ammoniak uit stallen via Belac accreditatie emissielabo <p>Dienstverlening:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Keuringen van installaties voor melktechniek via de werking CONTROL - Uitvoering van de keuring van spuittoestellen in opdracht van het FAVV onder Belac accreditatie.; - Labo-analyses: Voedingsanalyses volgens een Belac accreditatie in een ISO14001 geaccrediteerde omgeving: - Food Pilot : loket voor innovaties en trouble shooting in de voedingsindustrie (met nadruk op KMO's) via aanbieden van pilottesten (in samenwerking met 	Meerjarig	Beleidsdoelstelling	Afdelingshoofden		Actief of non-actief?

		<p>(met nadruk op KMO's) via aanbieden van protocollen en samenwerking met Flanders' FOOD), gerelateerde voedingsanalyses, wetenschappelijk advies en literatuurstudies</p> <p>Adviesverlening:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Adviesverlening aan overheden (Certificatie van het Vlaamse PDPO, Emissiearme stalsystemen, Onder voorzitterschap van het Wetenschappelijk Comité van het FAVV, Lid van de Hoge Gezondheidsraad, lid van het wetenschappelijk BIOHAZ panel van EFSA en van diverse EFSA werkgroepen behorende tot het BIOHAZ, FEEDAP, GMO en CEF panel, lid van de JRC referentiewerkgroep omtrent GMO detectie en detectie allergenen - Adviesverlening aan KMO's en bedrijven in de voedingssector - Consortium Kennisopbouw Luchtemissies Veehouderij (VEMIS) - Duurzaamheidsbeoordelingen van agrofoodsystemen <p>Dier:</p> <p>Dienstverlening</p> <ul style="list-style-type: none"> - Living lab voor de dierlijke sector met varkensloket, rundveeloket en pluimveeloket - Dienstverlening aan KMO's en bedrijven in de dierlijke sector - Dienstverlening aan KMO's, reders, schippers, enz. in de visserijsector - Dienstverlening aan KMO's en bedrijven m.b.t. aquacultuur (zeewater voor aquaria) - Labo-analyses voor de dierlijk2e sector (veevoeders, faeces, melk, bloed, pensvocht, enz.) volgens ISO 17025 - Labo-analyses voor de visserijsector (viskwaliteit, authenticiteit, visserijtechnieken, contaminanten, enz.) volgens ISO 17025 - Chemische en Biologische milieumonitoring in het kader van zandwinning, baggerwerken, windmolenparken, IHD, enz. <p>Referentiewerking</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gemandateerde opdracht: National Data Gathering Program: visserijbeheer - Referentiewerking labo- analyses ANIMALAB (Animal and Marine Lab) volgens ISO 17025 <p>Adviesverlening</p> <ul style="list-style-type: none"> - Adviesverlening aan KMO's en bedrijven in de in de dierlijke sector - Adviesverlening aan KMO's, reders, schippers, enz. in de visserijsector - Adviesverlening aan KMO's en bedrijven m.b.t. aquacultuur - Adviesverlening aan overheden (Wetenschappelijk team VLM emissie-arme stalsystemen, enz.) - Consortium Kennisopbouw Luchtemissies Veehouderij (VEMIS) <p>L&M:</p> <p>Dienstverlening:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Certificatie van het Vlaamse PDPO - Faciliteren van participatieve processen - Kwantitatieve en modelmatige ondersteuning van beslissingsprocessen 					
SD7 Het Vlaams platteland verdient een specifiek beleid.							
OD 7.1	Het plattelandsbeleid legt de basis voor duurzame ontwikkeling van het Vlaams platteland.	Vanuit de thema 'Plattelandsontwikkeling in de Metropool Vlaanderen' uit de ILVO Onderzoeksstrategie 2018-20 verzorgt ILVO acties welke kaderen onder deze operationele doelstelling.	Meerjarig	Beleidsdoelstelling	A1 Onderzoekers	KD0-1KAH2ZZ-LO + KD0-1KAH2ZZ-WT + aanvulling EV-BU+ EV-Proj	Verloopt de uitvoering volgens planning?

5. Globaal Preventieplan ILVO 2016-2020 en Jaaractieplan Welzijn 2018 ILVO

Globaal Preventieplan ILVO 2016-2020					
Nr	Doelstelling	Programma	Jaaractieplan 2018	Streefdatum	Verantwoordelijke
1.1.	Uitvoeren van een arbeidspostanalyse per werkpost in het kader van het dynamisch risicobeheersysteem	- Uitvoeren enquête per site (gebouwenverantwoordelijke)			
1.2.		- Beschrijven van de werkposten - Uitvoeren arbeidspostanalyse	PRIORITAIR Risicoanalyse: - inventarisatie elektrische installaties - food pilot - risicoanalyse ateliers - zee-activiteiten - opleidingsattest besturen landbouwvoertuigen	- vervolg - vervolg - vervolg - systematisch - systematisch	- Afdelingshoofden - Frank/Katleen - Frank/Jürgen Vg -Frank/Jürgen B -hiërarchische lijn
1.3.		- Verplichte melding per eenheid van nieuwe activiteiten			
1.4.		- In samenwerking met bedrijfsarts een risicoanalyse uitvoeren op de frequentst gebruikte toxische producten (met '1' aangeduid in inventaris)	SECUNDAIR - Risicoanalyse gevaarlijke producten, controle afgassen	systematisch	Frank/werkgroep labo
2.1.	Verzorgen van een welzijnscommunicatie	- Toelichten specifieke welzijns- en milieupunten	SECUNDAIR - Uiteenzetting per eenheid	- minstens 1maal	- Frank
3.1.	Voorzien van de nodige opleiding	- Specifieke noden per eenheid inventariseren			
3.2.		- Organiseren/geven van opleiding (zie ook punt 2)	SECUNDAIR EHBO, rugschool, heftruck	- systematisch	- Gerard/Frank/Myriam

Jaaractieplan 2018

Voorstel	Stand van zaken
1. Prioritair	
Risicoanalyse: <ul style="list-style-type: none"> • Elektrische installaties • Food Pilot • Ateliers • Zee-activiteiten • Opleidingsattest besturen landbouwvoertuigen 	Vervolg Vervolg Vervolg Vervolg vervolg
2. Secundair	
Sensibilisatie: <ul style="list-style-type: none"> • alle sites: melden nieuwe projecten/aankopen • d 68: werken met dieren 	systematisch
Opleiding: <ul style="list-style-type: none"> • EHBO, heftruck, BA5, ... 	systematisch

6. Gelijke kansen- en Diversiteitsplan 2018

1. Structureel verankeren van gelijke kansen en diversiteit

Actie	Indicatoren (meetfactoren)
Jaarlijks opmaken van een 'Gelijke kansen- en diversiteitsplan' (rekening houdend met de adviezen vanuit de Dienst Diversiteitsbeleid en geënt op het plan van het departement LV)	'Gelijke kansen- en diversiteitsjaarplan' wordt verspreidt na goedkeuring op DR
Deelname van diversiteitsambtenaar ILVO aan commissies Diversiteitsbeleid	% aanwezigheden
Deelname vanuit ILVO aan Mozaïko, (netwerk VO rond thema migratieachtergrond)	% deelname vanuit ILVO
Streefcijfers (we kiezen er voor om geen entiteitsspecifieke streefcijfers op te nemen in dit plan en richten ons wat dat betreft volledig op de verwachting vanuit de Vlaamse overheid)	Streven naar het behalen van de doelstellingen gesteld vanuit de Vlaamse overheid.

2. Instroom en retentie bevorderen

Actie	Indicatoren (meetfactoren)
Opstellen van neutrale vacatures (taalgebruik) en inschrijven van diversiteitsclausule in vacature	% van de vacatures
Aandacht voor het aanbieden van stageplaatsen voor personen met migratieachtergrond (*1) en personen met een handicap of chronische ziekte (*2)	Aantal stagiairs uit doelgroep
Re-integratiebeleid: (o.a. via brochure voor langdurig zieken, ondersteuning van leidinggevend, ...)	Aantal HR initiatieven in dit verband
Perspectiefgesprekken met alle personeelsleden vanaf 55 jaar waarbij wordt vooruit gekeken naar niet enkel het komende kalenderjaar maar ook naar de daaropvolgende jaren.	Aantal perspectiefgesprekken (als onderdeel van PLOEG) bij 55 jarigen en ouder
Opvolgen en tijdig hernieuwen van integratieprotocollen van personen met handicap of chronische ziekte (*2) en uitvoeren van werkpostaanpassingen	Aantal opgestelde IP's

3. Doorstroom bevorderen

Actie	Indicatoren (meetfactoren)
Acties rond gender en genderevenwicht: <ul style="list-style-type: none"> - Stimuleren (van vrouwen) om leidinggevende capaciteiten te ontwikkelen via VTO - Genderevenwicht nastreven in de samenstelling van jury's 	<ul style="list-style-type: none"> - aantal (vrouwelijke) deelnemers aan opleidingen m.b.t. leidinggeven - aantal jury's met vertegenwoordiging van enkel mannen of vrouwen
Aanbod coaching	aantal (vrouwelijke) leidinggevend (met het accent op het ontwikkelen van leidinggevende vaardigheden) beroep doen op coaching

4. Sensibiliseren en draagvlak creëren

Actie	Indicatoren (meetfactoren)
Ondersteunen en bekend maken sensibiliseringsacties vanuit Dienst Diversiteitsbeleid	Aantal acties die werden bekend gemaakt via intranet ILVO en/ of affichecampagnes
Artikels in comILVO	Aantal items in 2018 waarin aandacht werd besteed aan diversiteit
ILVO websites toegankelijker maken (Any Surfer label)	Evolutie

(*1): Personen met een migratieachtergrond:

Medewerkers met een niet-Belgische nationaliteit als huidige of eerste nationaliteit, of medewerkers van wie minstens één ouder niet de Belgische nationaliteit heeft als eerste nationaliteit

(*2): personen met een handicap of chronische ziekte

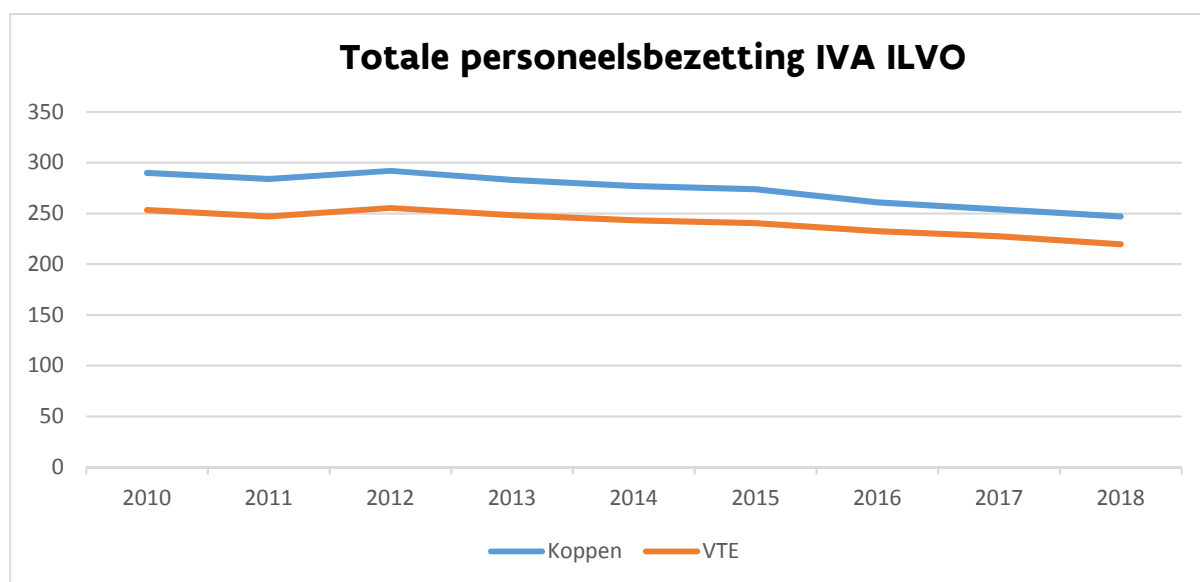
Een persoon met een langdurige fysieke, mentale, verstandelijke of zintuiglijke beperking die deze persoon in wisselwerking met diverse drempels kan beletten volledig, daadwerkelijk en op voet van gelijkheid met anderen te participeren in de arbeidsmarkt.

Het gaat om personen uit een van de volgende categorieën:

1. personen met een handicap, erkend door het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH);
2. personen die gewezen leerling zijn van het buitengewoon onderwijs en die hoogstens een getuigschrift of diploma behaald hebben in het buitengewoon onderwijs;
3. personen die door de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB) erkend zijn als personen met een arbeidshandicap en die recht hebben op een of meer bijzondere tewerkstelling ondersteunende maatregelen;
4. personen die op basis van hun handicap in aanmerking komen voor een inkomensvervangende tegemoetkoming of integratietegemoetkoming, verstrekt aan personen met een handicap op basis van de wet van 27 februari 1987 houdende tegemoetkomingen aan personen met een handicap;
5. personen die in het bezit zijn van een afschrift van een definitief geworden gerechtelijke beslissing of van een attest van een bevoegde federale instelling waaruit een arbeidsongeschiktheid van minstens 66% blijkt;
6. personen die een invaliditeitsuitkering ontvangen op basis van het koninklijk besluit van 3 juli 1996 tot uitvoering van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994;
7. personen met een attest van een door de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding aangewezen dienst of arts, waaronder de preventieadviseur-arbeidsarts, en die re-integreren met een integratieprotocol waaruit blijkt dat er blijvende aandacht moet zijn voor de effecten van de handicap of chronische ziekte op de taken, arbeidsomstandigheden of het rendement
8. personen die zes maanden aaneensluitend ziek geweest zijn en bij terugkomst re-integreren met een integratieprotocol, opgemaakt door een re-integratieadviseur, waaruit blijkt dat er blijvende aandacht moet zijn voor de effecten van de handicap of chronische ziekte op de taken, de arbeidsomstandigheden of het rendement, en die een van de attesten uit categorie 1 tot en met 7 kunnen voorleggen.

7. Personeelscijfers:

Overzicht doelgroepen						
2017	VO		EV		TOTAAL	
	aantal	VTE	aantal	VTE	Tot. aantal	%
Ervaren wn's	148	131,0	76	66,2	224	37,9
Arbeidshandicap	2	1,8	3	2,5	5	0,8
Allochtone afkomst	8	7,7	36	34,8	44	7,4
Vrouwelijke wn's	127	105,2	181	167,9	308	52,1
Kortgeschoolden	43	34,6	10	9,8	53	9,0
A2 vrouwen	7	6,8	0	0,0	7	41,2

Totale personeelsbezetting ILVO (IVA + EV)									
	Koppen			VTE			VTE - Niveau A		
	VO	EV	Totaal	VO	EV	Totaal	VO	EV	Totaal
1/1/2010	290	260	550	253,4	240,8	494,2	92,6	131,3	223,9
1/1/2011	284	274	558	247,0	253,6	500,6	92,5	140,0	232,5
1/1/2012	292	295	587	255,4	273,6	529,0	99,9	148,2	248,1
1/1/2013	283	307	590	248,2	290,6	538,8	100,6	158,7	259,3
1/1/2014	277	337	614	243,4	320,9	564,3	102,2	175,0	277,2
1/1/2015	274	359	633	240,4	341,7	582,1	103,3	192,9	296,2
1/1/2016	261	344	605	232,6	325,6	558,2	101,1	176,3	277,4
1/1/2017	254	337	591	227,5	320,8	548,3	100,8	169,5	270,3
1/1/2018	247	336	583	219,6	317,6	537,2	98,8	162,3	261,1

Totale personeelsbezetting ILVO per niveau (IVA + EV)						
1/1/2018	Koppen			VTE		
niveau	man	vrouw	totaal	man	vrouw	totaal
A	117	154	271	115,70	145,35	261,05
B	65	75	140	60,20	64,60	124,80
C	74	38	112	70,00	30,80	100,80
D	25	35	60	24,60	25,90	50,50
totaal	281	302	583	270,50	266,65	537,15

8. Kerntakenplan ILVO

Hoofdproces	Productieproces	Basisproces	Kwalitatieve beoordeling van bijdrage tot de doelstellingen	Kwalitatieve beoordeling van kerntaak	Beschrijvende informatie over de kwalitatieve beoordeling van de kerntaak	Procescategorie	ILVO Beleidsveld	bruto VTE over juni 2014				Actuele bruto VTE over juni 2015				Actuele bruto VTE over dec 2016				Actuele bruto VTE over dec 2017				Klanten/Doelgroepen / Belanghebbenden	Regelgeving: is er een Vlaams regelgevend kader	Aan welke regelgeving is dit proces onderhevig?	Is dit verdrag onderhevig aan federale, Europese of internationale regels?				
								A	B	C	D	Totaal	A	B	C	D	Totaal	A	B	C	D	Totaal	A					B	C	D	Totaal
1. Uitvoeren van wetten en decreten	11 Beleidsonderbouwend wetenschappelijk onderzoek	11.1 Uitvoeren van Onderzoeksprogramma 'Beleidsonderbouwend Onderzoek'	SD 1 -2-3-4-5-6	Behouden in huidige vorm	Het uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek is de basistaak van ILVO - personeel van IVA wordt ingeschakeld in de uitvoering van het goedgekeurde programma van Beleidsonderbouwend onderzoek en de bijhorende dienst- en adviesverlening.	Kernproces	Landbouw en Zeevisserij	62.5	20.5	28.6	111.6	55.8	25.9	26.5	108.20	54.96	26.27	23.60	104.83	55.25	25.19	22.46	102.90	overheid / sectororganisaties / landbouwers / vissers	ja	VR 9/12/2005					
		11.2 Uitvoeren van Onderzoeksprogramma 'Kennisopbouwend Onderzoek'	SD 1 -2-3-4-5-6	Behouden in huidige vorm	Het uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek is de basistaak van ILVO - personeel van IVA wordt in beperkte mate ingeschakeld in de uitvoering van het goedgekeurde programma van kennisopbouwend onderzoek en de bijhorende dienst- en adviesverlening. Bulk van de middelen voor de uitvoering van dit programma wordt geleverd door het Eigen Vermogen van ILVO.	Kernproces	Landbouw en Zeevisserij	16.3	10.0	7.4	33.70	16.8	7.8	8.0	32.6	16.6	7.9	7.1	31.7	16.68	7.60	6.78	31.06	overheid / sectororganisaties / landbouwers / vissers / wetenschappelijke wereld	ja	VR 9/12/2005					
		11.3 Publiceren en valoriseren van onderzoeksresultaten	SD 1 -2-3-4-5-6	Behouden in huidige vorm	Basistaak voor elke wetenschappelijke instelling. Publicatie en valorisatie omvat zowel een academische, vulgariserende, maatschappelijke en economische component.	Kernproces	Landbouw en Zeevisserij																	overheid / sectororganisaties / landbouwers / vissers / wetenschappelijke wereld	ja	VR 9/12/2005					
		11.4 Analyseren van en rapporteren over landbouw- en visserijgegevens	SD 1 -2-3-4-5-6	Behouden in huidige vorm	Essentiële taak om voeling en overzicht te behouden van wat er beweegt op gebied van landbouw en visserijonderzoek in andere regio's en lidstaten.	Kernproces	Landbouw en Zeevisserij																	overheid / sectororganisaties / landbouwers / vissers	ja	VR 9/12/2005					
		11.5 Opvolgen van (inter-) nationale wetenschappelijke publicaties en screening hiervan op beleidsrelevante info	SD 1 -2-3-4-5-6	Behouden in huidige vorm	Essentiële taak om voeling en overzicht te behouden van wat er beweegt op gebied van landbouw en visserijonderzoek in andere regio's en lidstaten.	Kernproces	Landbouw en Zeevisserij																	overheid / sectororganisaties / landbouwers / vissers	ja	VR 9/12/2005					
12 Beleidsonderbouwend dienst- en adviesverlening		12.1 Verlenen van diensten en producten aan overheid en derden	SD 1 -2-3-4-5-6	Behouden in huidige vorm	Basistaak voor elke wetenschappelijke instelling	Kernproces	Landbouw en Zeevisserij	6.1	12.3	8.2	26.6	13.3	6.2	6.3	25.8	13.1	6.3	5.6	25.0	13.17	6.00	5.35	24.52	overheid / sectororganisaties / landbouwers / vissers / wetenschappelijke wereld	ja	VR 9/12/2005					
		12.2 Ondersteunen van de vorming en opleiding van organisaties die aan voorlichting en ontwikkeling doen	SD 1 -2-3-4-5-6	Behouden in huidige vorm	Basistaak voor ILVO gezien zijn maatschappelijke functie	Kernproces	Landbouw en Zeevisserij																	ja	VR 9/12/2005						
		12.3 Verlenen van wetenschappelijke medewerking aan internationale, federale en gewestelijke initiatieven om de overheden in staat te stellen hun engagementen en verplichtingen dienaangaande na te komen	SD 1 -2-3-4-5-6	Optimalisatie aangewezen	Mogelijk zijn hier nog efficiëntiewinsten te boeken door betere afstemming van onderzoek met voorlichtingsdiensten	Kernproces	Landbouw en Zeevisserij																	ja	VR 9/12/2005						
		12.4 Toekennen van doctoraatsbeurzen	SD 1 -2-3-4-5-6	Behouden in huidige vorm	Procedures en randvoorwaarden rond toekennen van doctoraatsbeurzen wordt momenteel herbekeken binnen ILVO om opnieuw evenwicht te vinden tussen versterken van statutair kader en het aantrekken en begeleiden van nieuwe bursalen	Kernproces	Landbouw en Zeevisserij																	ja	VR 9/12/2005						
		12.5 Uitbouwen en ter beschikking stellen van FoodPilot	SD 1 -2-3-4-5-6	Optimalisatie aangewezen	Met de Food Pilot beschikt Vlaanderen over een toonaangevend, innovatieve fabriek van de toekomst. In het kader van de Flanders Food Valley moet dit verder uitgebouwd worden	Kernproces	Landbouw en Zeevisserij																								
		12.6 Faciliteren van Preventagri	SD 1 -2-3-4-5-6	Vatbaar voor afbouw		Kernproces	Landbouw en Zeevisserij																								
		12.7 Faciliteren van Varkensloket	SD 1 -2-3-4-5-6	Behouden in huidige vorm		Kernproces	Landbouw en Zeevisserij																								
		12.8 Organiseren van infosessies, demonstraties en studiedagen	SD 1 -2-3-4-5-6	Behouden in huidige vorm		Kernproces	Landbouw en Zeevisserij																								
13 Uitvoeren van referentietaken		13.1 NRL Plantenziekten	SD 1 -2-3-4-5-6	Behouden in huidige vorm		Kernproces	Landbouw en Zeevisserij																	overheid / sectororganisaties / landbouwers / vissers	Neen	Federaal: MB 01/01/2013	ja				
		13.2 NRL allergenen	SD 1 -2-3-4-5-6	Behouden in huidige vorm		Kernproces	Landbouw en Zeevisserij																	Neen	Federaal: AM 19/04/2007	ja					
		13.3 NRL keuring spuittoestellen	SD 1 -2-3-4-5-6	Behouden in huidige vorm		Kernproces	Landbouw en Zeevisserij																	Neen	BELAC accreditatiecertificaat 197 - INSP - ISO 17020	ja					
		13.4 NRL GGO detectie	SD 1 -2-3-4-5-6	Behouden in huidige vorm		Kernproces	Landbouw en Zeevisserij																	Neen	EU: Verordening 1829/2003/EG, Verordeningen 882/2004 en 776/2006 - Federaal: MB 01/01/2013	ja					
		13.5 NRL melk en zuivelproducten	SD 1 -2-3-4-5-6	Behouden in huidige vorm		Kernproces	Landbouw en Zeevisserij																	Neen	EU: Verordeningen 882/2004 en 776/2006 - Federaal: MB 01/01/2013	ja					

Hoofdproces	Productieproces	Basisproces	Kwalitatieve beoordeling van bijdrage tot de	Kwalitatieve beoordeling van	Beschrijvende informatie over de kwalitatieve beoordeling	Procescategorie	Beleidsveld	bruto VTE over juni 2014				Actuele bruto VTE over juni 2015				Actuele bruto VTE over dec 2016				Actuele bruto VTE over dec 2017				Klanten/Doelgroepen / Belanghebbenden	Regelgeving: is er een Vlaams regelgevend	Aan welke regelgeving is dit proces onderhevig?	Is dit verdrag onderhevig aan Federale, Europese of
		1.3.7 NRL residuen van diergeneesmiddelen	SD 1 -2-3-4-5-6	Behouden in huidige vorm		Kernproces	Landbouw en Zeevisserij																Neen	EU: Richtlijn 96/23/EG, Verordeningen 882/2004 en 776/2006 -- Federaal: MB 01/01/2013	ja		
		1.3.8 NRL Watergehalte in vlees van pluimvee	SD 1 -2-3-4-5-6	Behouden in huidige vorm		Kernproces	Landbouw en Zeevisserij																Neen	EU: Richtlijnen 1538/1991/EG en 433/2006/EG -- Federaal: MB 19/04/2007	ja		
		1.3.9 NRL Controle op de bepaling van de samenstelling van de melk	SD 1 -2-3-4-5-6	Behouden in huidige vorm		Kernproces	Landbouw en Zeevisserij																ja	MB 25/02/2009 en KB 21/12/2006			
								171,9				166,6					161,5					158,48					

9. Begroting IVA ILVO 2018

Overzicht Beschikbare Middelen

Tijdstip uitgevoerd: 25/01/2018 9:32:20

Account Omschrijving				VEK				VAK			
Begrotingsartikel	Begrotingsartikel Omschrijving	Groepsnaam	Aard Krediet	Budget	Werkelijk in uitvoering	Werkelijk	Beschikbaar	Budget	Openstaande vastleggingen (R)	Gefactureerde Vastleggingen (W)	Beschikbaar
KD0-1KAH2ZZ-LO	Lonen.	Budget	2	12.631.000,00	0,00	0,00		12.631.000,00	31.376,00	0,00	
KD0-1KAH2ZZ-LO	Lonen.	Overdracht	2	0,00	826,50	0,00		826,50	826,50	0,00	
Totaal KD0-1KAH2ZZ-LO				12.631.000,00	826,50	0,00	12.630.173,50	12.631.826,50	32.202,50	0,00	12.599.624,00
KD0-1KAH2ZZ-WT	Werkling en Toelagen.	Budget	2	4.001.000,00	0,00	199.077,98		3.994.000,00	1.072.657,61	199.077,98	
KD0-1KAH2ZZ-WT	Werkling en Toelagen.	Overdracht	2	0,00	0,00	26.896,02		26.904,38	8,44	26.896,02	
Totaal KD0-1KAH2ZZ-WT				4.001.000,00	0,00	225.974,00	3.775.026,00	4.020.904,38	1.072.666,05	225.974,00	2.722.264,33
KD0-1KAH4ZZ-LO	Lonen.	Overdracht	4	0,00	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	
Totaal KD0-1KAH4ZZ-LO				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
KD0-1KFH2AA-WT	Werkling en Toelagen - LANDBOUW- EN VISSERIJONDERZOEK	Overdracht	2	0,00	0,00	0,00		-0,02	-0,02	0,00	
Totaal KD0-1KFH2AA-WT				0,00	0,00	0,00	0,00	-0,02	-0,02	0,00	0,00
KD0-8X0902-02	.Fictieve rekening i.v.m. aanrekening wedden ambtenaren	Overdracht	4	6.835,15	0,00	0,00		6.835,15	0,00	0,00	
Totaal KD0-8X0902-02				6.835,15	0,00	0,00	6.835,15	6.835,15	0,00	0,00	6.835,15

Bijlage 1:

ILVO Communicatieplan 2017-2018

ILVO Communicatieplan 2017-2018

Versie 09/2017

1. Inleiding
2. Omgevingsanalyse
 - 2.1 ILVO corporate de EV en de IVA
 - 2.2 ILVO als een veelheid van onderzoeksprojecten en servicecontracten
 - 2.3 ILVO in het brandpunt van grote maatschappelijke uitdagingen
 - 2.4 ILVO als communicerend deel van de Vlaamse overheid
3. Strategische doelstellingen
 - 3.1 Reputatiemanagement en – versterking via deelthema’s, storytelling en ambassadeurs
 - 3.2 Wetenschapscommunicatie op twee benen
 - 3.3 Duurzaamheid, het belang van voedsel en hernieuwbare grondstoffen, systeemdenken en “tacit knowledge”
 - 3.4 Het brede speelveld bezetten met efficiënte inzet van middelen
4. Doelpubliek
 - 4.1. breed publiek
 - 4.2. bedrijven
 - 4.3. beleid en middenveld
 - 4.4. academische wereld
 - 4.5. pers
 - 4.6. buitenlandse delegaties
5. Producten, processen en kanalen
 - 5.1. Interne communicatieprocessen
 - 5.2. Externe communicatieprocessen
 - 5.3. Overlegstructuren
 - 5.4. Kanalen
6. Organisatorisch kader
7. Operationeel hoofdtraster: Het halfjaarlijks voorlichtingsplan (LV)

1. Inleiding

Sinds 2006, het ontstaan van ILVO als Vlaamse wetenschappelijke instelling, wordt er elk jaar een summier communicatie-jaarplan opgesteld, waarin per maand de geplande acties worden opgesomd. Dit plan gaat over het seizoen sept 2017- aug 2018.

Communicatie is binnen ILVO geen kerntaak, in tegenstelling tot het beleidsonderbouwend wetenschappelijk onderzoek, gespecialiseerde dienst- en adviesverlening en het uitvoeren van referentietaken. Het ondernemingsplan van ILVO bepaalt, als één van de basisprocessen horend bij deze drie kerntaken, echter wel het publiceren en valoriseren van onderzoeksresultaten en het organiseren van infosessies, demonstraties en studiedagen. In de praktijk wordt de ILVO communicatiedienst bij beide disseminatieprocessen betrokken.

Voor een wetenschappelijke instelling als ILVO vormt de communicatie van en naar de belanghebbenden een van de hoofdpijlers van de activiteiten. Daarom werd dit communicatie-aspect ook specifiek opgenomen in de Strategische Doelstellingen onder SD2 'Er wordt proactief en performant gecommuniceerd met het beleid, de stakeholders en de maatschappij'. Ook bij alle andere strategische doelstellingen is het communicatieaspect sterk aanwezig. Jaarlijks worden specifieke operationele doelstellingen uitgewerkt waarbij communicatie-acties worden vooropgesteld. Zowel de communicatiestrategie als de operationele uitrol van het communicatieplan worden dus in de hoogste beslissingsorganen van ILVO bepaald, opgevolgd en bijgestuurd.

De directieraad wordt bij elke belangrijke bijsturing van het communicatieplan geconsulteerd. Minimaal 3-maandelijks staat de 'communicatieve stand van zaken' op de agenda. Het hoofd van de communicatiedienst is tevens lid van de tweemaandelijks vergaderende Cowedi (Comité van wetenschappelijk directeurs, een adviserend orgaan) en rapporteert en consulteert over de hoofdlijnen. Quasi dagelijks, maar minimaal elke maandagochtend tijdens de stafvergadering van de centrale diensten, is er een communicatiebriefing tussen de communicatiedienst en de administrateur-generaal. Het is duidelijk dat communicatie het jongste decennium door het ILVO management beschouwd wordt als een belangrijke vector om breder, de PR, de publieke positionering en de interne communicatie van ILVO te verzorgen.

Dit communicatieplan bevat een omgevingsanalyse van het communicatielandschap waarbinnen ILVO zich positioneert, een beschrijving van de strategische lange termijn keuzes qua communicatief handelen, en een operationalisering in korte termijn doelstellingen. Verwacht niet dat, wat het laatste punt betreft, de werkelijke communicatieoutput eind 2017 een perfecte spiegel is van de vooropgestelde, aangekondigde agenda.

De wereld en de journalisten gedragen zich volgens hun eigen dynamiek en elke communicatiedienst die naam waardig hoort een hoge flexibiliteit en responsiviteit te tonen om überhaupt de maatschappelijke relevantie van zijn organisatie te tonen, als de kans zich aandient. De "ILVO- visie naar 2020 en verder" en de strategische hoofdlijnen voor de ILVO-communicatie moeten ervoor zorgen dat het communicatieschip koers houdt, ook wanneer zich onverwachte gebeurtenissen en thema's aandienen.

2. Omgevingsanalyse

2.1. ILVO corporate, de EV en de IVA

ILVO is het Vlaams Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek, met afdelingen in Merelbeke, Melle en Oostende. Het beschikt over geaccrediteerde analyse- en detectielaboratoria voor planten, veevoeders, spuittechniek, voeding en GGO's, testbanken, proefinstallaties, een pilootfabriek, zaadverwerkingsunits, meer dan 200 ha proefvelden, en proefstallen en serres. Ca. 590 mensen werken er aan beleidsondersteunend en innoverend wetenschappelijk onderzoek met het oog op een in alle opzichten duurzame landbouw en zeevisserij. De focus ligt op verbetering van producten en productiemethoden, op kwaliteitsbewaking en veiligheid van de eindproducten, optimalisatie van de beleidsinstrumenten en informatie naar sectoren en naar de maatschappij. ILVO bestaat uit twee juridische entiteiten, een IVA en een EV. Er zijn verplichte sets van kengetallen, boordtabellen en rapporteringen naar de toezichhoudende overheid. Vanuit het management dienen zich

sporadisch feiten of veranderingen aan die een communicatie actie behoeven. Dat kan gaan over institutionele, infrastructurele (bouwwerken), uitrusting gerelateerde (van labs), organisatorische (accreditaties, labels, HR policy...), of corporate policy (strategische allianties, samenwerkingsverbanden, ...) feiten. De motor van dergelijke acties is de directieraad. Het jaarlijkse activiteitenverslag, gemaakt door de communicatiedienst als een aantrekkelijk beleids- en publieksdocument met een PR – en archiefwaarde, bevat steevast een aantal corporate items.

2.2. ILVO als een veelheid van onderzoeksprojecten en servicecontracten

Het grootste deel van het onderzoek binnen ILVO is projectonderzoek. Dat heeft een eigen dynamiek: na een competitieve call krijgt de kandiderende onderzoeker te horen dat het project is goedgekeurd (gefinancierd) en dat er gedurende een welbepaalde periode (4 jaar vb.) door een welbepaald aantal mensen (o.a. bursalen) een aantal werkpakketten kunnen worden uitgevoerd. In quasi alle internationale en Vlaamse onderzoeksprojecten wordt een project-communicatieplan opgenomen met een aantal smart geformuleerde leverbaarheden. Momenteel zijn er binnen ILVO 400 onderzoeksprojecten lopende, afgelopen en gecommuniceerd. In principe zou de ILVO -communicatie dus de optelsom van de projectcommunicatieplannen kunnen zijn. Echter, er is een toenemende behoefte in de maatschappij, bij de pers en bij de stakeholders naar een publieke instantie die algemeen over de wetenschappelijke inzichten betreffende landbouw, visserij- en voeding kan spreken, ook los van hooggespecialiseerde projecten die zich in een klein deeldomein afspelen. De opdracht van de ILVO communicatiedienst bestaat er dan ook in aan deze behoefte tegemoet te komen.

De overgrote meerderheid van de lopende en afgelopen wetenschappelijke onderzoeksprojecten die ILVO uitvoert, of waarin ILVO participeert, worden digitaal en tweetalig Nederlands- Engels ontsloten via het PURE portaal <http://pure.ilvo.vlaanderen.be/portal/>. Momenteel gaat het om een 400tal projecten. De updates gebeuren via een uitgestippelde workflow waarbij de centrale communicatiedienst eindredactie uitvoert op de projectbeschrijving, en waarbij de betrokken onderzoeker en wetenschappelijk directeur informatie aanlevert en aanvult.

In de contracten en praktische afspraken rond dienstverlening aan stakeholders, collectief of individueel (bijvoorbeeld laboratoriumanalyses) wordt behalve over de prijs ook vaak gesproken over confidentialiteit. Immers, wanneer een bedrijf een innovatief recept of proces wil uitwerken met steun van de Vlaamse overheid (in cofinanciering) is het niet meer dan fair dat de resultaten die het finale succes beschrijven gedurende een bepaalde periode confidentieel worden gehouden. Op die manier wordt de concurrentie weerhouden om er vanuit de literatuur zomaar gratis een kopij van te produceren. Anderzijds krijgen de ILVO labs ook te maken met strenge meldingsplichten, wanneer ze bepaalde analyseresultaten vinden. De opdracht van de ILVO communicatiedienst bestaat erin om binnen deze gegevens kwalitatief en zo transparant als mogelijk te handelen. De opdracht is eveneens om de evenementen en rapporten die louter projectcommunicatie zijn, voor zover ze een duidelijke vulgariserend doel hebben, mee te sturen en ze succesvol te maken.

2.3. ILVO in het brandpunt van grote maatschappelijke uitdagingen.

De Vlaamse landbouw- visserij- en voedingssector is een erg belangrijke economische sector. Onderzoek en innovatie daarrond zit niet verlegen om uitdagingen. ILVO heeft in 2017 met het document “Toekomstvisie ILVO: naar 2020 en verder. - Onderzoek voor een duurzame en rendabele landbouw- en voedselproductie.” een actualisering uitgebracht van het eerdere strategische plan “ILVO2020”. In dit document worden in extenso de uitdagingen beschreven die ILVO als toets voor zijn strategische keuzes en positiebepaling beschouwt:

- De Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen van de VN en Visie 2050,
- Landbouw- en voedselproductie met respect voor de draagkracht van de aarde,
- Innovatieve, duurzame voedingsproductie
- Een wijzigend klimaat
- Versterken van de socio-economische positie van landbouwers en vissers

Deze uitdagingen dienen ook in de ILVO communicatie te weerklinken als onderlegger en achtergrondverhaal. De geformuleerde uitdagingen tonen in veel gevallen rechtstreeks de maatschappelijke relevantie en het grotere kader van de inspanningen en investeringen in ILVO- onderzoek en -dienstverlening.

Een additioneel uitgangspunt - zelfs credo - voor de ILVO communicatie is dat Vlaanderen als kleine regio wel degelijk een rol hoort te spelen op het vlak van (innovatie en kennisontwikkeling inzake lokale) landbouw, visserij (of liever een ecologisch kwalitatief marien milieu) en voeding. Het feit dat deze regio beschikt over ideale landbouwproductieomstandigheden, bekwame bedrijfsleiders, een sterke toeleverings- en agrovoedingssector die is gestructureerd in veelal kleinere KMO's, een onafhankelijk en publiek gefinancierd kenniscentrum, en koopkrachtige consumenten verantwoordt de zin en noodzaak van wetenschappelijke ondersteuning voor de sector.

Sinds de beleidsbrief Landbouw en Visserij (2015) VR 2015 1610 MED.0466/15 van minister Schauvliege opereert ook ILVO, als deel van het departement Landbouw en Visserij, binnen het systeemdenken van de 'Flanders agrofood valley'. Dat heeft gevolgen voor de communicatie. De gespecialiseerde ILVO onderzoeksresultaten vinden steeds een kader in het streven naar de voorziening van de bevolking van voedings- en andere hernieuwbare grondstoffen in een duurzame agrovoedingsketen. Van veld tot bord en terug dus.

2.4. ILVO als communicerend deel van de Vlaamse overheid

ILVO maakt deel uit van de Vlaamse overheid en zijn communicatie valt als zodanig binnen het algemeen communicatiebeleid van de Vlaamse overheid. ILVO zet daarom mee zijn schouders onder de 5 algemene communicatie OD's die horen bij SD5 'Communicatie vanuit een open houding, op maat voor alle doelgroepen, met het oog op meer vertrouwen bij de burgers en de versterking van de beeldvorming en reputatie van Vlaanderen en de Vlaamse overheid' <https://www.vlaanderen.be/nl/publicaties/detail/beleidsnota-2014-2019-algemeen-regeringsbeleid> Stuk 145 (2014-2015) – Nr. 1 41 Vlaams Parlement39 Beleidsnota 2014-2019 ingediend door de heer Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed), zijnde

OD 5.1 Integratie van communicatie in het beleid, zodat de gedragenheid van het beleid van de Vlaamse overheid wordt versterkt

OD 5.2 Inzicht in drempels en hefboomen om de effectiviteit van het beleid en de communicatie van de Vlaamse overheid te versterken

OD 5.3 Aanwending digitalisering om op mensenmaat te communiceren

OD 5.4 Coherent delen wat de Vlaamse overheid doet om haar herkenbaarheid te versterken

OD 5.5 Inbedding van evaluatie en onderzoek voor de professionalisering van de communicatie.

Eveneens houdt ILVO de vier verbeterpunten die na de jongste kwaliteitsmetingen van de Vlaamse communicatie werden geselecteerd, voor ogen, zijnde:

- integratie van communicatie in het beleid
- verbetering van de interne communicatie
- heldere profilering van de Vlaamse overheid
- onderzoek benutten voor kwaliteitsverbetering. Dat laatste verbeterpunt wordt binnen ILVO geïnterpreteerd als intern evaluatief onderzoek (zelfevaluatie) of als ad hoc evaluatieve bevraging over een communicatieproduct bij de stakeholders.
-

Voor de officiële Vlaamse communicatieambtenaren, waarvan het hoofd van de ILVO communicatiedienst er één is, stelt de Vlaamse overheid een ondersteunend en richtend werkkader op. (<https://overheid.vlaanderen.be/communicatie>). ILVO levert daarbij actieve medewerking aan het Vlaams communicatiejaarverslag en onderschrijft de normen inzake actieve openbaarheid, sperperiode, auteursrecht, recht op afbeelding, privacy, afspraken over contacten met de pers en merkbeleid.

3. Strategische doelstellingen

3.1. Reputatiemanagement en – versterking via storytelling, waarden en ambassadeurs

Een reputatie komt te voet en gaat te paard. Louter voldoen aan de regels vrijwaart een organisatie tegenwoordig niet voor maatschappelijke verontwaardiging of falen in de ogen van de stakeholders. De jaarlijkse strategische seminars van de ILVO -directieraad, -cowedi en -centrale diensten zijn er onder meer op gericht om via een grondige check van SD's, OD's en risico's de vinger aan de pols te houden: In welke mate realiseert en communiceert ILVO (ook van de communicatie) - intermediair via zijn geproduceerde boodschappen en geselecteerde kanalen - zijn gewenste kenmerken, zijnde interne en externe klantgerichtheid, betrouwbaarheid, integriteit, wetenschappelijke ernst en kwaliteit, confidentialiteit waar nodig, vindbaarheid en transparantie als regel, maatschappelijke verantwoordelijkheid, veerkracht, verstaanbaarheid, responsiviteit, moderniteit, soberheid? In welke mate belichaamt ILVO daarbij zijn 5 centrale waarden: samenwerken, het voorbeeld (willen) geven, een proactieve houding aannemen, professionaliteit en een aanstekelijk positivisme? Deze strategische evaluatie is kwalitatief van aard en gaat verder dan het louter periodiek tellen van inspanningen, om de effectiviteit van het communicatieplan te toetsen.

Het management kiest er dus qua communicatieoutput níét voor om zich te beperken tot een kwantitatief bepaald aantal communicatie events (vb de verplichte projectcommunicaties). Jaarplan en de bijhorende budgetten en HR middelen zijn slechts het dragend geraamte dat de hoofdthema's, studiedagen en grote communicatiemomenten vastlegt.

Het is de opdracht van de communicatiedienst om bij élk geplande communicatiemijlpaal en bij elke opportuniteit (vb. een spontane persvraag, een actualiteit waar ILVO iets zou kunnen bijdragen aan het debat...) grondig na te denken over de juiste samenstelling van de boodschap, de juiste toon en kadering (verpakking), de storytelling en de storyteller (ambassadeur), in functie van de bovenstaande strategische grondvragen. Een strategische doelstelling is ten slotte dat elke ILVO medewerker en ILVO stakeholder als spontane ILVO ambassadeur de gewenste reputatie belichaamt en versterkt.

3.2. Wetenschapscommunicatie op twee benen

In tegenstelling tot een universitaire onderzoekomgeving is de communicatieve output die ILVO idealiter vanwege bij de onderzoekers ziet tweeërlei: Aan de ene kant verwacht ILVO (excellente) wetenschappelijke publicaties in gerenommeerde wetenschappelijke tijdschriften. Deze publicaties dragen bij tot de eigen CV opbouw en tot de internationale kennisopbouw in het onderzoeksveld. Aan de andere kant hoort ook vulgariserende wetenschapscommunicatie thuis in de functieomschrijving van de ILVO-onderzoeker, zeker wanneer sprake is van onderzoeksresultaten die zicht bieden op innovatie en toepasbaarheid, ook op langere termijn. Vulgariserende artikels schrijven die via de communicatiedienst worden opgenomen in vaktijdschriften is een door het management sterk gewaardeerde vorm van maatschappelijke valorisatie van het onderzoek. In sommige gevallen omvatten de vulgariserende producten (ook PPT's op studiedagen, zelfs debatten en pers interviews) meer dan enkel de resultaten uit het eigen onderzoek. Teamwerk, empathie met de niet-wetenschappelijk geschoolde lezer, een aangepaste schrijfstijl en kennis van de bredere actuele maatschappelijke context zijn dan benodigde vaardigheden. Het collectieve ILVO-communicatiedoel zoals beschreven in dit communicatieplan primeert in de vulgariserende communicatieplan op de individuele wetenschappelijke ambities van de onderzoeker. Van de communicatiedienst wordt verwacht dat de jonge onderzoekers gecoacht en gestimuleerd worden om 'uit de ivoren toren' te treden,

3.3. Duurzaamheid, het belang van voedsel en hernieuwbare grondstoffen, systeemdenken en "tacit knowledge" als bottomlines

Bij de oprichting van ILVO in 2006 heeft de Vlaamse overheid het woord duurzaamheid als centraal begrip ingeschreven in de officiële missie. Ecologische, economische en sociale duurzaamheid zijn weliswaar containerbegrippen. Toch zijn de onderzoeksprojecten en de strategische beslissingen van het ILVO management opvallend doordrongen van verduurzaming binnen de landbouw- visserij – en voedingsinnovatie. Twee nieuwe fundamenten: Het ILVO management liet het document "Toekomstvisie ILVO: naar 2020 en verder. Onderzoek voor een duurzame en rendabele landbouw- en voedselproductie" (2017) tot stand komen

via uitgebreide inspraakrondes met de belangrijkste stakeholders (minister en Vlaams parlement, raadgevend comité, landbouworganisaties, SALV, academische wereld, beleidsadviseurs...). Unaniem bevestigden zij het belang van de opgesomde uitdagingen en van de fundamentele benadering van de onderzoeksonderwerpen, vanuit systeemdenken en met inclusie van “tacit knowledge” (ongeschreven stielkennis).

Ten slotte is beslist dat, van voor ILVO geïdentificeerde uitdagingen, het belang van voeding het grootste gewicht zal hebben.

Voor de grondtoon van de ILVO communicatie zijn bijgevolg deze vier strategische perspectieven prioritair:

- ILVO stelt zich tot initieel doel om landbouw, visserij en voeding te verduurzamen
- ILVO benadert problematieken vanuit een globaal systeemdenken (in plaats van een probleem te verknippen of te isoleren zodat het ‘makkelijk’ definieerbaar wordt
- ILVO zoekt en integreert de verborgen ongeschreven stielkennis wanneer ze steeds meer technologisch gerichte analyses of oplossingen ontwikkelt
- ILVO zet het belang van voeding voorop, en telt van daaruit terug naar de producerende boerderij (dus van vork naar veld, maar ook terug).

3.4. Het brede speelveld bezetten met efficiënte inzet van middelen

Communicatie over onderzoek issues inzake landbouw, visserij en voeding hoeven niet beperkt te zijn tot de zelf gegenereerde onderzoeksresultaten. ILVO kiest ervoor om ook te communiceren over resultaten die worden verzameld via een wetenschappelijke literatuurstudie. Zo wordt ingespeeld om actuele behoeften bij de stakeholders en zo worden de algemene wetenschappelijke vaardigheden van de onderzoekers ten volle gevaloriseerd.

ILVO als publieke wetenschappelijke instelling kiest ervoor om in te zetten op inhoud, meer dan (dure) hippe vorm. ILVO heeft in principe niets ‘te koop’ (zeker niet in B2C), behalve zijn kennis en gespecialiseerde diensten. De maatschappelijke valorisatie van deze kennis door maximaal te vertalen naar innovaties en cutting edge dienstverleningen, vraagt een uitgekende en intensieve verspreiding van informatie. Een doorgedreven stakeholderanalyse, een brede matrix van kanalen en een centrale vindbaarheid van de items op de website zijn cruciaal.

Het ILVO management kiest ervoor om de communicatieproducten en –vormen maximaal met eigen personeel te realiseren.

De ILVO organisatiecommunicatie omvat dus de onderdelen public relations, voorlichting, interne communicatie, public affairs, arbeidsmarktcommunicatie, corporate advertising, milieucommunicatie en crisiscommunicatie. Bij alle doelgroepen dient een helder, samenhangend en aangepast beeld te worden bewerkstelligd.

4. Doelpubliek

ILVO heeft zijn stakeholders nauwkeurig gedefinieerd. Elk van de stakeholdersgroepen is ook doelgroep van de ILVO communicatie. In vereenvoudigde vorm richt de ILVO communicatie zich naar 6 groepen: de land- en tuinbouw, -mariene- en visserij- en voedingssector, de relevante actoren uit het middenveld en het beleid, en de academische wereld, en het brede publiek voorbij de landbouw- visserij- en voedingssector. Als vijfde intermediaire groep noemen wij de vakpers en de algemene schrijvende en audiovisuele pers in Vlaanderen, en uitzonderlijk ook in Wallonië en de buurlanden. Als zesde de (buitenlandse) delegaties.

- 4.1. Voor het brede publiek, vaak benaderd vanuit zijn rol als kritische geïnteresseerde consument, geldt dat ILVO communiceert via persartikels en via sociale media. Face to face contact vindt ook plaats ter gelegenheid van massa-evenementen zoals ‘Openbedrijvendag’. Erg interessant binnen de sociale media wordt het wanneer wij als onderzoeksinstituut de internauten geïnteresseerd in de ILVO onderzoeksthema’s kunnen binden.
- 4.2. De producerende bedrijven van veld en zee tot bord, en hun netwerken. Deze groepen bereikt ILVO via de vakpers, de vakorganisaties en de voorlichters (erfbetreders...), maar evenzeer is de ambitie om goede face to face contacten en dialoog te hebben, via diepgaande, zorgvuldig geprogrammeerde studiedagen. Ook de nieuwsgolf wordt gemaakt volgens het voorkennisniveau van deze groepen. De boodschappen inzake dienstverlenende activiteiten zijn hier belangrijk. Binnen deze doelgroep is er

aandacht voor de vak gerelateerde scholen en opleidingen, evenals voor groeperingen die ILVO wensen te bezoeken.

- 4.3. Beleid en middenveld bij land- en tuinbouwsector: het beleidsdomein landbouw en visserij, het beleidsdomein innovatie alsook andere relevante beleidsactoren en het beleidskader van de middenveldorganisaties zijn actieve partners in het ILVO onderzoek. We hanteren een vraag-gestuurde aanpak. Het PURE portaal is voor hen een communicatiedrager met grote diepgang. Een directe en klantvriendelijke aanpak is standaard.
- 4.4. Academische wereld. Kennisverspreiding aan de wetenschappelijke disciplines door deelname aan congressen en bijdrage aan wetenschappelijke tijdschriften is het domein van de onderzoekers. De communicatiedienst speelt een ondersteunende rol. (Engels nalezen/ infographics, video's, stijlhandboek/presentatietechniek/ vulgariserende teksten verbeteren en verspreiden.
- 4.5. Vakpers en algemene pers. In Vlaanderen is een verbazend krachtige kwalitatieve landbouw-, visserij- en voedingspers aanwezig. In de algemene pers is een snel groeiende belangstelling voor voeding, maar is de technische voorkennis laag en de drang naar sensatie en scoops imminent. ILVO grijpt maximaal de (echt goede) opportuniteiten aan om feiten en fenomenen over de agrovoedingssector (voor zover het onderzoek, innovatie en technische achtergrondkennis betreft) toe te lichten. Ook reactief (na een vraag van een journalist) en wanneer het antwoord moet ontstaan op basis van literatuurstudie. ILVO is uiterst schaars in deelname aan debatten in de sector (opiniëring) , of in het partij kiezen wanneer landbouwsystemen elkaar bekampen. ILVO gaat ervan uit dat systemen naast elkaar moeten kunnen bestaan in een klimaat van vrij ondernemerschap, maar wel binnen de beperkingen van een beleidskader dat duurzaamheid, voedselveiligheid en professionaliteit en eerlijke concurrentie voorstaat.
- 4.6. Buitenlandse delegaties. In het kader van wetenschappelijke en beleidsmatige samenwerkingen op vlak van voedsel(productie) en ontwikkelingssamenwerking kiest ILVO ervoor om delegaties interactief, demonstratief, met maatgemaakte programma's en transparante informatiedeling te ontvangen. Voertalen kunnen Engels of Frans zijn, wanneer Nederlands niet lukt.

Er wordt in dit plan NIET gekozen voor kwantitatieve metingen van publieksbereik. Wel zijn er permanente optimalisaties, wordt er geïnvesteerd in netwerking (bij de pers), en gebeuren er steekproefsgewijs evaluatieve bevragingen (naar de kwaliteit van de communicatie en de reputatiesterkte van ILVO) van het doelpubliek na evenementen zoals studiedagen of demo's.

5. Producten, processen en kanalen

Binnen de kwaliteitsbewaking en procesbeheersing van ILVO worden een 20-tal communicatieprocessen geselecteerd voor opvolging. Het gaat om de belangrijkste producten en processen, maar de lijst is niet exhaustief. Hieronder zijn de processen & producten opgesomd. Er wordt meer en meer belang gehecht aan audio-visuele producten (film, podcasts, infographics) en aan visuele aantrekkelijkheid van printproducten.

Verder moet communicatie volgens het management een zekere mate van creativiteit en veerkracht bezitten om zich, indien opportuun, uit te rekken buiten de evidente domeinen en procedures.

Interne communicatieprocessen:

- comILVO personeelsnieuwsbrief
- Intranet
- Huisstijl
- Eenheidsoverschrijdende personeelsactiviteiten
Waaronder: agricultuuravonden (mengeling intern en extern)

Externe communicatieprocessen:

- Persberichten/ perscontacten

- Stroomlijnen imago ILVO (strategisch) & stijl-bewaking' (inhoud en vorm)
- Informatieve loketfunctie (vb. stakeholders die 'ILVO contacteren)
- ILVO-nieuwsgolf
- Website, portaalwebsite en thematische (project)websites
- Deelname nationale en regionale beurzen, vertegenwoordiging bij stakeholdergroepen
- Studiedagen
- Audiovisuele producten (video, recorded presentations, infographics...)
- Fototheek
- Toetsing Engels van de wetenschappelijke artikels & Vertaling/hertaling webteksten naar Engels
- Social media (twitter, facebook, LinkedIn...)
- Jaarlijks activiteitenverslag
- Folders, brochures, flyers, ...
- Stakeholder adressenbank
- Crisiscommunicatie (samenwerking met preventiedienst/ plan beschikbaar)

Overleg (strategische keuzes controleren/ tussentijdse evaluatie)

- Communicatiecel met vertegenwoordigers van elk ILVO onderzoeksdomein
- Cowedi
- Rapportering in directieraad
- Strategische overlegmomenten en andere forums

Kanalen

- Centraal staat de homepage www.ilvo.vlaanderen.be, ofwel als eindpunt ofwel als stapsteen naar het PURE onderzoeksportaal en de perifere projectwebsites. Toegankelijkheid en actualiteit van de aangeboden informatie heeft de hoogste prioriteit.

- Met de homepage als basis wordt informatie verspreid via digitale en analoge kanalen gericht naar specifieke doelgroepen. Zo wordt de vakpers via mail genotificeerd bij de publicatie van persberichten, worden aankondigingen van evenementen verspreid via sociale media, en worden onderzoeksresultaten verspreid via de nieuwsbrief en via face to face contacten (studiedagen/ beurscontacten/ spreekavonden/demo's...). Bij deze contacten wordt er steeds vaker een digitale poot (podcast & filmpjes) aan gekoppeld. Afhankelijk van de doelgroep en type informatie wordt een combinatie van kanalen gekozen.

6. Organisatorisch kader

Er is een slanke centrale communicatiedienst van in totaal 2,5 VTE (5 koppen). Qua technische prestaties (vormgeving, webdesign, copywriting, foto's en bewegend beeld schieten, monteren, modereren,) wordt ervoor gekozen om de competenties zoveel als mogelijk via vorming in house te hebben. Het communicatiehoofd is tegelijk woordvoerder. Er is één adjunct op A-niveau, die als voormalig onderzoeker focust op wetenschapscommunicatie. Binnen de eenheden, en dus buiten de communicatiedienst, bevinden zich nog 2 VTE's die een deel van hun tijd belast zijn met communicatie, resp bij het Varkensloket en bij de Food Pilot. Over samenwerking met de communicatiedienst bestaan duidelijke afspraken qua delegatie.

Er is geen volledige redundancy strategie voor het team. Via de ploeg- en functioneringsgesprekken en via een uitgestippeld opleidingsplan is er binnen de communicatie wel veerkracht en capaciteit om werk te (her)verdelen volgens de noden van het moment.

Om de communicatiedienst goed op de hoogte te houden van de stand van zaken in de onderzoeksprojecten en labs is er een communicatiecel die elke 2 maand vergadert. Elk ILVO onderzoeksdomein is vertegenwoordigd. De cel garandeert de bottom up informatiedoorstroming.

Het principe van het ambassadeurschap is de belangrijkste organisatorische troef: elke ILVO onderzoeker, elke ILVO medewerker wordt mits de nodige coaching (door de communicatiedienst) in staat geacht om extern te communiceren met stakeholders. Voor persinterviews geldt het principe om de best geschikte persoon naar voor te schuiven. Dat is niet altijd de hiërarchisch hoogste in rang. Onder ambassadeurschap wordt bij ILVO ook bedoeld dat elke unit (ook logistiek) kan bijspringen bij communicatieacties, indien inhoudelijk betrokken.

7. Operationeel hoofdraster: Het halfjaarlijks voorlichtingsplan (LV)

Vanaf 2015, en met een bredere invulling vanwege alle (hervormde) departementale LV diensten vanaf 2017, wordt er een gezamenlijk jaarplan communicatie en voorlichting opgesteld. ILVO gebruikt checklist om het raster in te vullen. Concrete data worden geprikt tijdens een ad hoc meeting van de cowedi.

Planbare taken

Publicaties en producten EXTERN:

- Jaarverslag
- Persberichten
- ILVO-mededelingen
- Parlementaire vragen
- Nieuwsgolf
- Relatiegeschenken
- Drukwerk – mapjes, flyers, posters, ...
- ILVO-site NL & EN
- Externe, gerelateerde websites (projectspecifiek)
- Fotografie voor drukwerk en website
- Facebook
- Twitter
- LinkedIn

Publicaties en producten INTERN:

- ILVO Intranet
- ComILVO: interne nieuwsbrief
- Businesskaartjes
- ILVO-waarden (nog filmpje maken? Meewerken aan evenement?)
- Foto's nemen/publiceren van interne evenementen
- (Wetenschappelijke) posters
- Infographics
- Logo's, graphics, icoontjes aanmaken
- Advies over PPT en andere A/V software (LightScribe, ...)

Filmpjes en televisie EXTERN en INTERN:

- Filmpjes al gepland
- Filmpjes (die nog niet bedacht zijn)

Evenementen EXTERN:

- Beurzen: Agriflanders; Potato Europe; Agribex; Werktuigendagen; ...
- Studiedagen (door eenheden georganiseerd met steun van Com-team)
- Bezoek van (internationale) bezoekers of groepen studenten
- Open velddag
- Open Bedrijvendag
- Pensioen: lezingen/evenement
- Dag van de Wetenschap

Evenementen, team-building en netwerken INTERN:

- O-dag(en)
- Duurzaamheidsdag

- (M)eating@ilvo
- Cultuur@ILVO
- Kom op Tegen Kanker – acties & communicatie daarrond
- Roadshows, nieuwjaarsevent, personeelteambuildingOpleidingen INTERN - door Communicatie gegeven en/of georganiseerd

Ondersteunende diensten en overleg

- Gebruik fototheek, filmen met smartphone, Twitter voor beginners,...
- (Uit het verleden: interviewtechnieken, schrijven, huisstijl, AnySurfer, ...)
- Vergaderingen INTERN
- Communicatie-cel
- Staf
- Vergaderingen EXTERN
- Redactievergaderingen bv De Grote Rede, VILT
- Overlegmomenten in de Vlaamse overheid
- Projectcommunicatie in grotere partnerprojecten. (bv Noordzee Aquacultuur)
- Netwerk-momenten EXTERN
- IHEV-vergaderingen
- Kortom-opleidingen met netwerk-momenten
- Wetenschappelijke projecten die eindigen of beginnen
- Lijstje uit ODIS
- Doctoraten die beginnen dit jaar
- Doctoraten die eindigen dit jaar
- Nieuwe wetenschappelijke initiatieven (GA's, StressChron, ...?)
- Sociale media beleid
- Hoe gebruiken (welke) sociale media als volwaardige communicatiekanaal?
- Sociale strategie voortdurend verbeteren?
- Meten is weten - welke posts/tweets het best doen (op basis van welke metingen?)
- Analyseren waarom de ene beter was dan een andere
- Kennis (uit opleidingen) toepassen in het maken en publiceren van posts/tweets
- Hoe video (beter) in te zetten op sociale media

Taken die *niet* te voorspellen zijn – flexibiliteit is troef in communicatie!

- Parlementaire vragen
- Persberichten rond “hot items” of belangrijke wetenschappelijke resultaten
- Vragen van journalisten beantwoorden (al dan niet in geschreven of A/V product)
- Ingaan op verzoeken en opportuniteiten om aan (ILVO-)publiciteit binnen een (wetenschappelijk) project of thema
- Meehelpen van evenementen, congressen georganiseerd door onderzoekers

Bijlage 2:

Toekomstvisie ILVO: Naar 2020 en verder

Onderzoek voor een duurzame en
rendabele landbouw- en voedselproductie

Toekomstvisie ILVO: naar 2020 en verder

Onderzoek voor
een duurzame
en rendabele
landbouw-
en voedselproductie

Verantwoordelijke uitgever	Joris Relaes
Coördinatie en eindredactie	Joris Relaes Greet Riebbels Sofie Vandendriessche Björn Possé
Foto's	ILVO
Vormgeving	Nancy De Vooght
Te raadplegen op	www.ilvo.vlaanderen.be

Voor informatie, vragen of suggesties

T +32 9 272 25 00
F +32 9 272 25 01
ilvo@ilvo.vlaanderen.be
www.ilvo.vlaanderen.be

Volg ILVO op Facebook:

<https://www.facebook.com/InstituutVoorLandbouwEnVisserijonderzoek>

Volg ILVO op Twitter:

<https://twitter.com/ILVOvlaanderen>

INLEIDING	4
1. UITDAGINGEN EN TRENDS	7
1.1 VN Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen en Visie 2050 in Vlaanderen	7
1.2 De draagkracht van de aarde	8
1.3 Veerkrachtige, vernieuwende, verantwoordelijke agrovoedingsketen	9
1.4 Wijzigend klimaat	10
1.5 Positie van de landbouwbedrijven	11
2. FUNDAMENTELE STRATEGISCHE KEUZES IN DE ILVO ORGANISATIE	13
2.1 De systeembenadering	13
2.2 Integratie van vakkennis en nieuwe technologie	15
2.3 ILVO waarden	16
3. ONZE ONDERZOEKSLIJNEN	19
3.1 Gezonde gewassen, dieren en bodem voor een gezonde voeding	19
3.2 Maatschappelijk gedragen dierlijke productie	22
3.3 Rendabele productiesystemen en meerwaarderecreatie	23
3.4 Bio-economie	25
3.5 Gezonde voeding	27
3.6 Plattelandsontwikkeling in de Metropool Vlaanderen	28
3.7 Exploitatie van mariene productie	30
3.8 Klimaat	32
4. WETENSCHAPPELIJKE AMBITIES EN INSTRUMENTEN	35
4.1 Living labs	35
4.2 Experimental design	38
4.3 Onze technologieplatformen	39
4.4 Voortzetten van inter- en transdisciplinair onderzoek	41

INLEIDING

Voor u ligt de toekomstvisie van het Vlaams Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO). Het is niet de eerste keer dat we onze strategische krachtlijnen uitschrijven in een visiedocument. Onze vorige visie - ILVO 2020 - dateert uit 2008, maar is door de snelle evoluties in de maatschappij en in de landbouw- en voedingssector niet meer actueel. De uitdagingen van de toekomst zijn immens, denk maar aan de groeiende wereldbevolking, de uitputting van de natuurlijke hulpbronnen, de klimaatverandering, de toenemende globalisering, de polarisering van de maatschappij, de pijlsnelle technologische evolutie. Meer dan ooit wordt het een opgave om de mensheid te voorzien van voldoende en gezond voedsel én van interessante groene grondstoffen, met respect voor de draagkracht van de planeet.

VOEDINGSONDERZOEK CENTRAAL

Nieuwe uitdagingen en vraagstukken vergen innovatieve, creatieve antwoorden. De rol van het wetenschappelijk onderzoek is daarin cruciaal. Om onze voedselvoorziening en -productie veilig te stellen en tegelijk te verduurzamen en de uitdagingen van de toekomst aan te gaan, is er een grote behoefte aan innovatie, adequate knowhow, toegepaste expertise en grondige praktijkkennis. Die behoefte leeft zowel in de primaire productie als in de secundaire sectoren, die instaan voor de verwerking van de landbouwproducten. Om de transitie in ons voedingssysteem succesvol tot stand te brengen, is een geïntegreerde kennisbenadering nodig, die naar de volledige productieketen kijkt. Voeding staat centraal in al onze onderzoeksactiviteiten en om dat te expliciteren staat het letterwoord ILVO sinds begin 2017 voor: Instituut voor Landbouw-, Visserij- en Voedingsonderzoek.

ONZE ONDERZOEKSSTRATEGIE, EEN DYNAMISCHE VISIE

De tijd dat onderzoekscentra studies en onderzoeksprojecten opzetten vanuit een ivoren toren is voorbij. Onze antennes detecteren feilloos de noden en vragen vanuit de praktijk, de sectoren, de bedrijven, de overheid en de samenleving. Met toegepast onderzoek willen we al wie vooruit wil in de agrovoedingsketen – landbouwers en vissers, leveranciers en verwerkers, burgers en beleid – de antwoorden aanreiken om te komen tot een meer rendabele, duurzame, rechtvaardige praktijk, in harmonie met milieu en maatschappij. ILVO heeft altijd al met beide voeten in de landbouw en visserij gestaan, en wil, vanuit een kritische kijk naar zijn maatschappelijke rol en relevantie, zijn functie als toekomst- en vraaggericht kenniscentrum verder uitbouwen.

LEESWIJZER

In dit document beschrijven we de speerpunten van onze onderzoeksstrategie. We schetsen de trends, uitdagingen en nieuwe context van ons onderzoek (hoofdstuk 1) en verklaren hoe de horizontale concepten (systeemwerking en kennisintegratie) ons onderzoek omspannen (hoofdstuk 2). We formuleren nieuwe ambities en herdefiniëren onze onderzoekslijnen (hoofdstuk 3). Maar we beperken ons niet tot een theoretisch programma. Omdat we daadwerkelijk de transitie in het voedselsysteem willen aanjagen en ondersteunen met tastbare innovaties, investeren we in technologieplatformen en bouwen we living labs uit. Daar testen we samen met alle stakeholders in de voedingsketen de processen en producten van de toekomst uit (hoofdstuk 4).

Het is dan ook een bewuste keuze om onze toekomstvisie in nauwe samenwerking met onze partners en stakeholders tot stand te laten komen. Onze onderzoeksstrategie zet de bakens uit voor onze werking in de komende periode, maar is een dynamisch document, dat we blijvend willen voeden met feedback en suggesties van onze stakeholders om het doelgericht en efficiënt te houden.

SAMENWERKING ALS HEFBOOM

We stellen onze expertise ter beschikking van het Vlaamse beleidsdomein Landbouw en Visserij. Maar ook de andere beleidsvelden op Vlaams niveau – milieu, natuur, ruimtelijke ordening, plattelandsontwikkeling, wetenschapsbeleid, dierenwelzijn, ... – kunnen een beroep doen op onze kennis. En ook federale (voedselveiligheid, volksgezondheid, plantengezondheid, marien milieu, economische fraudebestrijding, ...) en Europese instellingen (Gemeenschappelijk Landbouwbeleid, Gemeenschappelijk Visserijbeleid, ...) bedienen we.

We bouwen nauwe samenwerkingsverbanden uit met de landbouw-, visserij- en voedingssector. Via een partnerschap met Flanders' FOOD en Fevia is onze Food Pilot bijvoorbeeld een geoliede machine voor innovatie en praktische trouble shooting op het gebied van voedselverwerking. We investeren in kennisuitwisseling en werken samen met collega-onderzoeksinstituten en praktijkcentra (voor de primaire landbouwproductie verenigd in Agrolink Vlaanderen) en met andere wetenschappelijke instellingen en organisaties in binnen- en buitenland.

Onze interne organisatie hebben we bijgesteld om de nieuwe uitdagingen krachtiger te kunnen aangaan. Teamwerk vormt de basis van onze onderzoeksprogramma's. Door de vakkennis uit de agrovoedingssector te koppelen aan hoogtechnologische expertise, en door multidisciplinair te werk te gaan, zijn we in staat om complexe vraagstukken 'van grond tot bord' en 'van bord tot grond' te ontrafelen en pasklare oplossingen te bedenken.

De uitdagingen waar de Vlaamse landbouw en de agrovoedingssector voor staan, zijn complex en divers. Zowel op maatschappelijk, ecologisch als economisch vlak zijn er grote vraagstukken op te lossen, maar ook kansen te verzilveren. Kennisontwikkeling en innovatie, geënt op de concrete uitdagingen, trends en vragen in de sector en de maatschappij, zijn broodnodig om de transitie van ons voedselsysteem waar te maken. Om met die complexiteit om te gaan en tot oplossingen te komen die de samenleving en de sector zo goed mogelijk dienen, is er nood aan strategische en wetenschappelijk onderbouwde vernieuwing. ILVO heeft daartoe een onderzoeksvisie uitgewerkt rond twee horizontale concepten – systeembenadering en kennisintegratie – en acht thematische onderzoekslijnen.

1. UITDAGINGEN EN TRENDS

wijzigende
context
van complexe
uitdagingen en trends
richt de
kompasnaald
van het ILVO

Onze maatschappij is in volle transitie. Wereldwijd manifesteren zich diverse megatrends met verstreckende gevolgen, die ook een impact hebben op onze voedselvoorziening en de landbouw- en agrovoedingssector. Denk maar aan de groeiende wereldbevolking, de klimaatverandering, de versnelde technologische ontwikkelingen, de uitputting van onze natuurlijke grondstoffen enzovoort. Die wijzigende context van complexe uitdagingen en trends richt de kompasnaald van het ILVO.

1.1 VN DUURZAME ONTWIKKELINGSDOELSTELLINGEN EN VISIE 2050 IN VLAANDEREN

Vanuit zijn maatschappelijke en wetenschappelijke rol wil ILVO maximaal bijdragen tot de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (Sustainable Development Goals – SDG's) van de Verenigde Naties. Deze doelstellingen werden in september 2015 tijdens een top van de Verenigde Naties door de wereldleiders aangenomen. Het beëindigen van armoede en ongelijkheid en de bestrijding van klimaatverandering staan daarbij centraal. De SDG's vervangen de Millenniumdoelstellingen die eind 2015 zijn vervallen. Ze zullen tot 2030 van kracht zijn.

Vanuit haar expertise en kennis draagt ILVO vooral bij aan de volgende Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen:

Doelstelling 2: Beëindig honger, bereik voedselzekerheid en verbeterde voeding en promoot duurzame landbouw

Doelstelling 3: Verzeker een goede gezondheid en promoot welvaart voor alle leeftijden

Doelstelling 9: Bouw veerkrachtige infrastructuur, bevorder inclusieve en duurzame industrialisering en stimuleer innovatie

Doelstelling 12: Verzeker duurzame consumptie- en productiepatronen

Doelstelling 13: Neem dringend actie om de klimaatverandering en haar impact te bestrijden

Doelstelling 14: Behoud en maak duurzaam gebruik van de oceanen, de zeeën en de maritieme hulpbronnen

Doelstelling 15: Bescherm, herstel en bevorder het duurzaam gebruik van ecosystemen, beheer bossen duurzaam, bestrijd woestijnvorming en landdegradatie en draai het terug en roep het verlies aan biodiversiteit een halt toe

De uitvoering van de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen vraagt een engagement van alle regeringen, maar ook van middenveldorganisaties, bedrijven, burgers, én kennisinstellingen. Ook ILVO neemt hierin zijn verantwoordelijkheid. Dat doen we onder meer door mee onze schouders te zetten onder het Vlaamse toekomstproject Visie 2050. Met dat project wil de Vlaamse Regering Vlaanderen tegen 2050 omvormen tot een regio maken die sociaal, open, veerkrachtig en internationaal is, die welvaart en welzijn creëert op een innovatieve en duurzame manier, en waarin iedereen meetelt.

1.2 DE DRAAGKRACHT VAN DE AARDE

de manier waarop we ons voedsel produceren, moet het onderwerp zijn van een grondige maatschappelijke denkoefening

BEVOLKINGSGROEI STELT VOEDSELUITDAGING SCHERP

Tegen het einde van deze eeuw zullen er naar verwachting 10 miljard mensen op de wereld wonen, waarvan het overgrote deel in steden of verstedelijkt gebied. Al die mensen voorzien van voldoende en gezond voedsel, is een van de grote uitdagingen van de komende decennia. Maar vooral ook de manier waarop we ons voedsel produceren, moet het onderwerp zijn van een grondige maatschappelijke denkoefening.

NAAR EEN DUURZAAM BEHEER VAN NATUURLIJKE HULPBRONNEN

Voor het voortbestaan van de aarde en de mensheid is het cruciaal dat onze voedselproductie gebeurt met respect voor de draagkracht van de ecosystemen op aarde. Zonder bijsturingen dreigt de almaar groeiende wereldbevolking de natuurlijke hulpbronnen uit te putten, waardoor een schaarste aan grondstoffen en natuurlijke rijkdommen een reëel gevaar is. We moeten op zo'n manier met onze grondstoffen en hulpbronnen omgaan, dat verliezen en overschotten sterk beperkt en zelfs weggewerkt worden. Een duurzame (voedsel)productie vergt een radicaal andere manier van kijken naar het grondstoffenbeheer en de economie, maar ook naar de landbouweconomie en de agro-foodsector.

EVENWICHT TUSSEN LANDBOUW EN NATUUR

Het intensieve gebruik van hulpbronnen, maar ook de doorgedreven intensivering en specialisatie in de landbouwsector zetten een toenemende druk op ecosystemen. De kwaliteit van de mariene en terrestrische ecosystemen gaat erop achteruit. Tegelijk groeit het maatschappelijke besef dat het zo niet verder kan en dat onze ecologische voetafdruk moet verkleinen.

De maatschappij vraagt een voedselvoorziening die streeft naar duurzame teeltsystemen en een evenwicht tussen landbouw en natuur. Vlaanderen bevindt zich in een specifieke situatie: als dichtbevolkt en verstedelijkt gebied maakt onze regio werk van een hoogproductief landbouwsysteem, waarin de diensten die de natuur levert, effectief gebruikt en beschermd worden.

1.3 VEERKRACHTIGE, VERNIEUWENDE, VERANTWOORDELIJKE AGROVOEDINGSKETEN

TECHNOLOGISCHE SCHOKKEN

Er is nood aan vernieuwingen van het productieproces en innovatieve oplossingen in de voedselverwerking en de logistiek. De vraag naar materialen en producten van biologische oorsprong stijgt, om de overstap naar een bio-gebaseerde economie mogelijk te maken. Innovatieve landbouwpraktijken die de negatieve impact van landbouw op de leefomgeving kunnen keren, moeten nog verbeterd worden en algemener geïntroduceerd in de sector. Hetzelfde geldt voor de visserijsector en het mariene ecosysteem. Die gewijzigde kijk op de productieprocessen van de hele landbouw en agro-voedingsketen, heeft een grote impact op de toekomstige ontwikkeling van de Vlaamse landbouwsector.

DE KWALITEITEN VAN VOEDING

De voedselproductie moet ook inspelen op specifieke trends in de samenleving en behoeften die leven bij de consument, denk maar aan bepaalde dieetvereisten. De Belgische voedingsbedrijven, handelaars, restaurantketens en cateringbedrijven en de overheid hebben in het Convenant Evenwichtige Voeding (2016) afspraken gemaakt om consumenten de weg te wijzen naar een gezonder en evenwichtiger voedingspatroon. Met die concrete engagementen vanuit de hele sector is België een Europese koploper. De voedingsbedrijven engageren zich om verder in te zetten op de reductie van vet, zout en suiker. Om dit te bereiken, zijn gespecialiseerde inspanningen op het gebied van productontwikkeling nodig.

Waar de VN het traject beschrijft om, in het kader van Duurzame Ontwikkelingsdoelstelling 2, malnutritie te bannen tegen 2030, voelt ILVO zich meer dan aangesproken. Overvoeding en ondervoeding zijn ook bij ons toenemende problemen.

KANSEN VANUIT DE CIRCULAIRE ECONOMIE EN BIO-ECONOMIE

De tijd dat landbouw en visserij louter leveranciers waren van food en feed is voorbij. Fibre, fuel, farma, flower en andere functies spelen een steeds grotere rol. De dreigende uitputting van natuurlijke hulpbronnen en grondstoffen biedt met andere woorden ook kansen aan de primaire sector. Een circulaire economie, waarin producten, materialen en hulpbronnen zo lang mogelijk in de keten blijven en waarin de afvalproductie tot een minimum wordt beperkt, is de sleutel tot een duurzame, koolstofarme en hulpbronnenefficiënte economie. De transitie naar een circulaire economie is vandaag in Vlaanderen al bezig, en zal zich in de toekomst alleen maar sterker doorzetten.

Tegelijk zoekt de bio-economie hernieuwbare grondstoffen, als alternatief voor fossiele producten en energie en sluit ze de biologische kringlopen. Materiaal van biologische oorsprong heeft tal van voordelen: het is hernieuwbaar, biologisch afbreekbaar en composteerbaar. Het sluiten van kringlopen kan verschillende vormen aannemen: hergebruik van reststromen binnen het bedrijf of de sector. Maar ook het aanwenden van landbouw-, voedings- en visserijstromen in andere sectoren, biedt perspectieven. Bij het gebruik van biologische hulpbronnen moet wel aandacht worden besteed aan de milieueffecten van de levenscyclus en de duurzame input-output balans.

NOOD AAN EEN INTER- EN TRANSDISCIPLINAIRE AANPAK

Antwoorden op al deze vraagstukken vereisen een inter- en transdisciplinaire aanpak, waarbij niet enkel de onderdelen, maar ook volledige systemen onder de loep worden genomen. Het wetenschappelijk onderzoek dat de primaire en secundaire economische sectoren ondersteunt, moet hierop inspelen.

1.4 WIJZIGEND KLIMAAT

De landbouwsector is een van de sectoren die, door zijn CO₂-uitstoot, bijdraagt tot de klimaatverandering, maar tegelijk kan bijdragen tot de oplossing door CO₂-opslag. Zowel de landbouw als de visserij ondervinden de impact van de klimaatverandering aan den lijve. Op beide domeinen – klimaatmitigatie en klimaatadaptatie – is er behoefte aan kennisontwikkeling.

CO₂-UITSTOOT REDUCEREN

Om de Europese en Vlaamse klimaatdoelstellingen en -afspraken te halen, moet de uitstoot van broeikasgassen vanuit de landbouw beperkt worden. Landbouwproductie zal altijd gebaseerd zijn op natuurlijke processen, die onvermijdelijk gepaard gaan met emissies. Het is dan ook belangrijk dat de sector inspanningen levert om zijn emissies te minimaliseren via een meer systeemgerichte aanpak. Er is een blijvende nood aan wetenschappelijk onderzoek naar economisch efficiënte methodes om de uitstootreductie van de landbouwsector mogelijk te maken. De landbouwsector kan ook bijdragen tot de oplossing van het klimaatprobleem door de opslag van CO₂ in de bodem en in gewassen. Ook op dat domein is er nog een grote nood aan onderzoek.

WIJZIGEND KLIMAAT VRAAGT AANPASSING

De effecten van de klimaatverandering zijn nu al merkbaar, ook in België en Vlaanderen. Zo ligt de jaargemiddelde temperatuur in Ukkel vandaag bijna 2,4°C hoger dan in de pre-industriële periode. Tegelijk neemt de jaarlijks neerslag toe en stijgt de zeespiegel. De impact van de klimaatverandering op landbouw en visserij – en die is er vandaag al - manifesteert zich bij ons vooral via het gewijzigde bodemvochtgehalte, de stijgende omgevingstemperatuur en de toenemende CO₂-concentraties in de atmosfeer. Al die factoren hebben een invloed op de gewasopbrengst. Klimaatverandering heeft niet alleen een effect op het gewas, maar beïnvloedt ook de aanwezigheid van ziekten, plaagorganismen en bestuivers. Het gedrag van reeds aanwezige organismen kan veranderen en er duiken ook nieuwe plagen op.

Om onze voedselvoorziening veilig te stellen in een veranderend klimaat, zijn adaptatiemaatregelen voor de Vlaamse land- en tuinbouw zeer urgent. Wetenschappelijk onderzoek moet de bouwstenen aanleveren voor deze maatregelen.

1.5 POSITIE VAN DE LANDBOUWBEDRIJVEN

SOCIO-ECONOMISCH ONDER DRUK

De landbouwsector beleeft moeilijke tijden. Dat weerspiegelt zich in de socio-economische positie van landbouwers en hun bedrijven. Zowat overal ter wereld verzwakt de marktpositie van landbouwbedrijven, die in de voedselketen geprangd zitten tussen toeleveranciers en verwerkingsbedrijven. Om die positie te versterken heeft de sector nood aan alternatieve business- en beleidsmodellen, zoals het sterker inzetten op nieuwe vormen van samenwerking en meerwaardecreatie binnen de primaire productie.

PLATTELAND IN BEWEGING

De (sub)rurale gebieden in onze regio zijn onderhevig aan felle veranderingen. De aanspraken van heel wat actoren en gebruikers moeten verzoend worden: landbouw, natuur, recreatie en vrijetijdsbesteding, mobiliteit, toerisme, horeca en lokale economie, ... Nieuwe uitdagingen zoals de klimaatverandering vragen van het platteland nieuwe functies, denk maar aan energieproductie of waterbuffering tegen overstromingen. Die transitie schept nieuwe kansen en rollen voor de landbouwer: als beheerder van het agro-ecosysteem, als actor in de recreatieve en toeristische sector, als producent van hernieuwbare energie, als speler in de zorgsector ... Welke rol kunnen familiale landbouwbedrijven opnemen in het Vlaamse platteland van morgen? Om al die transitietrajecten de beste kansen op slagen te geven, is een kwaliteitsvolle, objectieve en wetenschappelijke monitoring van de maatschappelijke tendensen en noden erg nuttig.

2. FUNDAMENTELE STRATEGISCHE KEUZES IN DE ILVO ORGANISATIE

Drie horizontale fundamentele legt ILVO onder zijn thematische onderzoekslijnen: het systeemdenken, de integratie van vele soorten kennis en de ILVO-waarden. Met systeemdenken mikt ILVO op de noodzakelijke meerwaarde door de complexiteit van het gehele vraagstuk mee te incorporeren in plaats van geïsoleerde oplossingen te bieden voor ontrafelde delen van de problematiek. Met geïntegreerde kennis(soorten) bedoelen we verrijkende koppelingen van enerzijds historische, in de community opgebouwde stielkennis rond landbouw, voeding en visserij in Vlaanderen en anderzijds ultramoderne, innovatieve, technologische kennis. En de voortdurende interne werking om de vijf ILVO-waarden te internaliseren brengt een collectieve werkmentaliteit die volgehouden puik prestaties faciliteert.

2.1 DE SYSTEEMBENADERING

Het agro-ecosysteem is een complex systeem, dat ontzettend veel elementen omvat. Denk maar aan de diverse biotische en abiotische factoren en hun complexe interacties, de respons van planten en dieren op gewijzigde productiefactoren, de invloed van externe parameters zoals het klimaat, impact op beleid, economie en maatschappij. Ingrepen of veranderingen mogen we niet op het niveau van één element bekijken, maar steeds met oog voor de interactie tussen alle onderdelen en aspecten van het systeem. Alleen de gecombineerde kennis van al deze facetten laat toe om strategieën te ontwikkelen die de weerbaarheid en veerkracht van de plantaardige en dierlijke productiesystemen aanscherpen. Met als resultaat: een duurzamere productie, minder residuen, een betere omzet en gezondere planten en dieren.

INZICHT IN INTERACTIES

duurzame
landbouw vergt
een grondig inzicht in
de interactie tussen de
afzonderlijke facetten
van het landbouw-
systeem

Duurzame landbouw vergt een grondig inzicht in de interactie tussen de afzonderlijke facetten van het landbouwsysteem. Vaak zijn individuele praktijken of innovaties die gunstig zijn voor één element van het ecosysteem nadelig voor andere elementen. Het toevoegen van hoge dosissen nutriënten kan bijvoorbeeld de groei van gewassen bevorderen, maar zal tegelijk de waterkwaliteit negatief beïnvloeden. Insecticiden beschermen de gewassen tegen plagen, maar hebben een nadelige effect op de natuurlijke vijanden. Innovatie kan ook leiden tot competitie rond biomassa: investeren in vergisting omwille van een gegarandeerde financiële return via groene stroomcertificaten kan een meer hoogwaardige valorisatie van bijvoorbeeld groenten- en fruitbiomassa in de weg staan.

OOG VOOR NIEUWE LANDBOUWFUNCTIES

Om de interacties tussen de verschillende biotische en abiotische componenten en feedback loops binnen het agro-ecosysteem te begrijpen en om landbouwpraktijken te ontwikkelen die input, output en trade-offs optimaliseren, moeten we denken vanuit het volledige systeem. We spreken ook van een 'farming and food systems approach'. Voor de landbouw als leverancier van voedingsproducten en voedergrassen biedt zo'n holistische visie een grote meerwaarde. Zo zijn voeder- en voedingswaarde, grondstoffen voor een gebalanceerde voeding, bodembeheer, teeltsystemen, behoud van bioactieve componenten en recuperatie van afvalstromen allemaal aspecten die reeds van bij de keuze van het productiesysteem in rekening gebracht moeten worden. Maar de systeembenadering heeft ook oog voor nieuwe of veranderende functies van de landbouw: energieleverancier, grondstoffen voor de groene economie, leveren van ecosysteemdiensten, korte keten ...

SAMENWERKING EN GOVERNANCE

ILVO wil kennis ontwikkelen om de transitie naar innovatieve landbouwsystemen te bevorderen. Die nieuwe, duurzame landbouwsystemen hebben een positieve impact op het ecosysteem en beschikken tegelijk over de nodige veerkracht om economisch rendabel te zijn. Maar het innoveren van de bestaande agro-ecosystemen is een complexe opgave: men moet rekening houden met relaties en conflicten tussen stakeholders, met het beleid en de vaak onzekere socio-economische impact van zowel technologische - als systeeminnovaties. Ook samenwerking, kennisdoorstroming, governance en socio-economische aspecten zijn onderdeel van de systeembenadering.

SYSTEEMDENKEN ALS AFZONDERLIJK ONDERZOEKSTHEMA

Om een antwoord te bieden op de complexe, multidisciplinaire vraagstukken vertrekt ILVO dus vanuit een systeemgerichte, interdisciplinaire aanpak. Als kenniscentrum hebben wij zowel technologische en technische knowhow in huis, als socio-economische expertise. In beide domeinen profileert ILVO zich als een hub van creativiteit en innovatie. Daartoe zet het toepassingsgericht en socio-economisch onderzoek in, dat gestoeld is op een brede wetenschappelijke en technologische basis.

Het systeemdenken is niet alleen een manier om naar lopend of nieuw onderzoek te kijken, het wordt binnen ILVO ook ontwikkeld als een op zich staand onderzoeksthema. Door methodologische kennis uit te bouwen en nieuwe systeemgerichte tools te ontwikkelen versterken we het meer technisch georiënteerd onderzoek.

als
kenniscentrum
hebben wij zowel
technologische en
technische knowhow in
huis, als socio-economische
expertise. In beide domeinen
profileert ILVO zich als een
hub van creativiteit en
innovatie

2.2 INTEGRATIE VAN VAKKENNIS EN NIEUWE TECHNOLOGIE

In de Vlaamse landbouwsector en visserijwereld is bij de individuele bedrijven een indrukwekkende vakkennis aanwezig. Noem het ongeschreven boerenwijsheid, 'tacit knowledge', ervaringskennis. Die kennis is in elk geval een bijzondere rijkdom en vormt het fundament van onze land- en tuinbouwbedrijven. Tegelijk geven internationale trends aan dat de landbouwsector de komende decennia overspoeld zal worden door nieuwe technologieën. Hoogtechnologische instrumenten en toepassingen, zoals robots, drones en sensoren, zijn uitstekende instrumenten om de Vlaamse landbouw nog meer duurzaam en rendabel te maken. Toch zullen deze instrumenten zonder de echte stielkennis de weg naar de praktijk maar moeilijk vinden. Het komt er dus op aan om de meer klassieke vakkennis te koppelen aan de nieuwste innovaties, en omgekeerd, en om nieuwe ontwikkelingen in een vroeg stadium te toetsen aan de landbouwpraktijk.

VAKKENNIS HERWAARDEREN

Door jarenlange observaties van agro-ecologische concepten zijn in Vlaanderen heel wat praktische basisinzichten verworven in diverse productiesystemen. Veel van deze inzichten en principes raakten in de vergetelheid door de toegenomen mechanisatie, monocultuur en ruime mogelijkheden voor gewasbescherming en bemesting. Nogal wat oude wijsheden werden als 'black box' toegepast, omdat de technische middelen nog niet ter beschikking waren om ze in de diepte te onderzoeken en om de specifieke reacties van systemen en hun onderdelen te begrijpen.

Ook op het sociaal-economische gebied en de positie van landbouwers in de plattelandsgemeenschap kunnen we lessen trekken uit het verleden. Denk maar aan de vroegere opbouw van ketenstructuren, de evolutie van marktmechanismen en prijsontwikkeling. Uit de vroegere relatie tussen landbouwer en consument kunnen we heel wat leren: hoe kunnen we de positieve elementen hieruit inbrengen in de huidige Vlaamse context?

ILVO kan, gebaseerd op jarenlange ervaring, bogen op een uitgebreide kennis van landbouw-veeteelt- en managementpraktijken. Van in het begin van vorige eeuw werden data verzameld op de 200 hectare proefvelden van ILVO en die zijn hierbij van onschatbare waarde. In het zoeken naar oplossingen voor de uitdagingen van vandaag en morgen willen we de bestaande ervaring en vakkennis ten volle laten renderen. ILVO wil de ervaringsdeskundigheid, stielkennis en andere vaak onuitgesproken kennis (die zowel in de sector als binnen het eigen instituut aanwezig is) opzoeken, herwaarderen, capteren en vervolgens koppelen aan de hoogtechnologische mogelijkheden van de 21ste eeuw.

INNOVATIES TOETSEN AAN PRAKTIJK

Internationale trends geven aan dat de landbouwsector in de komende jaren zal geconfronteerd worden met een golf aan data en technologische innovaties. Denk maar aan digital farming, Agriculture4.0, enzovoort. Als praktijkgerichte onderzoeksinstelling wil ILVO het technologieaanbod afstemmen op de vraag naar bruikbare en rendabele technologische innovaties, die antwoorden bieden voor de dagelijkse praktijken in het landbouwbedrijf. Kennis van de landbouwsector en een brede, diepgewortelde stielkennis spelen daarbij een essentiële rol.

De voeling met de landbouw is voor ILVO een passend referentiekader om nieuwe innovaties af te toetsen. Door reeds bij de ontwikkeling van nieuwe technologie of bij het voortraject van technische innovaties de praktische toepasbaarheid en haalbaarheid als vertrekpunt te nemen, kan innovatie versneld, effectiever en beter gericht worden.

2.3 ILVO WAARDEN

Vijf essentiële waarden horen intrinsiek thuis binnen ons menselijk kapitaal: Samenwerken, het voorbeeld (willen) geven, een proactieve houding aannemen, een ernstige professionaliteit en een aanstekelijk positivisme. Deze waarden zijn de automatische toetssteen van de beslissingen van het management. Via een personeelsactieplan wordt ook de werkvloer, in alle groepen en niveaus, bij herhaling meegenomen bij de uitwerking van deze vijf ILVO-waarden. Ook in aanwervings- en evaluatiecriteria spelen zij hun rol.

SAMENWERKEN

ILVO is een open, makkelijk aanspreekbare en bereikbare organisatie. We beschouwen het als een evidentie en een eer om gesprekspartner, collega, bron van informatie en dienstverlener te mogen zijn voor het beleid, de relevante sectoren, de universiteiten, de maatschappelijke actoren, de directe omgeving van lokale entiteiten en burgers. In 2017 is er vanuit deze waarde door het management gewerkt aan nog betere interne samenwerkingen en aan gerichte partnerschappen met andere kenniscentra (universiteiten, structureel overleg Vlaams wetenschappelijke instellingen, Agrolink Vlaanderen, ...).

VOORBEELDFUNCTIE

Woorden wekken, voorbeelden strekken. Een kennisinstelling die duurzame en rendabele landbouw- visserij- en voedingsproducten wil stimuleren, moet zich in haar eigen experimentele werking en haar toegepaste onderzoeksdaden exemplarisch gedragen. Dat betekent niet enkel dat de proefboerderij, de serres, de veldproeven, de Food Pilot, en de labs de perfectie moeten nastreven. Ook wanneer ILVO spreekt over verduurzaming geeft het eigen korps zelf het voorbeeld met onder meer ILVO-brede duurzaamheidsdagen (doe-dagen) en met een interne duurzaamheidswerkgroep. Wanneer wij investeringen in gebouwen en machines overwegen, worden duurzaamheidscriteria ter harte genomen. De Europese en Belgische definitie van wetenschappelijke integriteit implementeren, betekent voor ILVO een actief trainingsschema voor alle niveaus opstellen, met interne dilemma-oefeningen, monitoring, een klachtenprocedure en een sanctiesysteem.

PROACTIEF

De relatieve traagheid waarmee wetenschappelijke kennis ontstaat staat haaks op de jachtigheid van sommige maatschappelijke evoluties. ILVO wil niet inspelen op alle sensationele wanen van de dag. Wij organiseren ons echter wel tot een flexibele en wendbare organisatie die op een aanvaardbare termijn kan ingaan op vragen en bezorgdheden van het beleid en van de sectoren die in acute incidenten kunnen terecht komen, en van burgers die door plotse gebeurtenissen op zoek gaan naar betrouwbare achtergrondinformatie. ILVO-wetenschappers zijn getraind om zich snel in te werken in gespecialiseerde wetenschappelijk literatuur. Dit gebeurde recent onder meer rond het thema klimaat, en rond de bekommernis om de gezondheid van buurtbewoners van grotere veehouderijen.

Proactiviteit betekent dat wij een neus voor opportuniteiten ontwikkelen. En ook dat wij bewust de vinger aan de pols houden van zowel lokale als wereldwijde uitdagingen. Deze visie is een proactieve oefening om het onderzoeksschip ILVO op koers te houden naar 2030.

PROFESSIEEL

ILVO wil meer bereiken dan een uiterlijke façade van professionaliteit. De professionele attitude binnen en zelfs buiten het werk is een standaard, een vorm van zijn. Grondigheid, kwaliteit, tijdigheid, dienstbaarheid, vriendelijkheid, open en transparante communicatie, spontane verantwoordelijkheid, engagement ... zijn voor ILVO aspecten van het begrip professionalisme. Wij versterken deze waarde door elkeen opleidingskansen te bieden, door degelijke leiderschapsinstrumenten en door een stimulerende werkomgeving met de modernste wetenschappelijke apparatuur.

POSITIEF

Optimism is a moral duty. Bekijk je de toestand van de landbouwwereld en de vele uitdagingen waar onze sectoren tegen aankijken, dan is de stap naar doemdenken snel gezet. Toch bepleit ILVO met alle kracht voor een positief denken: dat onderzoek en innovatie zullen leiden naar duurzame verbeteringen van de producties, ten gunste van de mensen en hun leefomgeving. ILVO personeelsleden tonen zich daarom veeleer als 'ja'-zeggers dan als 'ja maar'-denkers. ILVO wil luisterbereid, assiterend en betrouwbaar zijn. De concretisering van deze waarde leidde in het verleden al tot hoge scores in klantentevredenheid en in de interne tevredenheidsenquête onder het personeel.

Om de landbouw- en voedingssector en de maatschappij maximaal te ondersteunen met nuttige en toepasbare kennis, hebben we onze onderzoekslijnen hertekend. Acht nieuwe onderzoekslijnen moeten ons in staat stellen om de toekomstige uitdagingen van het landbouw- en voedingsstelsel efficiënt en daadkrachtig aan te pakken.

3. ONZE ONDERZOEKSLIJNEN

3.1 GEZONDE GEWASSEN, DIEREN EN BODEM VOOR EEN GEZONDE VOEDING

Het agro-voedingssysteem van de toekomst moet zowel ecologisch als socio-economisch veerkrachtig zijn en het moet kwaliteitsvolle en gezonde voedergewassen en voedingsproducten opleveren. De meest duurzame productie komt tot stand door te streven naar een optimale gezondheid van plant, dier en bodem. Daar zet ILVO op in.

de
meest
duurzame productie
komt tot stand door te
streven naar een optimale
gezondheid van plant,
dier en bodem.
Daar zet ILVO
op in

GEZONDE GEWASSEN

Ziekten en plagen

De gezondheid van planten wordt in grote mate bepaald door de aan- of afwezigheid van schadelijke organismen, maar ook door de gevoeligheid en afweermogelijkheden van de planten.

ILVO's onderzoek naar ziekten en plagen op planten heeft drie speerpunten:

1) het blijvend anticiperen op mogelijke nieuwe bedreigende schadelijke organismen om vroegtijdig en adequaat te kunnen ingrijpen. Het ILVO-onderzoek is sterk internationaal georiënteerd. Dat is nodig, onder meer om het verhoogde risico te onderzoeken op insleep, verspreiding en impact door nieuwe schadelijke organismen. Vooral de sterk geïntensifieerde handel, maar ook het veranderende klimaat, versterken deze fenomenen.

2) het ontwikkelen van beheersstrategieën voor belangrijke ziekten en plagen in onze teelten in het kader van Integrated Pest Management (IPM). De Vlaamse productie moet inzetten op teeltsystemen die leiden tot 'high value crops' met lage residu's van gewasbeschermingsmiddelen. Teeltzekerheid, maar ook meerwaarde-creatie staan hierbij centraal.

3) het conditioneren van de bodem. Het besef groeit dat een gezond bodemleven - het geheel aan schimmels, bacteriën en levende organismen - , zelfs misschien meer dan de fysieke en minerale samenstelling van de bodem invloed uitoefent op de weerbaarheid en veerkracht van de planten, zodat ziekten en plagen onderdrukt worden. We zetten in op bodemonderzoek, omdat de bodem – in tegenstelling tot het klimaat – wel degelijk bewerkt en beheerd wordt in functie van de plantengezondheid.

Mengteelten en teeltrotaties

Mengteelten – het gelijktijdig telen van meerdere gewassen op hetzelfde perceel – kunnen heel wat voordelen bieden. Zo helpen ze de landbouwer om de ziekte- en plaagdruk beter te controleren, zijn teelt beter aan te passen aan wisselende en extreme weersomstandigheden, verhoogde buffercapaciteit te voorzien, diversiteit te leveren en de bodem te verbeteren. Agroforestry is een voorbeeld van dergelijke gemengde teeltsystemen, maar ook complexe mengsels op basis van groenbedekkers, grasklaver, kruidenrijke graslanden verdienen de nodige aandacht. Zowel het systeemdenken als de kennisintegratie oud-nieuw komt hierbij aan bod.

Het ontwikkelen van mengteelten en ook van ruimere teeltrotaties is een belangrijke opgave voor de toekomst. Beide bieden kansen om economische meerwaarde te creëren en zullen ook noodzakelijk zijn om goed om te gaan met de gevolgen van de klimaatverandering. ILVO focust daarom zijn veredelings- en selectieprogramma's van plantenrassen op het creëren van een betere veerkracht ten opzichte van de nieuwe klimaatomstandigheden. Daarnaast moet gezocht worden naar geschikte teelttechnieken. De combinatie van die twee kennisdomeinen zal de basis vormen voor een succesvolle introductie in de praktijk.

GEZONDE DIEREN

De intensiteit van onze dierlijke productiesystemen stelt hoge eisen aan de dieren. Door de management- en productiesystemen te verbeteren, kunnen productziekten en metabole aandoeningen tot een minimum beperkt worden en kan het dierenwelzijn de plaats krijgen die het verdient. Een andere doelstelling is om het gebruik van antibiotica tot een minimum te beperken. Om dat te bereiken, voert ILVO zijn gezondheidsonderzoek vanuit een geïntegreerde kijk. Diergezondheid en -welzijn aan de ene kant, en voedselveiligheid van de finale zuivel- en vleesproducten aan de andere kant reiken elkaar de hand. Doorheen de hele keten brengen we alle factoren in kaart die de diergezondheid beïnvloeden - voeding, huisvesting, management, genetica, transport, slachtproces,... - om ze in een volgende stap te optimaliseren.

diergezondheid en -welzijn aan de ene kant, en voedselveiligheid van de finale zuivel- en vleesproducten aan de andere kant reiken elkaar de hand

Chronische stress

Met de kennisopbouw over acute en chronische stress bij dieren, en de gevalideerde bepaling ervan via analyse van veren, haren of schubben, verwerft ILVO zich een bijzondere wetenschappelijke niche. Chronische stress kan schadelijke gevolgen hebben voor observeerbare parameters zoals groei, voortplanting, immunologische afweer en algemene lichaamsconditie. ILVO onderzoekt meer fundamentele vraagstukken en tegelijk concrete toepassingen in bijvoorbeeld de aquacultuur. Door monitoring van langdurige stress kunnen producenten gericht het welzijn en de prestaties van de dieren verbeteren.

Oude rassen

Kan de genetica van 'oude rassen' meer robuustheid, hogere langleefbaarheid en andere gunstige duurzaamheidsparameters binnenbrengen in de bestaande genetica? Op die manier zou de gezondheid van de dieren binnen specifieke productiesystemen verder verbeterd kunnen worden. Vooral bij het opzetten naar alternatieve productiesystemen om nichemarkten te ontwikkelen kunnen oude rassen interessante eigenschappen aanbrengen. ILVO zet in op dit genetische onderzoek.

Microbioom van de darm

We bouwen ook verder aan een betere kennis van de relatie tussen het microbioom – het geheel van micro-organismen in het lichaam van een dier – en het metabolisme en de gezondheid van de gastheer. Zo willen we meer inzicht krijgen in de factoren die de ontwikkeling van het microbioom tijdens het vroege leven beïnvloeden, alsook de stabiliteit ervan tijdens het latere leven. Die kennis is essentieel als we willen streven naar een optimale gezondheid en een efficiënte productie van dierlijke producten.

ILVO
wil met
zijn onderzoek de
landbouwer helpen om
de chemische,
fysische en
biologische
bodemkwaliteit
te sturen

GEZONDE BODEM ALS INTERFACE TUSSEN PLANTEN EN DIEREN

De bodemkwaliteit op en rond het landbouwbedrijf wordt in belangrijke mate bepaald door de beheerpraktijken van de landbouwer. Denk maar aan het gebruik van meststoffen, bodemverbeterende middelen en gewasbeschermingsmiddelen, mechanisatie, aangepaste gewassen en gewasrotaties. ILVO wil met zijn onderzoek de landbouwer helpen om de chemische, fysische en biologische bodemkwaliteit te sturen. Het doel: de onkruid- en ziektedruk in de gewassen verminderen en een goede en kwaliteitsvolle opbrengsten realiseren. Belangrijk zijn een aangepaste voorziening van zuurstof en water, een goede benutting van nutriënten zoals stikstof en fosfor, en een goede bewerkbaarheid en doorwortelbaarheid van de veldgrond.

Vruchtbaarheid en bodemmicrobioom

De bodem heeft een grote invloed op de groei en gezondheid van planten. Onder bodem verstaan we zowel de grond zoals in de veldteelten, als de substraten en matten zoals gebruikt in de tuinbouw. De bodem bepaalt de plantengezondheid op twee verschillende fronten. Enerzijds zijn er schadelijke organismen die in de bodem overleven en het wortelsysteem aantasten. Anderzijds dirigeert de bodem de eigenschappen van planten en beïnvloedt hij de afweer tegen ziekten en plagen, ook bovengronds. De bodemsamenstelling en de directe omgeving van de wortels, de rhizosfeer, spelen in beide gevallen een belangrijke rol.

ILVO zet in op onderzoek naar bodemcondities en microbiologie die de invloed van ziekten en plagen onderdrukken. Het microbioom in de bodem vormt een belangrijk uitgangspunt binnen ons systeemonderzoek.

Mestverwerking en -behandeling

ILVO zal ook gericht onderzoek voeren naar de behandeling en verwerking van mest en organische restproducten voordat ze toegepast worden in de bodem. Die behandeling is nodig om de weerbaarheid en functionaliteit van de bodem te verhogen, maar ook om het risico op insleep van menselijke pathogenen en antibioticaresiduen via de mest te beperken. Deze insleep heeft immers een direct effect op het bodemmicrobioom, maar ook op het microbioom van de bovengrondse plantenmassa. Insleep kan ook leiden tot een besmetting van de ruimere omgeving, bijvoorbeeld door uitspoeling naar oppervlakte- en grondwater.

3.2 MAATSCHAPPELIJK GEDRAGEN DIERLIJKE PRODUCTIE

Ondanks het feit dat de Vlaamse veehouderij en visserij de samenleving heel wat oplevert, wordt de sector geconfronteerd met kritische signalen. ILVO engageert zich om op basis van dialoog en wetenschappelijk onderzoek de mogelijke positie en de toekomstige modaliteiten van de veehouderij en visserij in Vlaanderen te onderzoeken en bespreekbaar te maken.

OBJECTIEVE INFORMATIE IN MAATSCHAPPELIJKE DEBATTEN

Weerbaarheid en veerkracht zijn bepalend voor de toekomst van de dierlijke sector. De consument staat kritischer tegenover de veehouderij, visserij en aquacultuur, maar zijn opinie is vaak meer gestoeld op een buikgevoel en perceptie dan op kennis. ILVO beschouwt het als zijn taak om hierover objectieve informatie aan te leveren, bij voorkeur proactief, om zo het maatschappelijke debat en de politieke beslissingen op een wetenschappelijke verantwoorde manier te voeden. Het is daarbij essentieel om de koppeling tussen milieu-impact, dierenwelzijn en rendabele productie in Vlaanderen te expliciteren.

ILVO beschouwt het als zijn taak om hierover objectieve informatie aan te leveren, bij voorkeur proactief, om zo het maatschappelijke debat en de politieke beslissingen op een wetenschappelijke verantwoorde manier te voeden

ONDERZOEK DAT RICHTING AANGEEFT

De milieu-impact van de veehouderij is door de intensifiëring onmiskenbaar groot geworden. Dit vertaalt zich in lokale problemen zoals de ammoniakproblematiek, nitrificatie en eutrofiëring van het grondwater. Maar ook in problemen met mondiale gevolgen, denk maar aan de klimaatverandering, de ontbossing en de problematiek van antibioticaresistentie. Via een systeembenadering, gesteund op technologische expertise en een grondige kennis van alle deelaspecten, helpt het ILVO-onderzoek de sector om de juiste richtingen te kiezen in deze maatschappelijke vraagstukken.

Maar ook een degelijke basiskennis en -expertise zijn belangrijk om het systeemdenken te ondersteunen. Daarvoor zijn inzichten in de fysiologische processen, de productieprocessen, de huisvesting van dieren en de managementsystemen essentieel.

INZET VAN BIOMASSA EN RESTSTROMEN

Ons onderzoek in de dierlijke sector focust ook op het efficiënter benutten van de biomassa en het gebruik van reststromen in veevoeders. We houden daarbij rekening met de algemene competitie voor koolstof- en stikstofbronnen – Feed, Food, Fuel, Fibre – en het circulaire denken. Om een antwoord te bieden op de groeiende kritiek op de import uit overzeese gebieden, bestuderen we de mogelijkheden van alternatieve eiwitbronnen.

Voederwaardering en performantie-onderzoek spelen een essentiële rol in het maken van duurzame keuzes rond het inzetten van alternatieve voedermiddelen, rest- en nevenstromen en additieven in de veevoeding met een minimale concurrentie met direct consumeerbare humane voedingsmiddelen. We vertrekken steeds vanuit een holistische kijk op nutriëntenstromen, diergezondheid en duurzame dierlijke productie. Ook genetica, welzijn, stress, emissies, smaak, identiteit, rendabiliteit en waterverbruik zijn focuspunten in deze onderzoekslijn.

DIERENWELZIJN

De maatschappelijke gevoeligheid rond het welzijn van dieren in productiesystemen groeit.

Expertise in dierenwelzijn en -gedrag is een basispijler van deze onderzoekslijn, waarin we streven naar:

1) het beter wetenschappelijk onderbouwen van het begrip 'dierenwelzijn' door ontwikkeling en integratie van nieuwe welzijnsindicatoren, denk maar aan chronische stress;

2) het ontwikkelen van protocols die de on-farm bepaling (en in uitbreiding doorheen de ganse keten) van dierenwelzijn mogelijk maken, ter ondersteuning van lastenboeken (bv. op vraag van de retail).

Praktisch kan ILVO meehelpen bij het zoeken naar oplossingen voor problemen in de veehouderij waarvan bepaalde aspecten maatschappelijk onder druk staan. Denk maar aan voetzollaesies bij vleeskuikens, castraties en couperen van staarten bij vleesvarkens, kraamkooien bij zeugen, scheiding tussen kalf en moederdier, enzovoort.

3.3 RENDABELE PRODUCTIESYSTEMEN EN MEERWAARDECREATIE

KWALITEITSCONTROLE

ILVO zet breed in op het ontwikkelen van methodes voor kwaliteitscontrole van landbouwproducten

Naast lokale vermarkting is de export van landbouw- en voedingsproducten een belangrijke economische factor voor de Vlaamse landbouw- en agrovoedingssector. Kwaliteit en authenticiteit zijn belangrijk om bestaande afzetmarkten te behouden en nieuwe te verwerven. Maar ook om controle op de naleving van de regelgeving op het gebied van bv. voedselveiligheid en kwaliteit mogelijk te maken. ILVO zet breed in op het ontwikkelen van methodes voor kwaliteitscontrole van landbouwproducten. Het feit dat ILVO zich als onderzoeksinstituut van de overheid onafhankelijk van commerciële druk kan opstellen, is cruciaal voor de geloofwaardigheid van onze controleprogramma's.

KETEN IN TRANSITIE

Ondanks de uitstekende kwaliteit van hun producten slagen landbouwers er niet altijd in om er een voldoende hoge prijs voor te krijgen. Onder meer de schaalgrootte, de arbeidskosten en de logistiek bepalen de prijszetting. De prijs van landbouwproducten schommelt doordat onze landbouwers produceren voor een wereldmarkt. Action labs, participatief onderzoek, lerende onderzoeksnetwerken, landbouweconomische bedrijfsanalyses...: ILVO ontwikkelt methodologieën en trajecten die landbouw-, visserij- en voedingsondernemingen naar andere sporen begeleiden. Die kunnen leiden naar verbreding, verdieping, productinnovatie of specialisatie, of naar gewijzigde organisatievormen van het productiesysteem.

NICHEMARKTEN, KORTE KETEN, CSA, BIO, STADS- ÉN GANGBARE LANDBOUW

De rendabiliteit van de productiesystemen staat onder druk, onder andere door de globalisering en de internationale handelsakkoorden. Voor massaproductie wordt kostenefficiëntie steeds belangrijker. Daarnaast is er op lokaal vlak ruimte voor minder intensieve nicheproductiesystemen met een korte link naar de consument. Deze systemen helpen ook om het imago van de sector te verbeteren.

ILVO ziet zeker toekomst in specifieke producten voor kleinere markten met grotere marges. Die grotere marge kan het gevolg zijn van een betere karakterisering op nutritioneel vlak, de aanwezigheid van bioactieve componenten, een innovatieve manier van verwerking of het specifieke lokale karakter van een product.

De veehouders die voor een alternatieve benadering kiezen door het opzetten van een nicheproductiesysteem, komen tegemoet aan vragen uit de maatschappij, zoals korte keten, weidegang, kippen met buitenbeloop, niet castreren of biologische veehouderij. Biologische veehouderij en plantaardige productie vormen een aparte niche met specifieke vragen. Tegelijk leveren deze nieuwe deelsectoren kennis aan die de gangbare sector helpt verduurzamen. Een uitwisseling van kennis en expertise tussen de gangbare en biologische sector via gemeenschappelijk onderzoek kan helpen om meer duurzame en aanvaardbare veehouderijsystemen te realiseren. Kennisontwikkeling en deskundige ondersteuning zijn hierbij onmisbaar, omdat dergelijke koerswijdingen een grote impact hebben op de bedrijfsvoering. Door een systeemvisie te ontwikkelen op nicheproductiesystemen helpen we de sector om meer gericht in te zetten op niches die voldoende afzetmarkt en rendabiliteit garanderen. Wetenschappelijk onderzoek en technische kennis kunnen helpen om deze niches succesvol te maken.

Daarnaast is het even belangrijk dat we ondersteuning blijven bieden bij het verder optimaliseren van de primaire productie voor de eigen voedselverwerkende industrie. ILVO zal zich blijven spannen om voor al deze spelers een waardevolle technologische partner te zijn.

ILVO ziet zeker toekomst in specifieke producten voor kleinere markten met grotere marges

MEERWAARDECREATIE VIA PLANTENVEREDELING

De ruime expertise die ILVO de afgelopen decennia heeft uitgebouwd in de plantenveredeling, biedt een heel pallet mogelijkheden voor meerwaardecreatie in verschillende sectoren. ILVO wil inzetten op nieuwe, vermarktbaar cultivars van land- en tuinbouwgewassen (groenbedekkers, industriële gewassen, voeder-, voedings- en sierteeltgewassen) met een duidelijke meerwaarde: een hogere opbrengst, een betere kwaliteit (voedings- en voederwaarde, visueel-esthetische waarde), een verhoogde tolerantie tegen biotische en abiotische stressfactoren, een efficiënter gebruik van water en nutriënten of een gewijzigde samenstelling van inhoudsstoffen. We zetten in op participatieve ontwikkeling van nieuwe rassen, die zowel inzetbaar zijn op een ruim areaal als in nichemarkten.

HOGERE RENDABILITEIT IN DE VOEDINGSINDUSTRIE

Ook in de sectoren die primaire producten verwerken zijn nog belangrijke stappen te zetten naar meer rendabele systemen of producten met meerwaarde. Voorbeelden hiervan zijn milde processingtechnologie, het monitoren van de impact van processing op voedselkwaliteit en het inschakelen van smaaktesten. ILVO streeft ernaar om continu de noden van zowel primaire producenten als de verwerkende industrie in Vlaanderen te capteren en te onderbouwen met wetenschappelijk expertise, om zo de economische meerwaarde van beide sectoren te vergroten. We geven concrete adviezen, zowel aan vernieuwende bedrijven die zich in de korte keten willen specialiseren, als aan voedingsbedrijven. Samen met hen tekenen we nieuwe voedingsproducten en -processen uit en helpen we om door wetenschappelijke onderbouwing innovaties in deze sectoren te commercialiseren.

3.4 BIO-ECONOMIE

Europa en de rest van de wereld maken volop werk van de bio-economie. Daarin komt het erop aan om hernieuwbare grondstoffen en de bijhorende aangepaste processen te ontwikkelen, als alternatief voor de producten en de energie uit fossiele grondstoffen.

Wie hernieuwbare grondstoffen zegt, komt onvermijdelijk bij de landbouw uit. Voor de Vlaamse agro-industrie is het potentieel van de bio-economie reëel. De waaier aan mogelijke eindproducten is vele malen groter dan wat men traditioneel associeert met toepassingen van landbouwproducten.

Naast voedsel en dierenvoeding kan het immers gaan om plastics, bio-energie, chemie, geneesmiddelen, bouwmaterialen.

Twee kenmerken van de groene economie vindt ILVO essentieel:

1) Dat er in de mate van het mogelijke rekening gehouden wordt met het cascadeprincipe, waarbij biomassa eerst gebruikt wordt voor de hoogst mogelijke valorisatiewaarde, om vervolgens de reststromen te gebruiken als input voor de volgende toepassingen.

2) Dat de bio-economie tegelijk circulair wordt georganiseerd, zodat er geen sprake is van afval. De finale reststroom uit een bio-raffinageproces kan worden verwerkt in bodemverbeterende toepassingen.

Nu al is het meer dan duidelijk dat technologische innovaties een belangrijke sleutel zijn in de transitie naar de circulaire en de bio-economie. ILVO pleit voor een multi- en trans-disciplinaire aanpak en een systeemperspectief, waarbij alle schakels en actoren in een bepaalde keten betrokken worden. Om de productiecijfers te halen, moet de industrie kunnen rekenen op stabiel beschikbare hernieuwbare producten en een stabiele kwaliteit. ILVO opteert om te focussen op zowel de middelgrote als de grote, lokale biomassastromen. In Vlaanderen zijn de middelgrote stromen zeker relevant, gezien de grote concentratie van kleine en middelgrote landbouwbedrijven en voedings- en voederbedrijven.

ILVO bakent volgende onderzoeksvragen af voor het toekomstig bio-economie gerelateerd onderzoek:

- 1) Hoe produceren we zo duurzaam mogelijk biomassa in functie van de bio-economie, zonder dat de bodem uitgeput geraakt?*
- 2) Welke biomassa produceren we?*
- 3) Hoe verwerken we deze biomassa zo efficiënt mogelijk in een breder waaier van bio-gebaseerde producten?*
- 4) Wat kan de bio-economie betekenen voor Vlaanderen en meer specifiek voor de agro-industrie?*
- 5) Hoe innoveren de Vlaamse bio-economie pioniers en wat kunnen de toekomstige spelers in deze keten leren uit hun ervaringen?*
- 6) En hoe dringen we in het algemeen het gebruik van fossiele grondstoffen terug?*

3.5 GEZONDE VOEDING

PRODUCTIEPROCESSEN OPTIMALISEREN

Om kwaliteitsvolle voedingsmiddelen te kunnen produceren, is het productieproces een belangrijke schakel. Via ondersteunend onderzoek optimaliseren we bestaande productieprocessen met het oog op de verschillende aspecten van kwaliteit: de smaak, gezondheid en veiligheid, de maatschappelijke aanvaardbaarheid van het productieproces, en de samenstelling en eigenschappen van het eindproduct.

CONVENANT EVENWICHTIGE VOEDING

In het Convenant Evenwichtige Voeding (zie eerder) engageren de Belgische voedingsbedrijven zich om verder in te zetten op de reductie van vet, zout en suiker. Daarnaast besteedt het convenant aandacht aan de nutritionele samenstelling van voedingsproducten, sensibilisering en onderzoek en productontwikkeling in functie van de uitbreiding van het gamma en het aanbod van voedingsproducten. ILVO wil met zijn onderzoek en expertise de voedingsbedrijven en de overheid ondersteunen bij het realiseren van de doelstellingen van het convenant.

In deze onderzoekslijn willen we:

1) *Een systeem ontwikkelen om via gerichte karakterisering van gewenste functionaliteiten (nutritionele waarde, voedingsvezels) en bio-activiteit de intrinsieke eigenschappen van de primaire producten te inventariseren en ze daarna in het productieproces optimaal te benutten.*

De functionaliteit zal onder meer via modelsystemen en hoogtechnologische meettechnieken bepaald worden. Het is algemeen aanvaard dat er een verband bestaat tussen de samenstelling van het darmmicrobioom en de gezondheid, zowel bij dieren als bij mensen. Daarom is het heel relevant om de impact van de samenstelling van voeding en voeder op de samenstelling van het darmmicrobioom en op de darmgezondheid in het algemeen in kaart te brengen. Op basis van deze inzichten kan in een volgende stap de productsamenstelling en -processing gestuurd worden.

2) *Modellen ontwikkelen die het mogelijk maken om op een gerichte en efficiënte wijze voedingsproducten te ontwikkelen en herformuleren in functie van specifieke doelstellingen. Deze voorspellingsmodellen willen we toepasbaar maken voor een breder gamma aan voedingsproducten. Deze aanpak is ook inzetbaar voor de ontwikkeling van doelgroepenvoeding, waaraan specifieke kwaliteitseisen verbonden zijn.*

MALNUTRITIE BANNEN TEGEN 2030

ILVO spoort mee met het duurzaamheidsstraject van de VN, dat malnutritie (onder- en overvoeding en onevenwichtige diëten) wereldwijd wil bannen tegen 2030. We gaan continu op zoek naar opportuniteiten om nieuwe grondstoffen, nieuwe processingtechnieken, nieuwe inzichten op het vlak van voedingsbehoeften te integreren in dat traject. Tegelijkertijd willen we de voedselveiligheid blijven garanderen voor voedingsproducten die omwille van een herformulering (bv. minder zout) mogelijke nieuwe risico's doen ontstaan.

Gezien de complexiteit van malnutritie en de bestrijding ervan, stemmen we dit onderzoek van bij de aanvang af met alle betrokken stakeholders: agro- en voedingsbedrijven, distributie, food service, consumenten en gezondheidswerkers. Zo kan alle relevante beschikbare informatie gebruikt worden bij de uitbouw van dit onderzoek. Ook ontstaat door deze aanpak van bij de aanvang een draagvlak om de resultaten uit het onderzoek sneller naar de praktijk te laten doorstromen.

3.6 PLATTELANDSONTWIKKELING IN DE METROPOOL VLAANDEREN

Steeds vaker wordt Vlaanderen bestempeld als metropolitaan of urbaan gebied. Deze term verwijst naar de sterk verstedelijkte gebieden die een veelheid aan functies vervullen en waar stad en platteland niet strikt gescheiden, maar verweven zijn. In beleidsnota's wordt dan ook steeds vaker over de 'Metropool Vlaanderen' gesproken: een regio die zich met haar metropolitane allure kan meten aan prestigieuze wereldsteden zoals Londen of Parijs. Het feit dat toegankelijke open ruimte binnen ieders bereik ligt, wordt hierbij als een belangrijke troef naar voor geschoven voor Vlaanderen.

HET PLATTELAND ALS RESOURCE

De open ruimte is van cruciaal belang voor onze voedselproductie, maar ook in het licht van de klimaatverandering: om het hitte-eilandeffect te temperen of om overstromingen op te vangen. Ze zorgt voor biodiversiteit en vormt het landschap waarin stedelingen ontspannen en recreëren. Het platteland beschikt niet alleen over natuurlijke, maar ook over menselijke hulpbronnen. De aanwezigheid van menselijk en intellectueel kapitaal biedt heel wat kansen voor de ontwikkeling van de open ruimte. We kunnen de open ruimte of het platteland dus beschouwen als een belangrijke resource, met een intrinsieke kracht om transities en innovaties in te zetten.

OVERLEGPROCESSEN OP HET PLATTELAND ONDERSTEUNEN

Toch staat het platteland steeds meer onder druk. De wereld waarin we leven verandert voortdurend en globalisering, klimaatverandering, verstedelijking en bevolkingsgroei zijn maar enkele van de uitdagingen waar we mee geconfronteerd worden. Diverse actoren, zoals landbouw, natuur, toerisme, bewoners, ondernemers, landeigenaars, vastgoedsector, overheden ... zijn betrokken bij de evoluties op het platteland. Deze actoren zijn meestal georganiseerd en kunnen op uiteenlopende manieren hun belangen tot hun recht laten komen, zowel in de publieke ruimte als in de beleidsorganen. De dynamiek tussen deze actoren leidt tot veranderingsprocessen op het platteland. We willen de diversiteit aan belangen en verwachtingen van deze actoren in kaart brengen en de processen van belangenarticulatie begrijpen. Vanuit zijn opgebouwde expertise wil ILVO deze processen, waarin diverse actoren uit de landbouw- en voedingssector met elkaar in overleg treden, begeleiden.

BEHOUD VAN DE OPEN RUIMTE

ILVO neemt een unieke plaats in bij het onderzoek naar plattelandsontwikkeling in Vlaanderen

ILVO neemt een unieke plaats in bij het onderzoek naar plattelandsontwikkeling in Vlaanderen. Zo hebben we veel expertise in huis over de ruimtelijke veranderingen op het platteland en de open ruimte. ILVO zal het onderzoek om deze te kwantificeren en in kaart te brengen, onverminderd voortzetten. Zo helpt ons onderzoek mee zoeken naar manieren om beleidsmatig om te gaan met de druk op de open ruimte. Het kan daarbij gaan om innovatieve strategieën en instrumenten voor het behoud en beheer van de open ruimte, maar ook om innovatieve vormen van meervoudig ruimtegebruik.

Het is belangrijk dat we onszelf de vraag stellen welk landbouwsysteem het beste aansluit bij de troeven en potenties van een bepaald gebied, welke rol de landbouwer daarin kan opnemen en hoe hij daarin ondersteund kan worden. De verwevenheid van stad en platteland, de dialoog tussen de verschillende actoren en het monitoren van de leefbaarheid van het platteland, zijn hierbij belangrijke strategische uitdagingen.

SOCIALE VERANDERINGEN

De instroom van nieuwe actoren, niet-landbouwers, zorgt voor sociale veranderingen op het platteland. Deze nieuwe actoren kijken op een andere manier naar het platteland en hebben andere verwachtingen. Bovendien krijgen andere mensen verantwoordelijkheid bij beslissingen over het landgebruik, waardoor nieuwe machtsrelaties ontstaan. Deze nieuwe actoren en hun activiteiten transformeren het landschap. Vruchtbare gronden en gezonde bodems worden ingenomen door allerlei activiteiten. Woonkernen breiden uit, wegen worden aangelegd en oppervlaktes worden verhard. Ook stedelijke functies vinden steeds meer hun weg naar het platteland: wonen, industrie, infrastructuur, havenuitbreiding, kleinschalige economische activiteiten enzovoort.

Hoe groot de impact is van dergelijke veranderingen, wordt mee bepaald door de veerkracht van het platteland: de capaciteit van een landbouwgebied om zich zo aan te passen aan veranderende omstandigheden dat de levensstandaard behouden blijft. Het gaat daarbij zowel om de inherente economische, ecologisch als sociaal-culturele kenmerken van een bepaalde plattelandsregio.

Via verschillende onderzoeksporen zal ILVO scenario's onderzoeken over hoe we het platteland ten volle als een resource kunnen gebruiken en de ligging in een metropolaan gebied als kans kunnen beschouwen. Ook onderzoek naar zogenaamde 'groene' en 'blauwe' diensten past in dit kader.

3.7 EXPLOITATIE VAN MARIENE PRODUCTIE

Mariene productie wint aan belang in het kader van de blauwe economie, mede door de ontwikkelingen rond 'blauwe groei' en 'blauwe biotech'. Binnen ILVO blijven visserij en de duurzame exploitatie van het mariene milieu dan ook een belangrijke onderzoekslijn. De druk op natuurlijke hulpbronnen en ruimte op zee wordt steeds groter, waardoor een strikte opvolging van Europese, federale en Vlaamse richtlijnen steeds belangrijker wordt. ILVO verbreedt het sectorgerichte onderzoek tot een systeemvisie op visserij en mariene productie. Daarbij spelen valorisatie, internationale samenwerking en samenwerking met bedrijven en het beleid een grote rol.

ILVO
verbreedt
het sectorgerichte
onderzoek tot een
systeemvisie op
visserij en mariene
productie

GEZONDE VISBESTANDEN

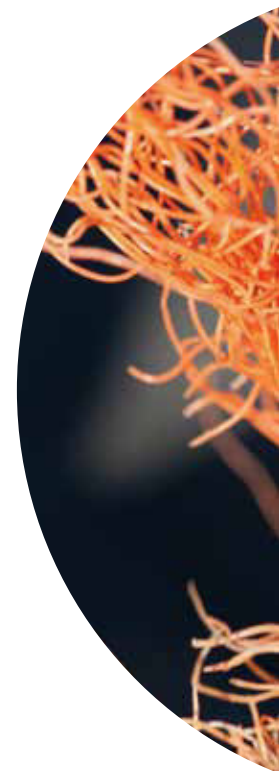
Gezonde visbestanden zijn de basis voor een socio-economisch weerbare visserij. ILVO zet hiertoe in op een kwaliteitsvolle gegevensverzameling van alle aspecten van de Belgische visserijsector en het continu verbeteren van analysemethodes en modellering. Onze sterkte is dat we gegevens samenbrengen uit een brede variatie aan databronnen en die gestandaardiseerd toegankelijk maken in een performante databank.

VISSERIJ-TECHNISCHE INNOVATIE

Innovatie in de visserijsector is essentieel. Het nieuwe Gemeenschappelijk Visserijbeleid (GVB) en de bijhorende aanlandplicht, de vraag naar duurzaam gevangen vis, de nood aan efficiëntere visserijtechnieken, de hoge uitbatingskosten en de vrees voor een beperkte toegang tot visgronden vormen hierbij belangrijke drijvende krachten. ILVO streeft ernaar om op basis van dialoog en gericht en innovatief wetenschappelijk onderzoek de sector verder te verduurzamen en het Vlaamse beleid te adviseren. Het omgaan met de aanlandplicht en de impact die de visserij heeft op het mariene ecosysteem is een grote uitdaging voor de sector. Concreet focust het visserij-technische onderzoek zich daarom zowel op het verminderen van de impact van de huidige boomkor, de verdere ontwikkeling van de pulsvisserij en de passieve visserij, als op het overlevingsonderzoek. Nieuwe ideeën rond een betere ruimtelijke planning van de visserij om de teruggooi en bodemberoering te verminderen, worden uitgewerkt. Het gebruik van de vissersvloot als nieuwe bron van informatie, die real-time adviezen kan geven voor een optimale ruimtelijke spreiding van de visserij-activiteiten, zal de volgende jaren meer aandacht krijgen.

NAAR EEN DUURZAME AQUACULTUUR

Vis, schaaldieren, schelpdieren, zeevieren ...: de natuurlijke visbestanden kunnen niet meer voldoen aan de globale vraag naar producten uit zee. Het zwaartepunt van de aquacultuurproductie ligt momenteel in Zuidoost-Azië: landen met een zeer sterke economische groei, maar ook een groeiende interne markt. Binnen Europa bestaat de vrees dat de toestroom van goedkope visproducten uit aquacultuur vanuit deze landen zal verminderen. Daarom drijft Europa de eigen aquacultuurproductie op.

ILVO verricht onderzoek naar de ontwikkeling van duurzame aquacultuur, aan land en op zee. Duurzaamheid staat hierbij centraal, door de impact op de leefomgeving te reduceren, de afhankelijkheid van vismeel en -olie te reduceren door ontwikkeling van voeders met alternatieve eiwit- en vetzuurbronnen, door producten te diversifiëren, nieuwe productieprocessen en -systemen te ontwikkelen en acute problemen op bedrijfsniveau op te lossen.

PRODUCTMONITORING

Visserijproducten moeten voldoen aan de voorschriften op het gebied van veiligheid en kwaliteit. ILVO ontwikkelt biologische, sensorische, fysische, chemische en chromatografische methodes om de versheid en kwaliteit te monitoren. Ook voedselintegriteit en authenticiteit zijn van toenemend belang in het ILVO-visserijonderzoek. Nieuw is de focus op nieuwe zogenaamde emerging contaminanten in het mariene ecosysteem, waarvoor nog geen normen bestaan. Voorbeelden hiervan zijn de accumulatie van nieuwe antifoulings en toxische metalen, micro- en nanoplastics in voedingswaren en nieuwe biotoxines die opduiken door de klimaatverandering. Maar ook endocriene verstoorers, algentoxines en farmaceutica zijn mogelijke onderzoekspistes.

BLAUWE BIOTECH

Blauwe biotechnologie is een van de vijf sectoren van het 'Blauwe Groei'-initiatief van de EU om het potentieel van de Europese oceanen, zeeën en kusten verder te exploiteren. Ook ILVO zet zijn schouders onder de verdere ontwikkeling van blauwe biotechnologie. De zee vertegenwoordigt een eiwit- en genenpool die amper gekend is, laat staan geëxploiteerd wordt. Mariene organismen zoals bacteriën en fungi kunnen hun nut hebben in biotechnologische processen, zoals conversie en afbraak van allerlei stoffen. De immense genen- en eiwitpool zelf kan echter ook een belangrijke nieuwe mariene hulpbron vormen met een belangrijk valorisatiepotentieel. Zo kunnen enzymen, biomaterialen, intermediairen voor geneesmiddelen ... worden ontwikkeld tot producten voor voeding, menselijke gezondheid of voor industriële toepassingen.

Blauwe technologie draagt ook bij tot de concepten van circulaire economie (zero-waste) en bio-economie. Micro- en macroalgen vertegenwoordigen een belangrijke component van de mariene biomassa, met een grote verscheidenheid aan valoriseerbare producten (van farmaceutische producten tot feed). De CO₂-opslagcapaciteit van algen is bovendien een troef en een mogelijke maatregel om de klimaatverandering tegen te gaan.

Ontzettend veel factoren hebben een impact op deze kwaliteit en daarom is een geïntegreerde aanpak nodig. ILVO focust op:

1) het onderzoek naar de biologische, toxicologische en chemische effecten van menselijke activiteiten op de ecosysteemcomponenten en hun habitat;

2) de studie van verschillende types van vervuiling op het mariene ecosysteem.

Naast de conventionele meet- en analysemethodes zetten we ook in op nieuwe technieken zoals sediment profile imaging, DNA metabarcoding en metagenomics.

KWALITEIT VAN HET MARIENE MILIEU

Bij het streven naar een duurzame exploitatie van de natuurlijke mariene rijkdommen moeten we de kwaliteit van het mariene milieu op een wetenschappelijk onderbouwde manier kunnen evalueren.

3.8 KLIMAAT

De klimaatverandering is een van de prioritaire uitdagingen voor het beleid, het bedrijfsleven en het onderzoek. De landbouwsector is onderhevig aan de klimaatverandering en draagt er tegelijk toe bij.

KLIMAATRESOLUTIE (2016)

Quasi wereldwijd is er een consensus dat alle sectoren dringend mitigerende, adaptieve en ruimtelijke klimaatmaatregelen moeten nemen. Wat landbouw betreft sluit de Vlaamse beleidswereld daar naadloos bij aan, met een uitdrukkelijke wens. In de Klimaatresolutie (2016), die kamerbreed werd goedgekeurd door het Vlaamse parlement en ondertekend werd door alle partijen klinkt het

“dat Vlaanderen een voortrekkersrol speelt op vlak van klimaatefficiënte land- en tuinbouwproductie, (...) dat de knowhow van de Vlaamse land- en tuinbouwsector om het mondiale klimaatprobleem aan te pakken verder wordt ontwikkeld om klimaatefficiënte land- en tuinbouwproducten te bekomen, met een globaal vergeleken lagere broeikasgasuitstoot per eenheid van product, (...) dat de methaanuitstoot van de veestapel naar omlaag moet via onderzoek en kennisoverdracht, door het optimaliseren van voederrantsoenen en/of -efficiëntie, en door de bouw van emissiearme stalsystemen, (...) dat er een focus komt op precisielandbouw, een techniek op maat van het gewas en het dier, een agro-ecologisch principe, op biotechnologische processen en op andere technieken die het gebruik van hulpbronnen (energie, gewasbeschermingsmiddelen, antibiotica, kunstmest,...) kunnen verminderen.”

Het ILVO-Expertisecentrum Klimaat & Landbouw, opgericht eind 2016 onder impuls van de Vlaamse minister voor Landbouw, heeft een dubbel doel:

1) de multidisciplinariteit van het klimaatonderzoek verder versterken door de uiteenlopende expertises en kennisdomeinen op het gebied van klimaat binnen ILVO samen te brengen, verder te ontwikkelen en de internationale evoluties op het gebied van klimaat- en landbouwonderzoek op de voet te volgen.

2) lopende en nieuwe onderzoeksprojecten en -resultaten binnen en buiten ILVO in verband te brengen met de klimaatimpact en -uitdaging.

EXPERTISECENTRUM LANDBOUW EN KLIMAAT

ILVO beschikt al over heel wat kennis in dit domein. Zowel de effecten van landbouw op het klimaat (kwantificeren van de uitstoot van broeikasgassen door landbouw) als de effecten van de klimaatverandering op de landbouw (ontwikkeling van nieuwe ziekten en plagen) komen reeds voor in talrijke onderzoeksprojecten.

MITIGATIE

Het landbouwonderzoek zet sterk in op de reductie van koolstofdioxide, methaan en ammoniak. De emissies uit de veehouderij, zowel de broeikasgassen als ammoniak, geur en fijn stof, worden veroorzaakt door biologische processen die zich niet gemakkelijk mechanisch laten reduceren. De onderzoekslijn rond het pensmicrobioom past onder meer in het thema klimaatmitigatie. Het doel van deze onderzoekstopic is om de maag-darmflora van herkauwers te beïnvloeden, en om zo minder methaan uit te stoten. In de veehouderij mikt ILVO dus zowel op probate ingrepen op het niveau van dier en kudde, als op maatregelen op het vlak van bedrijfsmanagement. In de visserij wordt onder meer gekeken naar energiezuinige vaartuigmotoren, nutriëntenarme maricultuur en valorisaties van mariene biomassa om de uitstoot van broeikasgassen te temperen. In de plantaardige sector wordt mitigatie onder meer gelinkt aan alternatieven voor veen (een fossiele grondstof) en aan compost. Compost kan de koolstofopslag in de bodem bevorderen en de behoefte aan kunstmeststoffen die leefmilieu en klimaat belasten, doen dalen.

ADAPTATIE EN LULUCF (LAND USE, LAND USE CHANGE AND FORESTRY)

Dat CO₂ kan worden gecapteerd en opgeslagen in de bodem is geweten. ILVO wil die kennis verder onderbouwen. Waar, via welke teelt- en bemestingsregimes, met welke klimaataangepaste gewassen, en via welke incentives kan in de Vlaamse bodems meer koolstof worden opgeslagen?

De klimaatverandering zet Vlaanderen onder druk, onder meer door de toename van overstromingen, langdurige droogte en de stijgende vraag naar verkoeling. ILVO focust daarom op strategieën om de open ruimte klimaatbestendiger in te richten. Landbouwbodems zullen hiertoe moeten bijdragen, door overtollig water te bergen en door, via een robuuster bodemleven, planten beter weerbaar te maken tegen (nieuwe) plantenziektes.

Klimaatadaptatie wordt voor de voedingssector en bij uitbreiding voor de hele (bio-) economie een uitdaging. ILVO heeft nu al de emergent risks in de voedselveiligheid in het vizier. Duurzaam gebruik van biomassa, inclusief reststromen, met specifieke aandacht voor het minimaliseren van de klimaatimpact van plantaardige en dierlijke productie en de verwerking ervan tot voeding, voeder of ander bio-gebaseerde producten (materialen, energie ...) is eveneens een klimaatgerelateerde ambitie.

ILVO
focust op
strategieën om
de open ruimte
klimaat-bestendiger
in te richten

4. WETENSCHAPPELIJKE AMBITIES EN INSTRUMENTEN

Onze horizontale concepten – systeemdenken en kennisintegratie – en onze thematische onderzoeklijnen geven de richting aan waarin het ILVO-onderzoek de komende jaren zal evolueren. In de complexe context van veranderende ecosystemen en nieuwe uitdagingen zetten we onze technische competenties, tools en methodologische zo in dat ze optimaal leiden tot de realisatie van de ILVO-visie. In living labs, ontmoetingsplaatsen waar gespecialiseerde ontwikkelingen en diensten het licht zien, faciliteren we de dialoog tussen onderzoek en maatschappij. Onze technologieplatforms en de centrale rol die we geven aan experimental design ontsluiten de meest gespecialiseerde tools voor al onze onderzoekers. En ILVO blijft doelbewust investeren in de inter- en transdisciplinariteit van zijn onderzoek.

4.1 LIVING LABS

ILVO beschikt over alle troeven om te fungeren als proeftuin voor multidisciplinaire, praktijkgerichte innovaties in de landbouw- en voedselsector. Onze onderzoekscentrum bundelt diverse onderzoekshubs waar interactie plaatsvindt tussen fundamenteel en toegepast onderzoek, industrie, praktijkcentra, landbouwers, beleid en voorlichting. Hoe die interactie er concreet uitziet, hangt af van de aard van de infrastructuur en het onderzoek. In de varkenssector wordt hier al mooi op ingespeeld door het Varkensloket.

Binnen ILVO zijn verschillende onderzoeks- en dienstverleningsactiviteiten aanwezig die perfect aan bovenstaande definitie voldoen. ILVO wil die centra van uitwisseling en co-creatie meer zichtbaarheid en identiteit geven. Daarbovenop plaatsen we een aantal nieuwe living labs in de schijnwerpers:

FOOD PILOT

De uitgebreide infrastructuur en grondige kennis maakt van ILVO de ideale ontmoetingsplaats voor bedrijven aan beide zijden van de productieketen. De interactie tussen bedrijven die actief zijn in de primaire productie en bedrijven uit de verwerkende industrie is cruciaal voor onze voedselvoorziening. De Food Pilot, die we samen met Flanders' FOOD uitbaten, is een toonbeeld van een living lab. De pilot is een analyse- en dienstverleningscentrum dat beschikt over expertise en infrastructuur, zoals een semi-industriële piloothal waar uitdagingen en noden van de verwerkende industrie gekoppeld worden aan vragen vanuit de primaire productie. ILVO wil, meer nog dan in het verleden, de bruggenbouwer zijn tussen productie en verwerking en als draaischijf fungeren voor het capteren van onderzoeksnoden en aanreiken van instrumenten om innovatie te versnellen. ILVO zal zich daarom actief inschrijven in de Vlaamse speerpuntcluster voor de agro-foodindustrie.

VEEHOUDERIJ

Ook in de dierlijke sector liggen er nog heel wat kansen om bedrijven competitiever te maken. ILVO heeft de ambitie om door te groeien als het centrale aanspreekpunt voor onderzoek voor de dierlijke sector. De beschikbare stalinfrastructuur van ILVO samen met onze uitgebreide expertise vormen de perfecte basis om onze rol als living lab voor duurzame dierlijke productie nog verder uit te bouwen. Dat doen we door alle spelers uit productie, verwerking en onderzoek samen te brengen in een open, constructieve en innovatieve omgeving. ILVO's nieuwe melkveestal en varkenscampus zijn hiervan treffende voorbeelden.

PROEFBOERDERIJ

De proefboerderij van ILVO is een ideale infrastructuur om uit te bouwen tot living lab. Ook de inplanting van de proefhoeve in zijn ruimere omliggende omgeving kan als een landschapsobservatorium of living lab benut worden.

Door de praktijkopvolging en praktische implementatie van technologische ontwikkelingen in de proefboerderij kan ILVO een significante bijdrage leveren aan de innovatie in de Vlaamse agrofoodsector. Concrete innovaties, initiatieven rond duurzaamheid, energie- en waterverbruik of aanpassingen van teelttechnieken worden optimaal ingezet worden op onze eigen proefboerderij. We bouwen de boerderij uit tot een ontmoetingsplaats voor landbouwers, vertegenwoordigers van het beleid, sectororganisaties, onderzoekers en voorlichters. Met de kennis die we hierbij verwerven, zijn we ook klaar om de stap te zetten naar on-farm research: onderzoek op het landbouwbedrijf zelf nadat de proof of concept geleverd werd in de eigen proefboerderij.

Het uitbouwen van de proefboerderij als landschapsobservatorium is een illustratie van onze systeembenadering. Het gros van de ILVO-infrastructuur ligt in een peri-urbaan en multifunctioneel landschap op het grondgebied van de Oost-Vlaamse deelgemeenten Gontrode, Lemberge en Landskouter. Dit landschap is een goede referentie als onderzoekszone voor primaire productie, maar heeft ook belangrijke andere functies: biodiversiteit (bv. de Natura 2000-zone Aelmoeseneiebos), wonen, recreatie en levering van regulerende ecosystemendiensten. Zowel ecologische als sociale interacties kunnen in deze omgeving bestudeerd worden en als proof of concept benut worden voor ander onderzoeken die zich in een multifunctioneel landschap afspelen.

PRECISIELANDBOUW

Precisielandbouw of smart digital farming is een belangrijke sleutel tot verduurzaming van het klassieke landbouwsysteem. Precisielandbouw biedt een heel scala aan mogelijkheden waarbij niet alleen een hele reeks wetenschappelijke disciplines betrokken zijn, maar ook uiteenlopende sectoren. ILVO bouwt precisielandbouw uit als living lab. Dat doen we door verder in te zetten

op de uitbreiding van de nodige veld- en stalinfrastructuur en accommodatie, alsook op de nodige computationele kracht en engineering skills.

ILVO
bouwt precisie-
landbouw uit als
living lab

Precisielandbouw bevindt zich op het raakvlak van technologische evoluties (drones, robotica, sensoren) en evoluties in bedrijfsmanagement (innovatieve monitoringstechnieken, bedrijfsautomatisatie, verlichting van arbeid). De snelle ontwikkeling van ICT en sensorgebaseerde technologieën en software zorgt ervoor dat een groeiende hoeveelheid gegevens verzameld kan worden. De datarevolutie zal zich de komende jaren razendsnel ontwikkelen in de agrifoodsector. In overleg met alle betrokken actoren verrichten we onderzoek naar geschikte businessmodellen en naar de waardecreatie van data en sensortechnologie. ILVO wil zijn dienstverlening in dit domein verder uitbouwen en de wisselwerking met de landbouw- en voedingssector verder versterken. Zo willen we een actieve rol spelen in de ontsluiting van het economische potentieel van die datarevolutie voor Vlaanderen en willen we helpen om de competitiviteit van de Vlaamse bedrijven aan te scherpen.

VEREDELING

ILVO is vanuit zijn jarenlange traditie in veredelingsonderzoek uitgegroeid tot een ontmoetingsplaats voor de veredelings-, jongplanten- en zaadsector. Eigen veredelingsprogramma's worden uitgevoerd in nauwe samenwerking en interactie met telerscoöperaties en zaadbedrijven. We investeren in de ontwikkeling van specifieke technologieën zoals protoplastenfusies en in CRISPR/CAS9.

We begeleiden de implementatie van de ontwikkelde knowhow in specifieke veredelingsprogramma's van de veredelingsbedrijven. We zetten in op de uitbouw van een lerend netwerk met bedrijven en kenniscentra om zo de doorstroming van kennis op het vlak van verdelingstechnologie te versnellen en het kennisniveau van de Vlaamse bedrijven permanent te verhogen. We beschikken over de nodige laboratorium- en serre-infrastructuur om onderzoek binnen de geldende bioveiligheidsregels uit te voeren.

DIAGNOSECENTRUM VOOR PLANTEN

Bij het Plantendiagnosecentrum van ILVO komen heel wat bedrijven en overheden aankloppen voor advies. Met een waaier aan activiteiten is het ook een draaischijf voor kennis en ontwikkeling van nieuwe technologie. Zo is het diagnosecentrum binnen België en de Europese Unie erkend als Nationaal Referentielaboratorium Plantengezondheid, het expertisecentrum dat overheden en andere laboratoria wetenschappelijk ondersteunt. Er lopen ook diverse samenwerkingen in diagnostisch onderzoek en ontwikkeling van bio-toetsen, op vraag van instellingen voor fundamenteel onderzoek en buitenlandse onderzoekscentra. Het Plantendiagnosecentrum van ILVO werkt ook mee aan opleidingen voor studenten en medewerkers van universiteiten en praktijkscholen.

COMPOST-SITE

ILVO beschikt over een vergunde compostsite (VLAREM) met kwaliteitssystem (VLACO gecertificeerde OBA-compost (organisch-biologisch afval)). Die dient om de reststromen afkomstig van de proefveldwerking en de proefopzetten in de serres en het groenafval afkomstig van het onderhoud van de ILVO-plantsoenen te verwerken. De installatie is van het type 'rillencompostering', waarbij samenstelling en proces maximaal kunnen aangestuurd worden. De afgewerkte compost wordt toegepast op de ILVO-percelen, om er de bodemkwaliteit te verbeteren door het toedienen van stabiele organische stof, voedingsstoffen en nuttige bodembioïologie. De compostsite wordt ook gebruikt in het kader van de wetenschappelijke missie van ILVO.

Er vindt onderzoek plaats naar:

- 1) de optimalisatie van het composteringsproces door het gebruik van toeslagstoffen;*
- 2) de mogelijkheid om alternatieve organische reststromen te benutten;*
- 3) de bereiding van compostproducten die veenproducten kunnen vervangen in teeltsubstraten. Ook wordt er compost bereid voor de meerjarige proeven rond bodembeheer op de velden van ILVO en daarbuiten.*

4.2 EXPERIMENTAL DESIGN

De algemene maatschappelijke trend naar verdere digitalisering en het toenemende belang van solide data laten zich ook voelen in het ILVO-onderzoek. Publieke middelen die besteed worden aan wetenschappelijk onderzoek, moeten zo efficiënt mogelijk ingezet worden. Het doorgedreven gebruik van modellen en statistische tools willen we ook inzetten om het onderzoek zelf op een meer efficiënte manier te laten verlopen. 'Experimental design' is een verzamelnaam voor statistische instrumenten die ingeschakeld kunnen worden om experimenten efficiënter te laten verlopen, zonder hierbij in te boeten aan kwaliteit of relevantie van de resultaten. ILVO zal optimaal gebruikmaken van deze beschikbare instrumenten en zijn expertise in de toepassing ervan verder uitbouwen.

4.3 ONZE TECHNOLOGIEPLATFORMEN

ILVO investeerde de afgelopen jaren sterk in de uitbouw van specifieke en geavanceerde infrastructuur. Deze investeringen openen nieuwe mogelijkheden voor toekomstgericht onderzoek en dienstverlening. Het duurzaam exploiteren en verder uitbouwen van onze technologieplatformen is cruciaal om onze onderzoeksstrategie te kunnen uitvoeren.

GENOMICS

Wat?

Een hoogtechnologisch platform rond genomics (Next Generation Sequencing), kwantitatieve genetica (associatie mapping) en populatiegenetica.

De focus is de implementatie van innovatieve experimentele - en bio-informaticamethoden voor de verwerking en interpretatie van (meta)genomics data. Het gaat onder meer om (kwantitatieve) data voor de taxonomische of functionele samenstelling van complexe gemeenschappen (bv. micro-organismen, ...) en de (kwantitatieve) analyse van de genomische diversiteit binnen een welbepaalde species via genoom-annotatie en 'Allele Frequency Fingerprinting' (cultivar identificatie, adaptieve loci, enzovoort).

MEET@ALL

Wat?

Een state-of-the art expertisecentrum rond chromatografie en massaspectrometrie

Dit expertisecentrum is uitgerust met moderne, performante toestellen, gericht op het ontwikkelen van wetenschappelijke knowhow rond massaspectrometrisch gebaseerde analyses van specifieke componenten in planten, dieren en voeding.

ISENSE

Wat?

Een technologieplatform gericht op het brede veld van de sensor-technologie.

Door het inzetten van sensortechnologie via concrete innovaties in de landbouw, visserij en voeding wil ILVO de duurzaamheid, efficiëntie, dierenwelzijn, kwaliteit en veiligheid verhogen. Met dit technologieplatform willen we in de sector een voorbeeldfunctie opnemen en het uithangbord worden voor onderzoek rond sensoren in de landbouw en voeding. ILVO zet in op 'smart farming', precisielandbouw, dronetechnologie en de digitale boerderij. Telkens maken we werk van technologische innovaties met een praktische en economische meerwaarde.

Door de combinatie van onderzoeksinfrastructuur, een proefboerderij, rollend materiaal en solide kennis, heeft ILVO een unieke troef in handen om hierin het voortouw te nemen.

NBT

Wat?

Het platform voor New Breeding Techniques (NBT) is recent opgericht vanuit de observatie dat recent een aantal innovatieve veredelings technieken ontwikkeld zijn waaronder cisgenese, TALEN, ZFN, CRISPR/Cas9... Deze nieuwe technieken zijn bedoeld om de genetische informatie van een organisme op een gerichte en stabiele manier te wijzigen.

Voor ILVO is het van strategisch belang om de evolutie in dit domein, zowel qua technologie als regelgeving, op de voet te volgen. Daarnaast zal het bepaalde nieuwe technologieën, zoals CRISPR/CAS9, ook zelf implementeren. We bouwen hiermee verder aan de lange traditie van hoogstaand veredelingsonderzoek. Dankzij die expertise kunnen we de nieuwste veredelings technologieën beschikbaar maken voor de Vlaamse sector en het beleid ondersteunen op het gebied van NBT en relevante regelgeving.

We bouwen verder aan de lange traditie van hoogstaand veredelingsonderzoek

MODELLERING

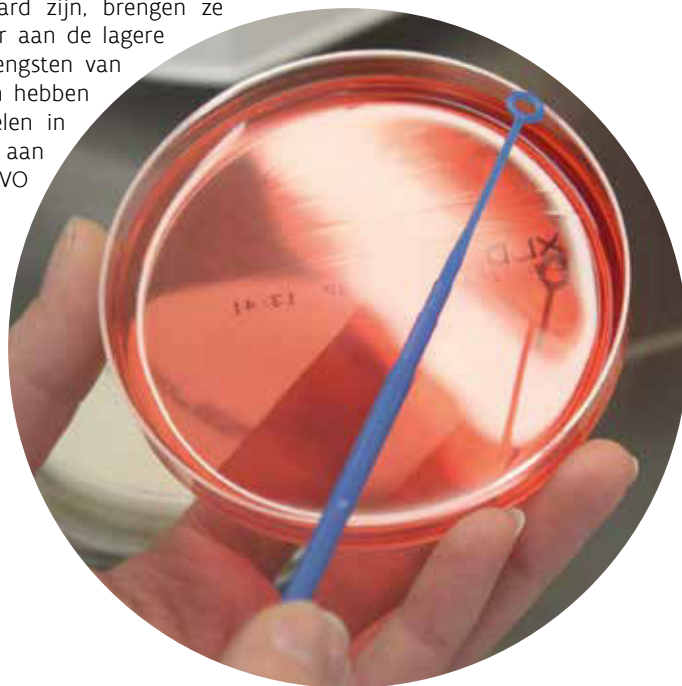
Wat?

Een brede expertisecluster rond modellering

ILVO zal in de komende jaren blijven inzetten op het uitbouwen van modellen. Welke invloed precies, en hoe groot die is, wordt voorspeld aan de hand van wetenschappelijk onderbouwde computermodellen. Doordat die modellen vaak algemeen van aard zijn, brengen ze de specificiteit van bepaalde gewassen niet in rekening, denk maar aan de lagere opbrengsten van graslanden tijdens de zomer en de lagere opbrengsten van zomergewassen als gevolg van droogte-episodes. De voorbije jaren hebben we hierin een ruime knowhow uitgebouwd, die we willen bundelen in een expertise-cluster rond modellering. Het belang dat we hechten aan modellering volgt rechtstreeks uit de systeembenadering die ILVO nastreeft.

Als het aankomt op modellering beschikt ILVO over twee unieke troeven:

- 1) We hebben zowel de expertise om modellen op te stellen en te programmeren, maar ook om deze in praktijkomstandigheden objectief en op een wetenschappelijk correcte manier na te meten en te valideren.*
- 2) Voor het opmaken van diverse, complexe modellen kunnen we terugvallen op historische en nieuwe datareeksen afkomstig van een brede variatie van onderzoeksdisciplines.*

4.4 VOORTZETTEN VAN INTER- EN TRANSDISCIPLINAIR ONDERZOEK

Het inter- en transdisciplinair onderzoek aan ILVO, ingezet bij de lancering van ILVO 2020 in 2008, is uitgegroeid tot een van onze grootste troeven. De inspanningen om wetenschappelijke kennis en expertise binnen een bepaald onderzoeksveld toe te passen of in te zetten in andere onderzoeksvelden willen we nog opdrijven. Door kennis in te zetten over de grenzen van onderzoeksdomeinen of biologische niches heen, kunnen we de onderzoekscyclus nog efficiënter organiseren.

Het genomisch onderzoek is daarvan een illustratie. De internationale wetenschap heeft op dit domein de laatste jaren enorme stappen vooruitgezet. Dat een gezond microbioom bepalend is voor een goede gezondheid, is intussen algemeen geweten. Het aspect darmgezondheid bij mens en dier is nog niet volledig begrepen. Wel bestaat er een wereldwijde consensus dat naast de darmmicrobiota ook de intestinale barrière, de mucosale immuniteit en darmmetaboliëten belangrijke parameters zijn om dit te beschrijven. Verder onderzoek naar het darmmicrobiom vergt de combinatie van verschillende expertisedomeinen binnen en buiten ILVO.

Door kennis in te zetten over de grenzen van onderzoeksdomeinen of biologische niches heen, kunnen we de onderzoekscyclus nog efficiënter organiseren

ILVO

Instituut voor Landbouw-, Visserij- en Voedingsonderzoek
Burg. Van Gansberghelaan 92
9820 Merelbeke België

T +32 9 272 25 00

F +32 9 272 25 01

ilvo@ilvo.vlaanderen.be

www.ilvo.vlaanderen.be

The logo for ILVO, consisting of the letters 'ILVO' in a bold, green, sans-serif font.

**Instituut voor Landbouw-
en Visserijonderzoek**

ILVO (IVA + EV)

Beleidsdomein Landbouw & Visserij

**Jaarrapportering Ondernemingsplan ILVO
2017**

Vlaanderen
is landbouw & visserij

Vlaamse Regering

Joke Schauvliege
Vlaams minister van Omgeving,
Natuur en Landbouw
Koning Albert II-laan 20 bus 1
1000 BRUSSEL
T 02 552 63 00
F 02 552 63 01
kabinet.schauvliege@vlaanderen.be
www.vlaanderen.be

ILVO
De heer Joris Relaes
Administrateur-generaal
Burg. Van Gansberghelaan 92
9820 Merelbeke

uw bericht van uw kenmerk
26/01/2018

vragen naar /e-mail
Patricia De Clercq
patricia.declercq@vlaanderen.be

ons kenmerk
PDC/ks/2018/004
K37/2018~~0725~~-26493
telefoonnummer
02/552 63 00

bijlagen
datum
15 FEB. 2018

Betreft: ondernemingsplan

Geachte Administrateur-generaal,
Beste Joris,

Ik heb de jaarrapportering van het ondernemingsplan ILVO 2017 en het ondernemingsplan ILVO 2018 goed ontvangen.

Ik dank u en uw team voor de geleverde inspanningen in 2017 en nam intussen kennis van het ondernemingsplan 2018.

Met vriendelijke groeten,

Joke Schauvliege
Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw

Rapportage Ondernemingsplan ILVO (IVA + EV) 2017

Tussen:	De Vlaamse Regering, vertegenwoordigd door mevrouw Joke Schauvliege , Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw
en:	Het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek, Intern Verzelfstandigd Agentschap (IVA) zonder rechtspersoonlijkheid met Eigen Vermogen, vertegenwoordigd door de heer Joris Relaes, Administrateur-generaal IVA ILVO en Hoofd van de Beheerscommissie EV ILVO
Met looptijd van:	1/02/2017
Tot:	31/01/2018
Vastgesteld op:	31/01/2018

Het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO) is een intern verzelfstandigd agentschap (IVA) met Eigen Vermogen (EV) binnen het beleidsdomein Landbouw en Visserij.

In de werking en met het oog op het realiseren van de missie en doelstellingen zijn beide juridische entiteiten IVA en EV één geheel en onlosmakelijk met elkaar verbonden. Het Ondernemingsplan omvat dan ook het hele ILVO, zijnde IVA ILVO en EV ILVO.

In antwoord op de brief van het Rekenhof betreffende het Diepteonderzoek 'Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek: wisselwerking tussen het agentschap en het Eigen Vermogen' geeft mevrouw de minister, Joke Schauvliege, aan dat, blijkens de wettelijke bepalingen, van beide entiteiten dezelfde (beleids)doelstellingen worden verwacht. Vandaar dat wat de inhoudelijke rapportering betreft, er wordt gekozen voor één gezamenlijke website, één gezamenlijk activiteitenverslag en één gezamenlijk onderzoeksprogramma. In de wettelijke bepalingen wordt nergens gesteld dat er een afzonderlijke inhoudelijke rapportering noodzakelijk is voor beiden sub-entiteiten. Er wordt geconcludeerd dat "IVA en EV ILVO binnen de huidige wettelijke bepalingen een maximale inhoudelijke samenwerking nastreven wat zich uit in een gezamenlijke rapportering. Met betrekking tot de financiën en de begroting wordt een aparte opvolging en rapportering gerealiseerd die, wat het EV ILVO betreft, bovendien wordt gevalideerd door een externe bedrijfsrevisor."

De opvolging van de doelstellingen werd via de rapportagetool Traject opgesplitst in 2 luiken. In het eerste luik zijn de ILVO strategische doelstellingen (ILVO SD's) terug te vinden, in een tweede luik de strategische doelstellingen van het Beleidsdomein Landbouw en Visserij (LV SD's) uit de Beleidsnota.

De ILVO SD's zijn de interne strategische doelstellingen ter optimalisatie van de werking van ILVO. De looptijd van deze strategische doelstellingen loopt van 2015 tot 2019. Op korte termijn worden deze doelstellingen opgevolgd door jaarlijkse of meerjaarlijkse operationele doelstellingen die hun uitwerking vinden zowel binnen de Centrale Diensten als binnen de afdelingen. Binnen de operationele doelstellingen worden actiepunten en projecten uitgewerkt. Deze doelstellingen omvatten zowel de recurrente taken, doelstellingen opgelegd door regeringsafspraken als enkele beleidsdoelstellingen. Ook de openstaande doelstellingen van Audit Vlaanderen vallen hieronder.

De LV SD's zijn de strategische beleidsdoelstellingen die rechtstreeks volgen uit de Beleidsnota Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid 2014-2019. Deze zijn sectorgericht en verbonden met de onderzoeksplanning en de dienstverlening van ILVO. Deze onderzoeksplanning werd in het verleden driejaarlijks opgemaakt op basis van clusters van projecten. Vanaf 2017 werd er niet meer gewerkt met een strikte onderzoeksplanning, maar met de onderzoeksstrategie 2017-2020. Deze strategie behandelen we als een levend document te behandelen – gevoed door de input van vele stakeholders streven we ernaar om onze strategie steeds actueel en doelgericht te houden. ILVO werkt momenteel een methodiek uit om de monitoring van de EV-onderzoeksprojecten mogelijk te maken, rekening houdend met de opmerkingen van de Inspecteur van Financiën, zodat het aantal VTE's en financiën binnen de EV-onderzoeksprojecten gemakkelijker op te volgen zijn. Om dit te realiseren wordt de opvolgingstool ODIS (Onderzoeks- en Dienstverleningsinformatiesysteem) uitgewerkt. Via deze tool is er afstemming per project voor de projectplanning (via de loontool en de personeelsplanning), het projectbeheer, de budgettool en de uiteindelijke communicatie over de projectresultaten via de website. We plannen deze tool volledig operationeel te hebben in de loop van 2018.

De jaarresultaten betreffende de monitoring van alle operationele doelstellingen 2017 zijn na te lezen in de opvolgingstool Traject en het bij dit ondernemingsplan gevoegde rapport, geëxporteerd uit Traject.

De kredieten voor IVA ILVO zijn ondergebracht onder de begrotingsartikels KDO-1KAH2ZZ-LO (Lonen Landbouw- en Visserijonderzoek) en KDO-1KAH2ZZ-WT (Werking en Toelagen Landbouw- en Visserijonderzoek). Het begrotingsartikel KB0-1KFH2EY-IS omvat de toelage die aan het EV ILVO werd toegekend. EV ILVO zorgt verder voor eigen financiering via projectwerking en dienstverleningen.

De uitvoering van het Globaal Preventieplan ILVO is terug te vinden via de monitoring van het jaaractieplan Welzijn 2017.

De monitoring van het Gelijke Kansen- en Diversiteitsplan 2016 werd opgevolgd aan de hand van de specifieke vooropgestelde acties 2017 en bijhorende indicatoren.

M.b.t. het kerntakenplan en de afbouw van bepaalde activiteiten werd in de beleidsnota 'Vlaamse Regering: Verbinden, verbouwen, vooruitgaan' gestipuleerd dat bepaalde onderzoekstaken die weinig of geen beleidsrelevantie of maatschappelijke waarde hebben en/of waarvoor geen of weinig externe onderzoeksmiddelen gevonden kunnen worden, worden afgebouwd. ILVO besliste in dit kader te opteren voor de afbouw van haar vleesveestapel na afloop van de huidige gerelateerde onderzoeksprojecten. Ook de werking rond arbeidsveiligheid wordt afgebouwd en ondergebracht bij het Sociaal Fonds van de landbouwsector. Daarnaast streeft men binnen ILVO naar steeds meer samenwerking over de afdelingen heen, wat resulteert in nog meer efficiëntie. Steeds vaker wordt apparatuur gedeeld en kennis samengelegd. Waar relevant ambieert de Beleidsnota onderzoeksinspanningen te verdiepen en te accentueren.

Gezien de afsluiting van de boekhouding pas ten vroegste eind februari – begin maart kan plaats vinden, hebben we in deze rapportering geen financiële gegevens kunnen opnemen. In het kader van de opgegeven richtcijfers voor personeelsbesparing (29 koppen tegen eind 2019) heeft ILVO momenteel reeds uitzicht op een besparing van 29 koppen.

2. Korte Inhoud Jaarrapportering Ondernemingsplan 2017

1. Inleidende tekst
2. Korte inhoud Jaarrapportering Ondernemingsplan 2017
3. Lijst met afkortingen
4. Jaarrapport Operationele interne IVA en EV ILVO doelstellingen 2017 + operationele doelstellingen geldend voor ILVO uit de Beleidsbrief 2017
5. Rapportage Globaal Preventieplan en jaaractieplan Welzijn 2017 ILVO
6. Rapportage Gelijke Kansen- en Diversiteitsplan 2017 ILVO
7. Rapportage Kerntakenplan (Regeringsafspraken)
8. Rapportage Personeelsbesparingen (Regeringsafspraken)

3. Verklarende lijst van afkortingen:

ADLO	Afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling
AG	Administrateur generaal
AgO	Agentschap Overheidspersoneel
ANB	Agentschap voor Natuur en Bos
ANIMALAB	Animal and Marine Lab Dier
BS	Belgisch Staatsblad
BU-EV	Business Unit Eigen Vermogen
C	Koolstof
CEF	Connecting Europe Facility
COMILVO	Digitale interne nieuwsbrief ILVO
Cowedi	Comité van Wetenschappelijk Directeurs
CWI	Comité voor Wetenschappelijke Integriteit
DCLV	Dienstencentrum Lanbouw en Visserij
DIR	Directie
DR	Directieraad
EFSA	European Food Safety Authority
EIP	European Innovation Partnerships
ESCO	Energy Service Company
EV	Eigen vermogen
EVF	Europees Visserij Fonds
EV-Proj	Projectwerking Eigen Vermogen
FAVV	Federaal Agentschap voor de veiligheid van de voedselketen
FEEDAP	Additives and Products or Substances used in Animal Feed
FM	Facilitair Management ILVO
FOD	Federale Overheidsdienst Financiën
GGO	Genetisch gemanipuleerde organismen
GVB	Europees Gemeenschappelijk Visserijbeleid
H2020	Horizon 2020 projecten
HR	Human Resource
IP	Integratie protocols
IPR	Internationaal Privaat Recht
IPV	Instituut voor plattelandsvorming
IVA	Intern verzelfstandigd agentschap (in geval van ILVO zonder rechtspersoonlijkheid)
IWT	Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie
L&M	Landbouw en Maatschappij
L&V / LV	Landbouw en Visserij
LA	Loonadministratie
LNE	Departement Landbouw, Natuur en Energie
MF	Molecular Farming
N	Stikstof
NGS	Next-generation sequencing
NRL	Nationaal Referentie Laboratorium
OC	Onderzoekscoördinatieceel

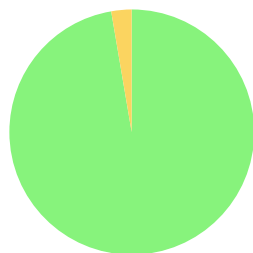
OD	Operationele Doelstelling
ODIS	Onderzoeks- en DienstverleningsInformatieSysteem
P	Fosfor
PAS	Programmatische Aanpak Stikstof
PAS	Programmatische Aanpak Stikstof
PCR	Polymerase Chain Reaction
PDPO	Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling
PhD	Doctor of Philosophy, academische graad van doctor
PPT	Powerpoint
PSKW	Proefstation voor de Groenteteelt
PTOW	Plaats en tijd onafhankelijk werken
SD	Strategische Doelstelling
SDG's	Sustainable Development Goals
T&V	Technologie en Voeding
VEB	Vlaams Energie Bedrijf
VIB	Vlaams Instituut voor Biotechnologie
VEMIS	consortium dat werkt aan kennisopbouw rond luchtmissies in de veehouderij
VLM	Vlaamse Landmaatschappij
VO	Vlaamse overheid
VTE	Voltijds equivalent
VTO	Vorming, Training en Opleidingen (ILVO tool voor opvolging)
VN	Verenigde Naties
WG	Werkgroep
wn	werknemers

Jaarrapport Ondernemingsplan ILVO 2017

INHOUDSTAFEL

- ILVO S.D. 1 - ILVO S.D.1: In tijden van beperkingen en budgettaire besparingen worden de ILVO kernactiviteiten (onderzoek, advies en dienstverlening) en de onderzoekscapaciteit geoptimaliseerd en waar nodig verder versterkt
 - OD 1 ILVO 2017 - OD 1 ILVO 2017 De nieuwe onderzoeksstrategie wordt geïmplementeerd teneinde op een optimale manier gebruik te maken van de beschikbare middelen.
 - OD 2 ILVO 2017 - OD 2 ILVO 2017 In analogie met de communicatiecel wordt een EU-cel opgericht die in afstemming met de antennes binnen de eenheden advies verleent bij EU-call's en andere EU-gerelateerde items. Dit verloopt, waar relevant, in samenwerking met Agrolink.
 - OD 3 ILVO 2017 - OD 3 ILVO 2017 Er wordt een nieuw telefoniesysteem geïntroduceerd in de loop van 2017.
- ILVO S.D. 2 - ILVO S.D.2: Er wordt proactief en performant gecommuniceerd met het beleid, de stakeholders en de maatschappij
 - OD4 ILVO 2017 - OD4 ILVO 2017 Er wordt een communicatieplan opgemaakt om op een gestructureerde wijze proactief en performant te communiceren
- ILVO S.D. 3 - ILVO S.D.3: Het ILVO onderzoek is afgestemd op de toekomstige maatschappelijke evoluties en de
 - OD 5 ILVO 2017 - OD5 ILVO 2017 ILVO voert het actieplan 'Energie-efficiëntie' uit teneinde de normen voor 2030 te halen die opgelegd worden door de Vlaamse overheid
- ILVO S.D. 4 - ILVO S.D.4: Het ILVO-onderzoek, het advies- en de dienstverlening verloopt klantgericht, kwalitatief, toepassingsgericht en innovatief
 - OD 6 ILVO 2017 - OD6 ILVO 2017 Teneinde op een meer correcte manier te voldoen aan de regelgeving voert ILVO een BTW boekhouding in.
 - OD 7 ILVO 2017 - OD7 ILVO 2017 Er wordt een nieuw boekhoudpakket voor EV ILVO geïmplementeerd om een optimale werking van de EV-boekhouding onder het geldende Btw-regime te bestendigen.
 - OD 8 ILVO 2017 - OD8 ILVO 2017 Voor de boekhouding van IVA ILVO wordt aangesloten bij het centrale boekhoudkantoor op Vlaams niveau.
 - OD 9 ILVO 2017 - OD9 ILVO 2017 Om een gestructureerde opvolging van de onderzoeksprojecten mogelijk te maken wordt een webtool verder uitgewerkt in afstemming met de cel financiën, IT en OC.
 - OD 10 ILVO 2017 - OD10 ILVO 2017 Er wordt nagestreefd om de wetenschappelijke onderzoeksdata op een meer verantwoorde wijze te verankeren.
 - OD 11 ILVO 2017 - OD11 ILVO 2017 ILVO zal haar risicobeleid met het oog op het waarborgen van de continuïteit verder professionaliseren.
- ILVO S.D. 5 - ILVO S.D.5: Er heerst een overkoepelende open cultuur waarbinnen streefdoelen van ILVO primeren boven de belangen van de onderzoeksgroep of de individuele medewerker en de voorbeeldfunctie wordt uitgedragen.
 - OD 12 ILVO 2017 - OD12 ILVO 2017 We zetten in op een open cultuur zodat alle job gerelateerde aangelegenheden op een respectvolle manier bespreekbaar zijn tussen leidinggevende en medewerker (in beide richtingen) en tussen collega's onder elkaar ongeacht functie, graad of opleiding.
- ILVO S.D. 6 - ILVO S.D.6: ILVO is zowel nationaal als internationaal gekend voor haar kerntaken
 - OD 13 ILVO 2017 - OD13 ILVO 2017 ILVO ontvangt gericht proactief en responsief (buitenlandse) delegaties en biedt hen een geschikt inhoudelijk programma aan.
- ILVO S.D. 7 - ILVO S.D.7: ILVO is een aangename werkplek voor alle medewerkers en investeert optimaal in menselijk kapitaal
 - OD 14 ILVO 2017 - OD14 ILVO 2017 We werken aan een duurzame motivatie van onze medewerkers door tegemoet te komen aan de behoefte aan competentie, autonomie en verbondenheid om burn-out of een teveel aan stress te voorkomen.
 - OD 15 ILVO 2017 - OD15 ILVO 2017 Met het oog op het verbeteren van de veiligheid wordt het ganse elektriciteitscircuit van ILVO in kaart gebracht en aangepast waar nodig.
- ILVO S.D. 8 - ILVO S.D.8: Medewerkers zijn op een verantwoorde wijze flexibel inzetbaar
 - OD 16 ILVO 2017 - OD16 ILVO 2017 We bereiden onze organisatie en onze personeelsleden voor op een modern loopbaanbeleid binnen de strikte beperkingen van het budget.
- ILVO S.D. 9 - ILVO S.D.9: Onderzoeksresultaten worden optimaal gevaloriseerd
 - OD 17 ILVO 2017 - OD17 ILVO 2017 Er wordt gezocht op welke manier valorisatieopportunities van onderzoeksprojecten zowel bij de start als bij het afsluiten van het project in kaart kunnen gebracht worden.
- LV SD.1 - LV SD.1 Duurzame bedrijfsvoering wordt voorop gezet in de Flanders Agrofood Valley
 - OD LV 1.2 - OD LV 1.2 De juiste bedrijfsvorm en de juiste financiering bepalen mee de toekomst
 - OD LV 1.3 - OD LV 1.3 Een optimaal ondersteuningskader bieden voor een duurzame bedrijfsvorming in een Europese context.
 - OD LV 1.4 - OD LV 1.4 Professionalisering faciliteren door continue aandacht voor vorming, opleiding en advisering.
 - OD LV 1.5 - OD LV 1.5 Blijvend inzetten op ondersteuning van mensen en bedrijven
- LV SD.2 - LV SD.2 Flanders Agrofood Valley wordt op de kaart gezet in binnen- en buitenland
 - OD LV 2.1 - OD LV 2.1 De overheid ondersteunt de export van Vlaamse landbouwproducten.
 - OD LV 2.3 - OD LV 2.3 Nichemarkten krijgen de aandacht die ze verdienen.

- OD LV 2.4 - OD LV 2.4 De biologische productie in Vlaanderen blijft verder groeien.
- LV SD.3 - LV SD.3 De agrofoodketen staat sterk in Vlaanderen
 - OD LV 3.1 - OD LV 3.1 Duurzaamheid is een verhaal van de ganse keten.
 - OD LV 3.3 - OD LV 3.3 Ondersteunen van de agrovoedingssector in zijn geheel.
- LV SD.4 - LV SD.4 Flanders Agrofood Valley houdt rekening met zijn omgeving.
 - OD LV 4.1 - OD LV 4.1 Uitdagingen voortkomend uit andere beleidsdomeinen worden opgevolgd, want deze vormen mee de landbouw van morgen
 - OD LV 4.3 - OD LV 4.3 Zowel ondersteunend en flankerend beleid als onderzoek sturen mee in de juiste richting.
 - OD LV 4.4 - OD LV 4.4 Exploreren van duurzame alternatieven in de visserij
 - OD VL 4.6 - OD LV 4.6 Kiezen voor een voedingssysteem met maximale valorisatie van de landbouw- en visserijproducten.
- LV SD.5 - LV SD.5 Innovatie is de sleutel van de toekomst van Flanders Agrofood Valley
 - OD LV 5.1 - OD LV 5.1 Een geïntegreerd onderzoeks- en innovatiebeleid voeren is primordiaal.
 - OD LV 5.2 - OD LV 5.2 De kwaliteit van het uitgangsmateriaal moeten we blijven verzekeren
 - OD LV 5.3 - OD LV 5.3 We richten ons ook op biotechnologie en productinnovatie.
 - OD LV 5.4 - OD LV 5.4 Visserij en aquacultuur
- LV SD.6 - LV SD.6 De overheid is partner van Flanders Agrofood Valley
 - OD LV 6.1 - OD LV 6.1 De overheid wordt slagkrachtiger als hefboom voor duurzaam ondernemerschap.
 - OD LV 6.3 - OD LV 6.3 Een communicatieve overheid zorgt voor kennis en draagvlak.
- LV SD.7 - LV SD.7 Het Vlaams platteland verdient een specifiek beleid.
 - OD LV 7.1 - OD LV 7.1 Het plattelandsbeleid legt de basis voor duurzame ontwikkeling van het Vlaams platteland.

● Nog niet gestart:	0 doelstelling(en)
● Op schema:	36 doelstelling(en)
● Kleine afwijking:	1 doelstelling(en)
● Bij te sturen:	0 doelstelling(en)
● Gerealiseerd:	0 doelstelling(en)
● Uitgesteld:	0 doelstelling(en)
● Stopgezet:	0 doelstelling(en)
● Vervangen:	0 doelstelling(en)

ILVO S.D. 1 - ILVO S.D.1: In tijden van beperkingen en budgettaire besparingen worden de ILVO kernactiviteiten (onderzoek, advies en dienstverlening) en de onderzoekscapaciteit geoptimaliseerd en waar nodig verder versterkt

Verantwoordelijke organisatie(s)

Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek

OD 1 ILVO 2017 - OD 1 ILVO 2017 De nieuwe onderzoeksstrategie wordt geïmplementeerd teneinde op een optimale manier gebruik te maken van de beschikbare middelen.

Verantwoordelijke organisatie(s)

Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek

● Jaarevaluatie 2017

22/01/2018

Op schema

Duiding bij jaarevaluatie

Onderzoeksstrategie werd opgebouwd in overleg met cowedi en directieraad. Overlegmomenten met stakeholders vonden plaats: Dep LV (8/3/2017), raadgevend comité 8/4/2017) en Vlaams parlement (3/5/2017 en 14/06/2017). De strategie werd voorgesteld op elke eenheid en gepubliceerd op intranet. Deze vormde ook de leidraad voor het strategisch seminarie. Verdere acties rond SDG's, systeemdenken en Developmental evaluation worden gepland. Het concept van Living Labs wordt verder vormgegeven en uitgerold.

De DR verdeelde de strategische middelen over de onderzoeksprojecten CRISPR/Cas; Genomics, Bodemmicrobioom, Darmmicrobioom bij varkens en Werkgroep data. Deze projecten werden geselecteerd als de strategisch belangrijke onderzoeksprojecten voor de komende jaren.

OD 2 ILVO 2017 - OD 2 ILVO 2017 In analogie met de communicatiecel wordt een EU-cel opgericht die in afstemming met de antennes binnen de eenheden advies verleent bij EU-call's en andere EU-gerelateerde items. Dit verloopt, waar relevant, in samenwerking met Agrolink.

Verantwoordelijke organisatie(s)

Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek

● Jaarevaluatie 2017

14/06/2017

Op schema

Duiding bij jaarevaluatie

Ondersteunend advies m.b.t. EU projecten is deels reeds beschikbaar op intranet (onderzoek/EUcel). Opvolging EU onderzoeksbeleid (SCAR, Eranetten, JPI, ..) en internationale samenwerking (met opvolging bezoeken) is beschikbaar via SharePoint (diensten/onderzoek). Dit wordt verder uitgebouwd. Een eerste scenario voor de financiële opvolging van de Coördinatieprojecten wordt toegelicht op de DR van 2/05.

OD 3 ILVO 2017 - OD 3 ILVO 2017 Er wordt een nieuw telefoniesysteem geïntroduceerd in de loop van 2017.

Verantwoordelijke organisatie(s)

Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek

● Jaarevaluatie 2017

3/01/2018

Kleine afwijking

Duiding bij jaarevaluatie

Het project is opgestart met een vertraging, te wijten aan de zware administratieve last om samen te werken met HBPlus en vertraging bij het installeren van de SIP trunk (verbinding met PSTN) van de kant van Orange. SIP trunk is beschikbaar sinds november. Gebruikerstesten worden uitgevoerd en opleidingen worden gegeven. De uitgebreidere testfase wordt opgestart in januari 2018. De uitrol wordt voorzien vanaf februari 2018.

ILVO S.D. 2 - ILVO S.D.2: Er wordt proactief en performant gecommuniceerd met het beleid, de stakeholders en de maatschappij

Verantwoordelijke organisatie(s)

Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek

OD4 ILVO 2017 - OD4 ILVO 2017 Er wordt een communicatieplan opgemaakt om op een gestructureerde wijze proactief en performant te communiceren

Verantwoordelijke organisatie(s)

Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek

● Jaarevaluatie 2017

3/01/2018

Op schema

Duiding bij jaarevaluatie

Het communicatieplan werd voorgelegd aan de Directieraad van 15/09 en goedgekeurd. Audit Vlaanderen werd op de hoogte gebracht. Het communicatieplan werd intern gecommuniceerd via intranet en zal in het nieuwe ondernemingsplan worden opgenomen.

ILVO S.D. 3 - ILVO S.D.3: Het ILVO onderzoek is afgestemd op de toekomstige maatschappelijke evoluties en de

Verantwoordelijke organisatie(s)

Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek

OD 5 ILVO 2017 - OD5 ILVO 2017 ILVO voert het actieplan 'Energie-efficiëntie' uit teneinde de normen voor 2030 te halen die opgelegd worden door de Vlaamse overheid

Verantwoordelijke organisatie(s)

Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek

● Jaarevaluatie 2017

22/01/2018

Op schema

Duiding bij jaarevaluatie

Tijdens de DR van 21/03 worden de eerste plannen toegelicht en goedgekeurd. ILVO diende een subsidiedossier in m.b.t. de reductie van het ILVO- energieverbruik. Projecten hebben betrekking op de hoofdgebouwen (vensters, dakisolatie, verlichting, CV en vervanging gasketel). Een definitieve keuze werd gemaakt aan de hand van warmteverliesberekeningen welke het energieverbruik correct in kaart brengen.

Op 14/4 werden 3 dossiers ingediend: voor de aardappelloods (vernieuwing ketel + vervanging stookolie naar gas), kippenstallen 10 en 11 (muur- en dakisolatie), administratief gebouw D68 (dakisolatie)

Op 7/4 werd een dossier ingediend om het referentieverbruik van ILVO vast te leggen. Het VEB erkende het moeilijke dossier van ILVO en stelde voor om eind dit jaar een aanpassing van de doelstelling te vragen.

Begin juli werd een verslag opgemaakt en voorgesteld met het energieprofiel per site.

Voor 2 dossiers zijn subsidies toegekend: dakisolatie D68 en stookinstallatie aardappelloods P96

Tijdens de DR van 12/10 werd de visie op duurzame mobiliteit binnen ILVO toegelicht. Ook het actieplan Gedrag wordt mee opgenomen binnen het werk van de energiecoördinator. er werden eerste contacten gelegd voor de studie met studie bureau Tempera (i.s.m. dept Kanselarij en Bestuur).

Uitvoering voorbereidende studie stookplaats Plant

Uitvoering isolatie stoomleidingen TV370

ILVO S.D. 4 - ILVO S.D.4: Het ILVO-onderzoek, het advies- en de dienstverlening verloopt klantgericht, kwalitatief, toepassingsgericht en innovatief

Verantwoordelijke organisatie(s)

Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek

OD 6 ILVO 2017 - OD6 ILVO 2017 Teneinde op een meer correcte manier te voldoen aan de regelgeving voert ILVO een BTW boekhouding in.

Verantwoordelijke organisatie(s)

Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek

● **Jaarevaluatie 2017**

10/01/2018

Op schema

Duiding bij jaarevaluatie

De BTW boekhouding werd ingevoerd en is operationeel in het nieuwe boekingspakket van Axi.

OD 7 ILVO 2017 - OD7 ILVO 2017 Er wordt een nieuw boekhoudpakket voor EV ILVO geïmplementeerd om een optimale werking van de EV-boekhouding onder het geldende Btw-regime te bestendigen.

Verantwoordelijke organisatie(s)

Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek

● **Jaarevaluatie 2017**

10/01/2018

Op schema

Duiding bij jaarevaluatie

Axi werd ingevoerd en is operationeel.

OD 8 ILVO 2017 - OD8 ILVO 2017 Voor de boekhouding van IVA ILVO wordt aangesloten bij het centrale boekhoudkantoor op Vlaams niveau.

Verantwoordelijke organisatie(s)

Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek

● **Jaarevaluatie 2017**

22/01/2018

Op schema

Duiding bij jaarevaluatie

Er werd beslist een aankoopcentrale op te richten met aanvangsdatum 1/1/2018 waardoor er gebruik zal worden gemaakt van de bestelprocedure van Axi en er een periodieke maandelijkse doorrekening zal plaats vinden.
E-invoicing en het gebruik van de postkamer worden toegepast in Orafin.

OD 9 ILVO 2017 - OD9 ILVO 2017 Om een gestructureerde opvolging van de onderzoeksprojecten mogelijk te maken wordt een webtool verder uitgewerkt in afstemming met de cel financiën, IT en OC.

Verantwoordelijke organisatie(s)

Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek

● **Jaarevaluatie 2017**

19/01/2018

Op schema

Duiding bij jaarevaluatie

De Loontool is volledig uitgewerkt en werd operationeel, de nodige communicatie werd voorzien.

De uitwerking van het projectbeheer (nieuwe ODIS) en de personeelsplanning werd afgerond. IT vatte het programmeerwerk aan. Bij de personeelsplanning zit dit in een testfase, voor ODIS wordt dit aangevat. De nieuwe ODIS werd aan het management voorgesteld.

De eerste uitwerking van de budgettool vindt plaats.

OD 10 ILVO 2017 - OD10 ILVO 2017 Er wordt nagestreefd om de wetenschappelijke onderzoeksdata op een meer verantwoorde wijze te verankeren.

Verantwoordelijke organisatie(s)

Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek

● **Jaarevaluatie 2017**

22/01/2018

Op schema

Duiding bij jaarevaluatie

De ODIS web toepassing is in opbouw. Voor de datamanagementplannen wordt begin 2018 de knoop doorgehakt – mogelijk sluit ILVO aan bij het consortium achter Data Management Plan (DMP)-online. Via deze tool geven we aan hoe we onze data genereren en bijhouden.

OD 11 ILVO 2017 - OD11 ILVO 2017 ILVO zal haar risicobeleid met het oog op het waarborgen van de continuïteit verder professionaliseren.

Verantwoordelijke organisatie(s)

Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek

● **Jaarevaluatie 2017**

10/01/2018

Op schema

Duiding bij jaarevaluatie

De nieuwe aanpak wordt toegepast bij de risico-analyse 2017 en tussentijds gerapporteerd aan Audit Vlaanderen. ILVO verzorgt de verdere uitwerking van de aanbevelingen.

ILVO S.D. 5 - ILVO S.D.5: Er heerst een overkoepelende open cultuur waarbinnen streefdoelen van ILVO primeren boven de belangen van de onderzoeksgroep of de individuele medewerker en de voorbeeldfunctie wordt uitgedragen.

Verantwoordelijke organisatie(s)

Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek

OD 12 ILVO 2017 - OD12 ILVO 2017 We zetten in op een open cultuur zodat alle job gerelateerde aangelegenheden op een respectvolle manier bespreekbaar zijn tussen leidinggevende en medewerker (in beide richtingen) en tussen collega's onder elkaar ongeacht functie, graad of opleiding.

Verantwoordelijke organisatie(s)

Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek

● **Jaarevaluatie 2017**

10/01/2018

Op schema

Duiding bij jaarevaluatie

Een samenwerkingsverband over de inhoudelijke analyses tussen Visserij en T&V werd geconcretiseerd (ook het vlak van het gebruik van machines en installaties).

Op 22/06 vond de Cultuur en Waardendag plaats. Dit bleek een groot succes. Er werd heel wat input verzameld waarmee de projectgroep verder aan de slag ging. Het waardenverhaal werd geïntegreerd in de nieuwe onderzoeksstrategie. De ILVO-waarden blijken reeds goed gekend te zijn bij de medewerkers. Er wordt blijvend ingezet op algemene betrokkenheid en doorvertaling binnen elke functie.

ILVO S.D. 6 - ILVO S.D.6: ILVO is zowel nationaal als internationaal gekend voor haar kerntaken

Verantwoordelijke organisatie(s)

Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek

OD 13 ILVO 2017 - OD13 ILVO 2017 ILVO ontvangt gericht proactief en responsief (buitenlandse) delegaties en biedt hen een geschikt inhoudelijk programma aan.

Verantwoordelijke organisatie(s)

Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek

● **Jaarevaluatie 2017**

10/01/2018

Op schema

Duiding bij jaarevaluatie

Er werd een draaiboek uitgewerkt voor het ontvangst van internationale bezoekers. Via een centralisatie van de presentaties op SharePoint is een continue opvolging door alle onderzoekers mogelijk.

ILVO S.D. 7 - ILVO S.D.7: ILVO is een aangename werkplek voor alle medewerkers en investeert optimaal in menselijk kapitaal

Verantwoordelijke organisatie(s)

Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek

OD 14 ILVO 2017 - OD14 ILVO 2017 We werken aan een duurzame motivatie van onze medewerkers door tegemoet te komen aan de behoefte aan competentie, autonomie en verbondenheid om burn-out of een teveel aan stress te voorkomen.

Verantwoordelijke organisatie(s)

Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek

● **Jaarevaluatie 2017**

10/01/2018

Op schema

Duiding bij jaarevaluatie

De opleiding 'time management' vond tweemaal plaats.

Het traject i.s.m. Prime Performance werd doorlopen. Er vonden workshops plaats in maart en april. De DR gaf haar prioritaire acties aan binnen het plan 'Preventie van psychosociale risico's op het werk'. De uitvoering van de initiatieven wordt gespreid over de periode 2017-'19. Een aantal acties worden ondersteund door 'Better Minds at Work' (raamcontract VO).

De mogelijkheid tot het opnemen van een nieuwe functie via interne mobiliteit wordt ook gezien als een belangrijk instrument ter voorkoming van burn-out.

OD 15 ILVo 2017 - OD15 ILVO 2017 Met het oog op het verbeteren van de veiligheid wordt het ganse elektriciteitscircuit van ILVO in kaart gebracht en aangepast waar nodig.

Verantwoordelijke organisatie(s)

Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek

● Jaarevaluatie 2017

22/01/2018

Op schema

Duiding bij jaarevaluatie

Degelijk toezicht en onderhoud van de elektrische installaties zijn niet alleen noodzakelijk vanuit veiligheidsstandpunt maar eveneens omwille van de garantie welke dit biedt betreffende de continuïteit van het onderzoek. In dit kader worden alle elektrische installaties in functie van het risico op ongevallen en de kans op falen gecontroleerd en waar nodig aangepast. Het wegwerken van de veiligheidsrisico's is hierbij de prioriteit:

Stand van zaken besproken op DR van 12/10/17 en EOC van 8/11/17

Aankoop J-soft

D68-92: aanpassingen via extern bedrijf en keuring 2 stallen

Plant: inventariseren van installaties met hoog risico

ILVO S.D. 8 - ILVO S.D.8: Medewerkers zijn op een verantwoorde wijze flexibel inzetbaar

Verantwoordelijke organisatie(s)

Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek

OD 16 ILVO 2017 - OD16 ILVO 2017 We bereiden onze organisatie en onze personeelsleden voor op een modern loopbaanbeleid binnen de strikte beperkingen van het budget.

Verantwoordelijke organisatie(s)

Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek

● Jaarevaluatie 2017

22/01/2018

Op schema

Duiding bij jaarevaluatie

De DR staat overtuigd achter het principe van interne ILVO-mobiliteit om vacatures in te vullen en is erg tevreden over de recente ervaringen. De strategische DR van november besprak de toekomstige aanpak voor het PEP op basis van de functiefamilies. In 2018 wordt dit verder uitgewerkt.

ILVO S.D. 9 - ILVO S.D.9: Onderzoeksresultaten worden optimaal gevaloriseerd

Verantwoordelijke organisatie(s)

Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek

OD 17 ILVO 2017 - OD17 ILVO 2017 Er wordt gezocht op welke manier valorisatieopportunities van onderzoeksprojecten zowel bij de start als bij het afsluiten van het project in kaart kunnen gebracht worden.

Verantwoordelijke organisatie(s)

Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek

● **Jaarevaluatie 2017**

10/01/2018

Op schema

Duiding bij jaarevaluatie

De vernieuwde ODIS werd verder geconcretiseerd, hierbij kunnen op een gestandaardiseerde manier kick-off meetings georganiseerd worden waarin ook valorisatie-opportunities aan bod komen. De ODIS web toepassing (in ontwikkeling) laat een meer gestructureerd contractbeheer toe. Er zal een jurist aangeworven worden bij de centrale diensten om het contractbeheer verder te professionaliseren.

Er werd een nota m.b.t. het ILVO-valorisatiebeleid uitgewerkt, besproken tijdens de Strategische DR van november. Hier werden de klijntijnen afgesproken voor het toekomstig ILVO-valorisatiebeleid. De verdere implementatie zal in 2018 plaats vinden.

LV SD.1 - LV SD.1 Duurzame bedrijfsvoering wordt voorop gezet in de Flanders Agrofood Valley

Verantwoordelijke organisatie(s)

Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek

OD LV 1.2 - OD LV 1.2 De juiste bedrijfsvorm en de juiste financiering bepalen mee de toekomst

Verantwoordelijke organisatie(s)

Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek

● **Jaarevaluatie 2017**

18/01/2018

Op schema

Duiding bij jaarevaluatie

Het oorspronkelijk Valduvisproject loopt verder als online beschikbare tool waarbij vissers hun duurzaamheidsscores kunnen laten berekenen. Het project rond vissilage gaat intussen door. De eerste tests zagen er goed uit. Het verdere verloop van businessplan hierrond wordt besproken.

OD LV 1.3 - OD LV 1.3 Een optimaal ondersteuningskader bieden voor een duurzame bedrijfsvorming in een Europese context.

Verantwoordelijke organisatie(s)

Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek

● **Jaarevaluatie 2017**

10/01/2018

Op schema

Duiding bij jaarevaluatie

De interventie maatregel werd opgeheven. Er werden 20.000 analyses uitgevoerd voor de volledige Benelux.

OD LV 1.4 - OD LV 1.4 Professionalisering faciliteren door continue aandacht voor vorming, opleiding en advisering.

Verantwoordelijke organisatie(s)

Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek

● **Jaarevaluatie 2017**

22/01/2018

Op schema

Duiding bij jaarevaluatie

Kratos werd in het voorjaar officieel gelanceerd via een studiedag. De steunmaatregel is operationeel voor de verwerking van landbouw productie; bedrijven en kleinere thuisverwerkers vinden als gevolg hiervan steeds meer hun weg naar de Food Pilot. Ook de ondersteuning via de KMO portefeuille lopen vlot. Elke week komen er nieuwe projectaanvragen binnen.

OD LV 1.5 - OD LV 1.5 Blijvend inzetten op ondersteuning van mensen en bedrijven

Verantwoordelijke organisatie(s)

Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek

● **Jaarevaluatie 2017**

22/01/2018

Op schema

Duiding bij jaarevaluatie

De Living Labs werden uitdrukkelijk opgenomen in onze nieuwe onderzoeksstrategie. Het ILVO living lab agro-ecologie en biolandbouw maakt deel uit van het nieuwe strategische plan Biolandbouw. De living labs voor de dierlijke sector zijn in voorbereiding. We zien deze labs als ontmoetingsplaats van fundamenteel en toegepast onderzoek met de bedrijven, industrie en politiek.

LV SD.2 - LV SD.2 Flanders Agrofood Valley wordt op de kaart gezet in binnen- en buitenland

Verantwoordelijke organisatie(s)

Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek

OD LV 2.1 - OD LV 2.1 De overheid ondersteunt de export van Vlaamse landbouwproducten.

Verantwoordelijke organisatie(s)

Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek

● **Jaarevaluatie 2017**

10/01/2018

Op schema

Duiding bij jaarevaluatie

De uitvoering van deze doelstelling verloopt volgens planning.

OD LV 2.3 - OD LV 2.3 Nichemarkten krijgen de aandacht die ze verdienen.

Verantwoordelijke organisatie(s)

Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek

● **Jaarevaluatie 2017**

22/01/2018

Op schema

Duiding bij jaarevaluatie

Voor de meerwaardecreatie wordt er gemikt op twee sporen: onderzoek naar kostenbesparing en onderzoek naar producten met een hoge toegevoegde waarde (bv hogere marktwaarde, betere nutritionele eigenschappen, ...).

OD LV 2.4 - OD LV 2.4 De biologische productie in Vlaanderen blijft verder groeien.

Verantwoordelijke organisatie(s)

Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek

● **Jaarevaluatie 2017**

22/01/2018

Op schema

Duiding bij jaarevaluatie

Er werd beslist om een deel van de schaarse strategische middelen te besteden aan een doctoraatsonderzoek rond het bodemmicrobioom om bacteriële populaties in kaart te brengen die een gunstig effect hebben op planten + ziektedruk kunnen verlagen. Er werden twee doctoraatsstudenten aangeworven en opgestart.

LV SD.3 - LV SD.3 De agrofoodketen staat sterk in Vlaanderen

Verantwoordelijke organisatie(s)

OD LV 3.1 - OD LV 3.1 Duurzaamheid is een verhaal van de ganse keten.

Verantwoordelijke organisatie(s)

Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek

● Jaarevaluatie 2017

10/01/2018

Op schema

Duiding bij jaarevaluatie

De uitvoering van deze doelstelling verloopt volgens planning.

OD LV 3.3 - OD LV 3.3 Ondersteunen van de agrovoedingssector in zijn geheel.

Verantwoordelijke organisatie(s)

Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek

● Jaarevaluatie 2017

10/01/2018

Op schema

Duiding bij jaarevaluatie

Het aantal analyses is nog steeds in stijgende lijn, bedrijven vinden steeds vlotter hun weg. Het Kratosysteem zal hier in de toekomst steeds beter toe bijdragen.

LV SD.4 - LV SD.4 Flanders Agrofood Valley houdt rekening met zijn omgeving.

Verantwoordelijke organisatie(s)

Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek

OD LV 4.1 - OD LV 4.1 Uitdagingen voortkomend uit andere beleidsdomeinen worden opgevolgd, want deze vormen mee de landbouw van morgen

Verantwoordelijke organisatie(s)

Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek

● Jaarevaluatie 2017

22/01/2018

Op schema

Duiding bij jaarevaluatie

Het expertisecentrum landbouw-klimaat is operationeel. Een interne studiedag 'klimaat' vond plaats. Er werden enkele nieuwe onderzoeksprojecten rond klimaat opgestart.

OD LV 4.3 - OD LV 4.3 Zowel ondersteunend en flankerend beleid als onderzoek sturen mee in de juiste richting.

Verantwoordelijke organisatie(s)

Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek

● Jaarevaluatie 2017

10/01/2018

Op schema

Duiding bij jaarevaluatie

De werkgroep komt hierrond regelmatig samen. Er werd ook een betreffend rapport gepubliceerd.

OD LV 4.4 - OD LV 4.4 Exploreren van duurzame alternatieven in de visserij

Verantwoordelijke organisatie(s)

Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek

● **Jaarevaluatie 2017**

10/01/2018

Op schema

Duiding bij jaarevaluatie

Het oorspronkelijk Valduvisproject loopt verder als online beschikbare tool waarbij vissers hun duurzaamheidsscores kunnen laten berekenen. Ook voor het TECHVIS-project is er een beschikbare website.

OD VL 4.6 - OD LV 4.6 Kiezen voor een voedingssysteem met maximale valorisatie van de landbouw- en visserijproducten.

Verantwoordelijke organisatie(s)

Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek

● **Jaarevaluatie 2017**

22/01/2018

Op schema

Duiding bij jaarevaluatie

De PhD's in het kader van het Genesis-project zijn allemaal afgelopen. Het laatste doctoraat werd afgerond midden 2017 en bestudeerde de nevenstromen in land- en tuinbouw.

LV SD.5 - LV SD.5 Innovatie is de sleutel van de toekomst van Flanders Agrofood Valley

Verantwoordelijke organisatie(s)

Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek

OD LV 5.1 - OD LV 5.1 Een geïntegreerd onderzoeks- en innovatiebeleid voeren is primordiaal.

Verantwoordelijke organisatie(s)

Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek

● **Jaarevaluatie 2017**

10/01/2018

Op schema

Duiding bij jaarevaluatie

ILVO blijft een constructieve en loyale partner binnen Agrolink. In april werd er een internationale goedgewaardeerde studiedag gehouden rond Agriculture 4.0. Agrolink wordt formeel erkend als samenwerkingsverband door de overheid. Het innovatief bedrijfsnetwerk SDF (Smart Digital Farming) werd opgesteld volgens planning. Er werd in dit kader een project manager aangesteld. Alle 18 partners hebben opnieuw hun lidmaatschap verlengd voor 2018. Het voorzitterschap werd overgedragen. Er loopt een vacature voor een halftijds administratieve kracht.

OD LV 5.2 - OD LV 5.2 De kwaliteit van het uitgangsmateriaal moeten we blijven verzekeren

Verantwoordelijke organisatie(s)

Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek

● **Jaarevaluatie 2017**

10/01/2018

Op schema

Duiding bij jaarevaluatie

De uitvoering van deze operationele doelstelling verloopt volgens planning.

OD LV 5.3 - OD LV 5.3 We richten ons ook op biotechnologie en productinnovatie.

Verantwoordelijke organisatie(s)

● **Jaarevaluatie 2017**

22/01/2018

Op schema

Duiding bij jaarevaluatie

Er worden strategisch schaarse middelen ingezet voor de aanwerving van een doctoraatsstudent om Crispr/cas te introduceren binnen ILVO in samenwerking met het VIB. Deze bursaal werd in 2017 aangeworven.

OD LV 5.4 - OD LV 5.4 Visserij en aquacultuur

Verantwoordelijke organisatie(s)

Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek

● **Jaarevaluatie 2017**

22/01/2018

Op schema

Duiding bij jaarevaluatie

De labo's in het nieuwe gebouw zijn volledig operationeel. Deze worden in samenwerking met UGent verder uitgebouwd als internationaal onderzoekscentrum. Potentiële valorisatiepistes worden onderzocht.

LV SD.6 - LV SD.6 De overheid is partner van Flanders Agrofood Valley

Verantwoordelijke organisatie(s)

Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek

OD LV 6.1 - OD LV 6.1 De overheid wordt slagkrachtiger als hefboom voor duurzaam ondernemerschap.

Verantwoordelijke organisatie(s)

Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek

● **Jaarevaluatie 2017**

10/01/2018

Op schema

Duiding bij jaarevaluatie

De uitvoering van de gerelateerde operationele doelstellingen is na te gaan bij de individuele opvolging.

OD LV 6.3 - OD LV 6.3 Een communicatieve overheid zorgt voor kennis en draagvlak.

Verantwoordelijke organisatie(s)

Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek

● **Jaarevaluatie 2017**

12/01/2018

Op schema

Duiding bij jaarevaluatie

Onder deze OD valt de dagelijkse referentiewerking, de dienstverlening en de adviesverleningstaken van ILVO. Deze zijn allemaal actief.

Plant:

Referentiewerking

- Gemandateerde referentiewerking (Onderzoek naar Cultuur- en Gebruikswaarde (CGW) van landbouwgewassen en Onderscheidbaarheid, Homogeniteit en Bestendigheid (OHB)
- Referentie-instelling voor CPVO, Europees kwekersrechtonderzoek voor begonia en cichorei
- Erkend Nationaal referentielaboratorium voor het FAVV (NRL plantengezondheid)
- Ringtesten - plant en bodemanalyses

Dienstverlening

- Labo-analyses: Teelt en Omgeving; chemische en fysische analyses van plant en bodem volgens een Belac accreditatie
- Diagnosecentrum voor Planten, diagnostiek en analyses van plantenziekten en –plagen volgens een Belac accreditatie in een ISO14001 gecertificeerde omgeving;
- Nieuwe cultivars van land- en tuinbouwgewassen, siergewassen voor land- en tuinbouwsector
- Ploïdiebepalingen, genetische en genomische bepalingen en fenotypering van planten
- Technische dienstverlening (Plant en Teelt),

Advies

- Adviesverlening aan KMO's en bedrijven (Technopool Sierteelt, Duurzaamheidsbeoordelingen, proefveldwerking en serreproeven)
- Netwerk Onderzoek Biologische Landbouw & voeding, - Adviesverlening aan organisaties en netwerken (Bodemvruchtbaarheid, biologische landbouw,)

T&V:

Referentiewerking:

- Spuittechniek volgens een Belac accreditatie
- Evaluatie testkits antibioticabepaling in voedingsproducten volgens Belac accreditatie voor de zelfstandige laboratoria en laboratoria aanwezig in de voedingsindustrie
- Gemandateerde referentiewerking (Begeleiding Melkcontrolecentrum (MCC)- Vlaanderen,
- Gemandateerde referentiewerking omtrent Luchtemissies en duurzame productietechnieken in de landbouw (dotatie vanuit LNE,);
- Erkend Nationaal referentielaboratorium voor het FAVV (NRL melk en melkproducten, NRL residuen van diergeneesmiddelen, NRL GGO's, NRL allergenen, NRL Watergehaltebepaling in pluimvee)

Dienstverlening:

- Keuringen van installaties voor melktechniek via de werking CONTROL
- Uitvoering van de keuring van spuittoestellen in opdracht van het FAVV onder Belac accreditatie,);
- Labo-analyses: Voedingsanalyses volgens een Belac accreditatie in een ISO14001 geaccrediteerde omgeving;
- Food Pilot: innovaties in de voedingsindustrie (met nadruk op KMO's) via aanbieden van piloottesten (in samenwerking met Flanders' FOOD), en gerelateerde voedingsanalyses

Adviesverlening:

- Adviesverlening aan overheden (Certificatie van het Vlaamse PDPO, Emissiearme stalsystemen, Ondervoorzitterschap van het Wetenschappelijk Comité van het FAVV, Lid van de Hoge Gezondheidsraad, lid van het wetenschappelijk GMO panel van EFSA en van diverse EFSA werkgroepen behorende tot het BIOHAZ, FEEDAP en CEF panel, lid van de JRC referentiewerkgroep omtrent GMO detectie
- Adviesverlening aan KMO's en bedrijven in de voedingssector

Dier:

Dienstverlening

- Preventagri, veiligheid in land- en tuinbouw
- Varkensloket
- Dienstverlening aan KMO's en bedrijven in de veevoedersector
- Dienstverlening aan KMO's, reders, schippers, enz. in de visserijsector
- Dienstverlening aan KMO's en bedrijven m.b.t. aquacultuur (zeewater voor aquaria)
- Labo-analyses voor de dierlijke sector (veevoeders, faeces, melk, bloed, pensvocht, enz.) volgens ISO 17025
- Labo-analyses voor de visserijsector (viskwaliteit, authenticiteit, visserijtechnieken, contaminanten, enz.) volgens ISO 17025
- Chemische en Biologische milieumonitoring in het kader van zandwinning, baggerwerken, windmolenparken, IHD, enz.

Referentiewerking

- Gemandateerde opdracht: National Data Gathering Program: visserijbeheer
- Referentiewerking labo- analyses ANIMALAB (Animal and Marine Lab) volgens ISO 17025

Adviesverlening

- Adviesverlening aan KMO's en bedrijven in de veevoedersector
- Adviesverlening aan KMO's, reders, schippers, enz. in de visserijsector
- Adviesverlening aan KMO's en bedrijven m.b.t. aquacultuur
- Adviesverlening aan overheden (Wetenschappelijk team VLM emissie-arme stalsystemen, enz.)
- Consortium Kennisopbouw Luchtemissies Veehouderij (VEMIS)

L&M:

Dienstverlening:

- Certificatie van het Vlaamse PDPO
- Faciliteren van participatieve processen
- Kwantitatieve en modelmatige ondersteuning van beslissingsprocessen

LV SD.7 - LV SD.7 Het Vlaams platteland verdient een specifiek beleid.

Verantwoordelijke organisatie(s)

Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek

OD LV 7.1 - OD LV 7.1 Het plattelandsbeleid legt de basis voor duurzame ontwikkeling van het Vlaams platteland.

Verantwoordelijke organisatie(s)

Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek

● Jaarevaluatie 2017

10/01/2018

Op schema

Duiding bij jaarevaluatie

Het gerelateerde Europees project werd opgestart en loopt volgens planning.

[aanmaak rapport: 22/01/2018 15:41:30]

5. Rapportering Globaal Preventieplan en Jaaractieplan Welzijn 2017 ILVO:

<u>1. Prioritair</u>	
<p>Risicoanalyse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elektrische installaties • Food Pilot • Ateliers • Zee-activiteiten • Opleidingsattest besturen landbouwvoertuigen 	<p>Vervolg</p> <p>Vervolg</p> <p>Vervolg</p> <p>Vervolg</p> <p>Vervolg</p>
<p>Bedrijfsbezoeken:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opvolgen controle ventilatiesystemen bij landbouwers 	<p>Ok, voor 1 activiteit</p>
<u>2. Secundair</u>	
<p>Risicoanalyse gevaarlijke producten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bemonstering atmosfeer labo's 	<p>Niet uitgevoerd</p>
<p>Sensibilisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • alle sites: melden nieuwe projecten/aankopen • Dier 68: werken met dieren 	<p>Ok</p> <p>Ok</p>
<p>Opleiding:</p> <ul style="list-style-type: none"> • EHBO, heftruck, BA5, ... 	<p>Ok</p>

6. Rapportage Gelijke Kansen- en Diversiteitsplan 2017 ILVO

1. Structureel verankeren van gelijke kansen en diversiteit

Actie	Indicatoren	Realisatie
Jaarlijks opmaken van een 'Gelijke kansen- en diversiteitsplan' (rekening houdend met de adviezen vanuit de Dienst Diversiteitsbeleid en geënt op het plan van het departement LV)	Goedgekeurd 'Gelijke kansen- en diversiteitsjaarplan.	Gelijke kansen en diversiteitsplan werd goedgekeurd (DR 31.01.2017)
Deelname aan de werkgroep diversiteit LV	% deelnames.	Wordt niet meer georganiseerd
Deelname van diversiteitsambtenaar ILVO aan commissies Diversiteitsbeleid (i.s.m. de diversiteitsambtenaar departement LV)	% aanwezigheden vanuit LV.	80%. Aanwezig op 4 van de 5 samenkomsten
Deelname vanuit ILVO aan Mozaïko, (het nieuwe netwerk VO rond thema migratieachtergrond)	% deelname vanuit ILVO.	75%. Aanwezig op 3 van de 4 samenkomsten.
Streefcijfers (we kiezen er voor om geen entiteit specifieke streefcijfers op te nemen in dit plan en richten ons wat dat betreft volledig op de verwachting vanuit de Vlaamse overheid)	Behalen van de doelstelling gesteld vanuit de Vlaamse overheid.	Cijfers worden onderaan weergegeven bij doelgroepenoverzicht

2. Instroom en retentie bevorderen

Actie	Indicatoren	Realisatie
Opstellen van neutrale vacatures (taalgebruik) en inschrijven van diversiteitsclausule in vacature	% van de vacatures	100%
Functiebeschrijving standaard doorsturen naar toeleidersorganisaties (*1)	% doorgestuurde vacatures t.a.v. aantal vacatures	100% vacatures VO. Voor vacatures EV gebeurt dit niet.
Aandacht voor het aanbieden van stageplaatsen voor personen met migratieachtergrond (*2) en personen met een arbeidshandicap (*3)	Stagiairs uit doelgroepen.	Er werden 57 stageplaatsen aangeboden, waarvan er 6 werden toegewezen aan personen met een migratieachtergrond en 4 aan personen met een handicap of chronische ziekte
Re-integratiebeleid: (o.a. via brochure voor langdurig zieken, ondersteuning van	Gebruik van instrumenten.	In 2017 werd via coaching ondersteuning geboden (occasioneel)

leidinggevend, ...)		
Perspectiefgesprekken met alle personeelsleden vanaf 55 jaar waarbij wordt vooruit gekeken naar niet enkel het komende kalenderjaar maar ook naar de daaropvolgende jaren.	% aantal perspectiefgesprekken (als onderdeel van PLOEG) bij 55 jarigen en ouder Verplicht onderdeel van het PLOEG gesprek bij 55 jarigen en ouder.	Alle eerste evaluatoren worden hiertoe aangespoord. Vermoeden van 100%.
Opvolgen en tijdig hernieuwen van integratieprotocols van personen met chronische ziekte (*4) of beperking en uitvoeren van werkpostaanpassingen	Aantal opgestelde IP's t.o.v. nood en naleving van bestaande IP's	2 IP's (1 Plant en 1 T&V)

3. Doorstroom bevorderen

Actie	Indicatoren	Realisatie
Acties rond genderevenwicht: <ul style="list-style-type: none"> - Stimuleren (van vrouwen) om leidinggevende capaciteiten te ontwikkelen via VTO - Genderevenwicht nastreven in jury selecties 	<ul style="list-style-type: none"> - aantal vrouwelijke deelnemers aan opleidingen m.b.t. leidinggeven - % jury's met enkel M of V 	Opleiding "Verbindende communicatie" door 37 vrouwelijke personeelsleden gevolgd Er is aandacht voor een eerlijke genderverdeling bij het bepalen van jury's.
Aanbod coaching	% vrouwelijke leidinggevend die (met het accent op het ontwikkelen van leidinggevende vaardigheden) beroep doen op coaching	3 vrouwelijke leidinggevend vonden de weg naar coaching m.b.t. ontwikkeling leidinggevende vaardigheden (samen 7 gesprekken)

4. Sensibiliseren en draagvlak creëren

Actie	Indicatoren	Realisatie
Ondersteunen en bekend maken sensibiliseringsacties vanuit Dienst Diversiteitsbeleid	lfv de actie	In 2017 werden de acties vanuit de Dienst Diversiteit via ons intranet ILVO bekendgemaakt.
Artikels in comILVO	Aantal items in 2017 waarin aandacht werd besteed aan diversiteit	Er is constante aandacht voor het thema diversiteit binnen comILVO
ILVO websites toegankelijker maken (Any Surfer label)	Evolutie van % toegankelijk	De ILVO website wordt waar mogelijk toegankelijk gemaakt

5. Overzicht doelgroepen in het kader van gelijke kansen en diversiteitsbeleid 2017

niveau	VO		EV		Totaal	
	aantal	VTE	aantal	VTE	aantal	%
ervaren wn's	148	131,0	76	66,2	224	37,9
arbeidshandicap	2	1,8	3	2,5	5	0,8
allochtone afkomst	8	7,7	36	34,8	44	7,4
vrouwelijke wn's	127	105,2	181	167,9	308	52,1
kortgeschoolden	43	34,6	10	9,8	53	9,0
A2 vrouwen	7	6,8	0	0,0	7	41,2

(*1): Toeleidersorganisaties: een "toeleider m.b.t. diversiteit" vormt een brugfiguur tussen de doelgroep en diensten en organisaties uit verschillende sectoren.

(*2): Personen met een migratieachtergrond:

Medewerkers met een nationaliteit van een land buiten de EU-15 (de vijftien landen die de oorspronkelijke Europese Unie vormden op 15 januari 1995) of medewerkers van wie minstens één ouder of twee grootouders de nationaliteit hebben van een land buiten de EU-15.

(*3): Personen met een "arbeidshandicap" zijn de personen met een aantasting van hun mentale, psychische, lichamelijke of zintuiglijke mogelijkheden, voor wie het uitzicht op het verwerven en behouden van een arbeidsplaats en op vooruitgang op die plaats, langdurig en in belangrijke mate beperkt is.

Het gaat om personen uit een van de volgende categorieën:

- ingeschreven bij het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap, voorheen het Vlaams Fonds voor de Sociale Integratie van Personen met een Handicap;
 - hoogste getuigschrift of diploma behaald hebben in het buitengewoon secundair onderwijs;
 - personen die door de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding erkend zijn als personen met een handicap;
 - personen die in aanmerking komen voor een inkomensvervangende tegemoetkoming of voor een integratietegemoetkoming, verstrekt aan personen met een handicap op basis van de wet van 27 februari 1987 houdende tegemoetkomingen aan personen met een handicap;
 - personen die in het bezit zijn van een attest van minstens 66% arbeidsongeschiktheid van federale bestuursdirectie van de uitkeringen aan personen met een handicap;
 - personen die in het bezit zijn van een afschrift van een definitief geworden gerechtelijke beslissing, of van een attest van het Fonds voor Arbeidsongevallen, van de Administratieve Gezondheidsdienst of van het Fonds voor Beroepsziekten waaruit een arbeidsongeschiktheid blijkt van minstens 66 %.
- Personen van wie het hoogste diploma dat van bijzonder secundair onderwijs is, worden automatisch meegeteld als zijnde personen met een arbeidshandicap. In aanvulling van de hierboven vermelde personen worden de mensen die gebruik maken van een voordeel of een maatregel op basis van hun handicap eveneens beschouwd als personen met een arbeidshandicap. Concreet gaat het over personen die geworven zijn via een voorbehouden betrekking in uitvoering van art. 15 §4 van het VPS van 13.01.2006 en over personen die geworven zijn via het systeem van rendementsondersteuning.

(*4): Chronisch zieken: personeelsleden met een chronische ziekte die effect heeft op het werk. Om onder de doelgroep te vallen is erkenning nodig van de VDAB.

7. Kerntakenplan ILVO

Hoofdproces	Productieproces	Basisproces	Kwalitatieve beoordeling van bijdrage tot de doelstellingen	Kwalitatieve beoordeling van kerntaak	Beschrijvende informatie over de kwalitatieve beoordeling van de kerntaak	Procescategorie	ILVO Beleidsveld	bruto VTE over juni 2014				Actuele bruto VTE over juni 2015				Actuele bruto VTE over dec 2016				Actuele bruto VTE over dec 2017				Klanten/Doelgroepen / Belanghebbenden	Regelgeving: is er een Vlaams regelgevend kader	Aan welke regelgeving is dit proces onderhevig?	Is dit verdrag onderhevig aan federale, Europese of internationale regels?				
								A	B	C	D	Totaal	A	B	C	D	Totaal	A	B	C	D	Totaal	A					B	C	D	Totaal
1. Uitvoeren van wetten en decreten	1.1 Beleidsonderbouwend wetenschappelijk onderzoek	1.1.1 Uitvoeren van Onderzoeksprogramma 'Beleidsonderbouwend Onderzoek'	SD 1 -2-3-4-5-6	Behouden in huidige vorm	Het uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek is de basistaak van ILVO - personeel van IVA wordt ingeschakeld in de uitvoering van het goedgekeurde programma van Beleidsonderbouwend onderzoek en de bijhorende dienst- en adviesverlening.	Kernproces	Landbouw en Zeevisserij	62.5	20.5	28.6	111.6	55.8	25.9	26.5	108.20	54.96	26.27	23.60	104.83	55.25	25.19	22.46	102.90	overheid / sectororganisaties / landbouwers / vissers	ja	VR 9/12/2005					
		1.1.2 Uitvoeren van Onderzoeksprogramma 'Kennisopbouwend Onderzoek'	SD 1 -2-3-4-5-6	Behouden in huidige vorm	Het uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek is de basistaak van ILVO - personeel van IVA wordt in beperkte mate ingeschakeld in de uitvoering van het goedgekeurde programma van kennisopbouwend onderzoek en de bijhorende dienst- en adviesverlening. Bulk van de middelen voor de uitvoering van dit programma wordt geleverd door het Eigen Vermogen van ILVO.	Kernproces	Landbouw en Zeevisserij	16.3	10.0	7.4	33.70	16.8	7.8	8.0	32.6	16.6	7.9	7.1	31.7	16.68	7.60	6.78	31.06	overheid / sectororganisaties / landbouwers / vissers / wetenschappelijke wereld	ja	VR 9/12/2005					
		1.1.3 Publiceren en valoriseren van onderzoeksresultaten	SD 1 -2-3-4-5-6	Behouden in huidige vorm	Basistaak voor elke wetenschappelijke instelling. Publicatie en valorisatie omvat zowel een academische, vulgariserende, maatschappelijke en economische component.	Kernproces	Landbouw en Zeevisserij																	overheid / sectororganisaties / landbouwers / vissers / wetenschappelijke wereld	ja	VR 9/12/2005					
		1.1.4 Analyseren van en rapporteren over landbouw- en visserijgegevens	SD 1 -2-3-4-5-6	Behouden in huidige vorm	Essentiële taak om voeling en overzicht te behouden van wat er beweegt op gebied van landbouw en visserijonderzoek in andere regio's en lidstaten.	Kernproces	Landbouw en Zeevisserij																	overheid / sectororganisaties / landbouwers / vissers	ja	VR 9/12/2005					
		1.1.5 Opvolgen van (inter-) nationale wetenschappelijke publicaties en screening hiervan op beleidsrelevante info	SD 1 -2-3-4-5-6	Behouden in huidige vorm	Essentiële taak om voeling en overzicht te behouden van wat er beweegt op gebied van landbouw en visserijonderzoek in andere regio's en lidstaten.	Kernproces	Landbouw en Zeevisserij																	overheid / sectororganisaties / landbouwers / vissers	ja	VR 9/12/2005					
1.2 Beleidsonderbouwend dienst- en adviesverlening		1.2.1 Verlenen van diensten en producten aan overheid en derden	SD 1 -2-3-4-5-6	Behouden in huidige vorm	Basistaak voor elke wetenschappelijke instelling	Kernproces	Landbouw en Zeevisserij	6.1	12.3	8.2	26.6	13.3	6.2	6.3	25.8	13.1	6.3	5.6	25.0	13.17	6.00	5.35	24.52	overheid / sectororganisaties / landbouwers / vissers / wetenschappelijke wereld	ja	VR 9/12/2005					
		1.2.2 Ondersteunen van de vorming en opleiding van organisaties die aan voorlichting en ontwikkeling doen	SD 1 -2-3-4-5-6	Behouden in huidige vorm	Basistaak voor ILVO gezien zijn maatschappelijke functie	Kernproces	Landbouw en Zeevisserij																	ja	VR 9/12/2005						
		1.2.3 Verlenen van wetenschappelijke medewerking aan internationale, federale en gewestelijke initiatieven om de overheden in staat te stellen hun engagementen en verplichtingen dienaangaande na te komen	SD 1 -2-3-4-5-6	Optimalisatie aangewezen	Mogelijk zijn hier nog efficiëntiewinsten te boeken door betere afstemming van onderzoek met voorlichtingsdiensten	Kernproces	Landbouw en Zeevisserij																	ja	VR 9/12/2005						
		1.2.4 Toekennen van doctoraatsbeurzen	SD 1 -2-3-4-5-6	Behouden in huidige vorm	Procedures en randvoorwaarden rond toekennen van doctoraatsbeurzen wordt momenteel herbekeken binnen ILVO om opnieuw evenwicht te vinden tussen versterken van statutair kader en het aantrekken en begeleiden van nieuwe bursalen	Kernproces	Landbouw en Zeevisserij																	ja	VR 9/12/2005						
		1.2.5 Uitbouwen en ter beschikking stellen van FoodPilot	SD 1 -2-3-4-5-6	Optimalisatie aangewezen	Met de Food Pilot beschikt Vlaanderen over een toonaangevend, innovatieve fabriek van de toekomst. In het kader van de Flanders Food Valley moet dit verder uitgebouwd worden	Kernproces	Landbouw en Zeevisserij																								
		1.2.6 Faciliteren van Preventagri	SD 1 -2-3-4-5-6	Vatbaar voor afbouw		Kernproces	Landbouw en Zeevisserij																								
		1.2.7 Faciliteren van Varkensloket	SD 1 -2-3-4-5-6	Behouden in huidige vorm		Kernproces	Landbouw en Zeevisserij																								
		1.2.8 Organiseren van infosessies, demonstraties en studiedagen	SD 1 -2-3-4-5-6	Behouden in huidige vorm		Kernproces	Landbouw en Zeevisserij																								
		1.3 Uitvoeren van referentietaken		1.3.1 NRL Plantenziekten	SD 1 -2-3-4-5-6	Behouden in huidige vorm		Kernproces	Landbouw en Zeevisserij																	overheid / sectororganisaties / landbouwers / vissers	Neen	Federaal: MB 01/01/2013	ja		
				1.3.2 NRL allergenen	SD 1 -2-3-4-5-6	Behouden in huidige vorm		Kernproces	Landbouw en Zeevisserij																	Neen	Federaal: AM 19/04/2007	ja			
1.3.3 NRL keuring spuittoestellen	SD 1 -2-3-4-5-6			Behouden in huidige vorm		Kernproces	Landbouw en Zeevisserij																	Neen	BELAC accreditatiecertificaat 197 - INSP - ISO 17020	ja					
1.3.4 NRL GGO detectie	SD 1 -2-3-4-5-6			Behouden in huidige vorm		Kernproces	Landbouw en Zeevisserij																	Neen	EU: Verordening 1829/2003/EG, Verordeningen 882/2004 en 776/2006 - Federaal: MB 01/01/2013	ja					
1.3.5 NRL melk en zuivelproducten	SD 1 -2-3-4-5-6			Behouden in huidige vorm		Kernproces	Landbouw en Zeevisserij																	Neen	EU: Verordeningen 882/2004 en 776/2006 - Federaal: MB 01/01/2013	ja					

Hoofdproces	Productieproces	Basisproces	Kwalitatieve beoordeling van bijdrage tot de	Kwalitatieve beoordeling van	Beschrijvende informatie over de kwalitatieve beoordeling	Procescategorie	Beleidsveld	bruto VTE over juni 2014				Actuele bruto VTE over juni 2015				Actuele bruto VTE over dec 2016				Actuele bruto VTE over dec 2017				Klanten/Doelgroepen / Belanghebbenden	Regelgeving: is er een Vlaams regelgevend	Aan welke regelgeving is dit proces onderhevig?	Is dit verdrag onderhevig aan Federale, Europese of
		1.3.7 NRL residuen van diergeneesmiddelen	SD 1-2-3-4-5-6	Behouden in huidige vorm		Kernproces	Landbouw en Zeevisserij																	Neen	EU: Richtlijn 96/23/EG, Verordeningen 882/2004 en 776/2006 -- Federaal: MB 01/01/2013	ja	
		1.3.8 NRL Watergehalte in vlees van pluimvee	SD 1-2-3-4-5-6	Behouden in huidige vorm		Kernproces	Landbouw en Zeevisserij																	Neen	EU: Richtlijnen 1538/1991/EG en 433/2006/EG -- Federaal: MB 19/04/2007	ja	
		1.3.9 NRL Controle op de bepaling van de samenstelling van de melk	SD 1-2-3-4-5-6	Behouden in huidige vorm		Kernproces	Landbouw en Zeevisserij																	ja	MB 25/02/2009 en KB 21/12/2006		
								171,9				166,6				161,5				158,48							

8. Rapportage personeelsbesparingen

Situatie op 1/01/2018

Evolutie koppen VO

Personeelsaantal op 30-06-2014		uit vanaf 01-07-2014	reden	datum	in vanaf 01-07-2014	datum	Voorzien personeels aantal	Te besparen aantal	Te behalen personeelsaantal op 31-12-2019
278		*						29	249

* incl. 3

huishoudhouders

ILVO aantal	64	23	235
-------------	----	----	-----

Verween Els	uit dienst	1/09/2014	Brouckaert Jorne	contractueel	15/07/2014
Hunninck Marijke	uit dienst	1/09/2014	Vander Linden Jolien	statutair	1/09/2014
Cornelis Laurette	pensioen	1/10/2014	Vincke Dries	statutair	1/09/2014
Van Caenegem Thomas	uit dienst	1/12/2014	De Vlieghe Evy	statutair	1/01/2015
Brouckaert Jorne	uit dienst	1/01/2015	Verheyden Sofie	statutair	1/07/2015
Van Den Bossche Geert	uit dienst	1/02/2015	De Sutter Robin	statutair	1/09/2015
Wittouck Ronny	pensioen	1/03/2015	Wauters Erwin	statutair	1/10/2015
Vanhee Willy	uit dienst	18/02/2015	Vandenbrouck Regine	contractueel	3/11/2015
Van Rijckeghem Marc	pensioen	1/04/2015	Eeckhaut Tom	statutair	1/01/2016
Vincke Dries	uit dienst	1/05/2015	Hostens Kristian	statutair	1/01/2016
Messens Winy	uit dienst	1/06/2015	Rasschaert Geertrui	statutair	1/01/2016
Byl Maria	pensioen	1/06/2015	De Roo Inge	contractueel	1/01/2016
Vermeulen André	pensioen	1/06/2015	Cnops Gerda	statutair	1/05/2016
Depoorter Marc	pensioen	1/09/2015	Debode Jane	statutair	1/05/2016
Matthys Brigitta	pensioen	1/09/2015	Van Laere Katrijn	statutair	1/05/2016
Jacobs Martina	pensioen	1/09/2015	Wesemael Wim	statutair	1/05/2016
Coudeville Koen	uit dienst	1/09/2015	Van Alboom Eline	contractueel	1/07/2016
Mondelaers Koen	uit dienst	1/10/2015	Vanhauwaert Sabine	contractueel	1/01/2017
Wauters Erwin	w statutair	1/10/2015	Lourenço Marta	statutair	1/01/2017
De Sutter Robin	uit dienst	22/10/2015	Ampe Bart	statutair	1/04/2017
Dhondt Raoul	pensioen	1/11/2015	Pauwels Nayra	tijd. contract	1/10/2017
De Temmerman Bernadette	pensioen	1/12/2015	Van Vooren Nadia	contractueel	23/10/2017
Tahzima Rachid	uit dienst	1/12/2015	Demeyer Isabelle	contractueel	7/11/2018
Eeckhaut Tom	w statutair	1/01/2016			
Hostens Kristian	w statutair	1/01/2016			
Rasschaert Geertrui	w statutair	1/01/2016			
Vermeulen Adriën	overleden	2/02/2016			
Dossche Rebekka	contractueel	1/03/2016			
Cnops Gerda	w statutair	1/05/2016			
Debode Jane	w statutair	1/05/2016			
Van Laere Katrijn	w statutair	1/05/2016			
Wesemael Wim	w statutair	1/05/2016			
Staels Jan	pensioen	1/05/2016			
De Bruycker Magda	pensioen	1/05/2016			
Jacobs Marina	pensioen	1/07/2016			
Audenaert Myriam	pensioen	1/10/2016			
Delanghe Fernand	pensioen	1/11/2016			
Ravier Dirk	pensioen	1/11/2016			
Maertens Luc	pensioen	1/11/2016			
Vandenbrouck Regine	uit dienst	1/12/2016			
Bracke Mario	uit dienst	18/01/2017			
Van Alboom Eline	uit dienst	1/07/2017			
Vanderstocken Thomas	naar EV	1/03/2017			
Vleugels Tim	naar EV	1/04/2017			
De Deken Jozef	pensioen	1/05/2017			
Buysse Geert	uit dienst	14/06/2017			
Devenijns Lieven	naar EV	1/07/2017			
Bekaert Carine	uit dienst	29/07/2017			
	ambtshalve				
De Cock Tim	onbet verlof	1/09/2017			
De Roo Inge	uit dienst	1/01/2018			
De Wael Lutgarde	pensioen	1/01/2018			

verwacht in

verwacht uit	Merchiers Martine	pensioen	1/02/2018
	De Nys Martine	pensioen	1/02/2018
	Claeys Ellen	naar EV	1/03/2018
	Stouthuysen Dorine	pensioen	1/05/2018
	Van Gysegem Els	pensioen	1/05/2018
	Steyaert Josiane	pensioen	1/07/2018
	Dick Marleen	pensioen	1/11/2018

65 jaar in 2018	Lejeune Geert	pensioen	1/05/2018
	Seeuws Marie-Rose	pensioen	1/09/2018
65 jaar in 2019	Van Waes Johan	pensioen	1/05/2019
	De Vlieghe Alex	pensioen	1/06/2019
	Van Exter Anne-Marie	pensioen	1/07/2019
	Cooreman Jan	pensioen	1/07/2019